

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izhaaja vsak dan zvečer izvenredni dodatki in prazniki.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parle in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 65.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto K 24— | Četrt leta K 6—
Pol leta 12— | En mesec 2—
V upravnistvu prejeman na mesec K 1-90.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto K 25— | Četrt leta K 6-50
Pol leta 13— | En mesec 2-30
Za Nemčijo vse leto 28 K, za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez oziroma vsakega, kdor je ne vplačuje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Belokranjska železnica.

Minulo soboto se je v Novem mestu slovesno zasadila prva lopata za zgradbo belokranjske železnice. Domači časopisi so obširno poročali o znameniti slavnosti, pri kateri je bilo videti veselo razpoloženje udeležencev ne glede na politične stranke, ter poudarjali veliki gospodarski in kulturni pomen nove železnice. Belokranjcem, ki so že obupavali nad zmago, so se vendar enkrat izpolnile srčne želje in naši deželi stare zahteve. Končani so mnogoletni hudi boji in napori za to železnico, kateri so se bili pričeli že leta 1864. Ker se mora po programu nova železnica izgovoriti do meseca maja 1914, jo dobomo ravno čez 50 let, odkar je naša dežela pričela zahtevati železnično zvezo s hrvaškimi in dalmatinskimi železnicami. Z novo železnico se le podaljša in dogradi leta 1894 otvorena železnica Ljubljana - Novo mesto. Novomeščani so jo dosegli v 30 letih. Belokranjci jo dobodo šele v 50 letih.

„Slovenec“ pravi, da gre za slavo za novo železnico v prvi vrsti zastopnikom S. L. S. in da je imela ta železnica tri nasprotnike: Ogre, slabe avstrijske finance in »naše liberalce!«. Oviri, katere so nam delali Ogri, so znani. Da nismo dobili leta 1867 nesrečnega dualizma, bi bili gotovo že davnej imeli železniško zvezo od Ljubljane preko Dolenjske s Karlovcem oziroma Ogulinom in Dalmacijo. Normalnotirni belokranjski železnici, ki je pogoj taki zvezi, pa niso nasprotovali samo Ogri, marveč od leta 1882 do 1907 tudi avstrijska vlada. Obe vladi sta stali na ozkosrčnem in sebičnem stališču, da ne sme nobena dati drugi kakih koncesij za naravni razvoj prometa ob kranjski - hrvaški meji. Naša vlada se je bala, da se odtegne promet od Trsta proti Reki, Ogri pa so menili, da bo direktna zveza Ljubljane z Dalmacijo škodovala Reki. Na tak način so se obširne in zapuščene pokrajine umetno odpravile od prometa. Ako hočemo naše blago in pridelke izvažati v druge dežele, moramo dopustiti tudi uvoz. Izvoz zahteva uvoz. Do ut des. Zmagal bo boljši in hitrejši napredek.

Naše državne finance so danes res zelo neugodne za velike investicije. Poslabšale so se posebno vsled aneksije Bosne in Hercegovine. Pred aneksijo bi finančno vprašanje ne bilo delalo toliko težav, izvršiti projektirane železniške zveze z Dalmacijo in Bosno. Danes rabimo neštete milijone za vodne cestne zgradbe na severnem delu naše države in za bojne ladje. Samo en dreadnought stane nad 60 milijonov kron, kateri znesek bi zadostoval za vse železniške projekte na Kranjskem. Ako navajamo ta dejstva, ni naš namen, pobijati potrebo aneksije in izpopolnitve avstrijske mornarice, ampak samo pokazati, da se ne šteti drugod tako, kakor pri v gospodarskem in tudi strateškem oziru vevlačnih železnicah na našem jugu.

„Slovenec“a“ trditev, da so »liberalci«, kakor dosledno imenuje pristaje narodno - napredne stranke, bili nasprotniki belokranjske železnice, je hudobna. Taka očitanja so le mogoča v sedanjih strankarsko zastrupljeni dobi. Ako pogledamo na dolgoletno dobo, do leta 1864 nazaj, vidimo, da so se zastopniki vseh strank poganjali in navduševali za dolenjsko železnico, katere del je

belokranjska proga, ki je bila že v prvotnih načrtih.

Ministrstvo za trgovino in narodno gospodarstvo je že z odredbo 18. avgusta 1864 poslalo dotične načrte trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani, katere se je posvetovala o tem ter se v mnenju 7. novembra 1864 izrekla za železniško zvezo Ljubljane s Karlovcem. Od tega časa, posebno od l. 1866 do 1884 se je v deželnem zboru kranjskem skoro vsako leto razpravljalo o železnici, katere naj bi po sklepu l. 1868 šla iz Ljubljane do Karlova in čez Carsko polje ali Munjavo ter se zvezala s hrvaškimi in dalmatinskimi železnicami. Sklepale so se v tem smislu opetovane resolucije in peticije ter pošiljale večkrat tudi deputacije do cesarja, v ministrstva in v državni zbor. Ministrstvo je bilo že leta 1869 sprejelo v svoj program tudi zgradbo dolenjske železnice do deželne meje ter je opetovano priznalo važnost te železnice ne samo za Kranjsko, ampak za državo sploh. Izdale so se bile predkoncesije cis in trans ter se izdelali načrti za proge Ljubljana - Karlovec in Ogulin. Leta 1872 se je vršila tehnično vojaška revizija raznih tras.

Pozneje se je stvar zopet zavlekla. L. 1873 je prišel znani gospodarski polom. Trgovski minister Pino je z dopisom 27. junija 1882 neprijetno presentil deželni zastopniki, da ne more z gotoviti, da bi se zahtevana železnica gradila na državne stroške. Pripravljen je pa podjetej podpirati, ako se interesi odločijo za lokalno železnico Ljubljana - Novo mesto ter prevzamejo večji del delnic. Na predlog poročevalca Murnika se je l. 1883 sklenilo, da se sestavi v to svrhu odbor interesentov, obstoječ iz dež. odbornikov, zastopnikov trgovske zbornice, mestne občine, kranjske hranilnice itd. Šla je zopet deputacija na Dunaj, katere se je udeležil tudi baron Schweffel, a ni imela pravega uspeha. Dne 10. oktobra 1884 je bila obširna debata v deželnem zboru, katere se je udeležil tudi poslanec Šuklje, prvičkrat v tej zadevi. Pripravljalnemu odboru se je dal na razpolago kredit 5000 gld. z naročilom, da izdela potrebne načrte za lokalno železnico Ljubljana - Novo mesto. Konsorcij je dal izdelati načrte in proračune ter se je sporazumno z vlado odločil za traso Ljubljana - Novo mesto - Straža kot

glavno železnico druge vrste s postranskim krilom Grosuplje - Kočevje. O teh načrtih se je v dež. zboru razpravljalo v letih 1887 in 1888. V seji dne 19. oktobra 1888 se je predloga odobrila in sklenila, da prevzame dežela za zgradbo teh lokalnih železnic 500.000 gld. v delnicah. Načelnih nasprotnikov ni bilo. Gradbeni stroški so bili proračunjeni na 9.350.000 gld., dohodki iz osebne prometa 132 km po 700 gld. = 92.400 gld., za blago 420.100 gld., skupaj 512.500 gld. in ako prištejemo še vled pogodbe s Trboveljsko družbo glede premostitve v Kočevju zagotovljeni dohodek 235.640 gld., bi znašali vsi dohodki 748.140 gld. Obratni stroški so se računali na 237.600 gld., tako da bi za obrestovanje in amortizacijo potrebnega kapitala preostajalo 510.540 gld. Da se zgradba pospeši in poceni, je deželni zbor dne 25. novembra 1890 razveljavil svoj prejšnji sklep, odobril predloženi načrt zakona ter opirajoč se na ugodni proračun namesto delnic za 500.000 gl. po kurzni al pari prevzel garancijo za obrestovanje in amortizacijo prioriteta kapitala 7 mil. gld. v letnem znesku 296.950 goldinarjev = 593.900 K. Država je prevzela delnic za 2 1/2 mil., mesto Ljubljana in drugi interesi pa za 600.000 gld. Ker je bil s pogodbo s Trboveljsko družbo zagotovljen dohodek 235.640 gld., se je letna garancija 296.950 gld. znižala na 61.310 goldinarjev. Proti garanciji sta bila poslanc Hinko Kavčič, radikalec in kanonik Klun, konservativci, tedaj mešana družba. S. L. S. takrat še ni bilo. Eminentno gospodarsko vprašanje se je presojalo iz zgolj stvarnih razlogov. Deželni zbor je izrekel zahvalo konsorciju, v prvi vrsti poslancema bar. Schweffel in Šuklje. Poročevalca sta bila poslanc Murnik in dr. Tavčar. Sklepi so bili odločilni. Da dolenjske železnice ne donajajo toliko čistega dobička, kakor se je pričakovalo in da se ne izplačujejo dividende delničarjem, ni krivo to, da bi bilo manj prometa, kakor se je računilo, ampak to, da obratni stroški nepričakovano močno rasejo od leta do leta. V letih 1900 do 1907 so se izkazali dobički v skupnem znesku 827.281 K, ali povprečno nad 100.000 K na leto, za leto 1910. pa so se izkazali vsi izdatki v znesku 2.003.340 K in primankljaj 92.077 K! Čim večji promet, večja izguba. Mogoče, da je

neugodni vspeh povzročila Sentjanska železnica. Obratni stroški so bili proračunjeni na 471.280 K, a leta 1910 so znašali že 1.412.900 K, tedaj trikrat toliko. Dohodki iz osebne prometa so bili proračunjeni na 184.800 K, a leta 1910. so znašali 506.477 K. Tudi blagovni promet se lepo razvija. Da so akcionarji nejevoljni na tem, da vsled neprimerno visokih obratnih stroškov ničesar ne dobodo, je umevno. Posledica zgradbe belokranjske železnice na državne stroške bode, da se tudi že obstoječe dolenjske železnice poddržijo.

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je bila naša centralna vlada od leta 1882 do 1907. nasprotnica normalnotirne belokranjske železnice, kakršne smo vedno želeli. Pokojni sekc. načelnik Wurmb je leta 1895. rekel piscu tega članka, ko je zagovarjal normalnotirno železnico do deželne meje: »Kakor stvari danes stoje, ne doboste za normalnotirno belokranjsko železnico niti predkoncesije. Vi ne poznate Ogrov.«

Dne 13. febr. 1895. je poslanec Šuklje obširno utemeljeval resolucijo, s katero se je dež. odboru naložilo, da vprašanje prispevka dežele za belokranjsko železnico temeljito prouči. Poudarjal je, da vsled dualističnega sistema ni misliti na veliko tranzitno progo, na zvezo s Karlovcem, katero perhorrescira ministrstvo. Belokranjcem ne preostaja drugega, nego sprejeti tudi ozkotirno železnico, ako je tudi nepopularna. Proga Novo mesto-Metlika, 56 km dolga, bi stala kot glavna železnica druge vrste 4.512.000 gld., ozkotirna 605 km dolga pa samo 2.081.000 gld.

Ker se ni mogel nihče prav ogreti za ozkotirno železnico, katere je imela ravno med Belokranjci mnogo nasprotnikov in ker se je od mnogih strani zahtevalo, da se projekt in sklep izpremeni, deželni odbor ni več priporočal ozkotirne železnice. Pokazalo se je pozneje, da je bilo prav, da se je akcija za ozkotirno železnico ustavila. Čakati smo morali 20 let, a zato dobomo sedaj normalnotirno državno železnico brez garancije in žrtev dežele in v prvi vrsti prizadetih krajev. Domisljavnost je, ako se trdi, da je ta ali ona stranka pridobila železnico. Ideja, katero smo gojili vsi, je dozorela. Zmagali so višji oziri. Vojaški

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Župančič.

Prvi del.

(Dalje.)

Potem je skočil na tla, pozdravil vnovič smehljaje med ploskanjem parterja, ter šel slonet ob steber, med hojo pa je pazil pri vsakem koraku, da je kazal mišičevje svojih nog.

Drugi, manjši in bolj čokati, je prišel za njim na vrsto in je ponovil isto vajo; poslednji jo je izvedel še enkrat ob še burnejšem priznanju občinstva.

Ali Duroy se ni brigal niti malo za predstavo, nego je gledal nazaj in opazoval neprenehoma veliko šetališče za seboj, polno moških in prostitut.

Forestier mu je dejal: »Poglej parter: sami filistri s svojimi ženami in otroki, zgo debeloglava preproščina, ki hodi semkaj zijala prodajat. Po ložah bulvarski gizdani, par umetnikov, par deklet srednje bere; in za nama najčudnejša

mešanica, kar je premore Pariz. Kaj so ti ljudje? Poglej moške. Vsake baže jih je, vseh stanov in vseh slojev, a sodrga prevladuje. Razine uslužbenec vidiš, uslužbenec od bank, iz trgovin, od ministrstva, poročevalce, zvodnike, preoblečene častnike, irakarje, ki so pravkar v krčmi večerjali ali ki so stopili iz opere prišedši še malo k Italijanom, vrhu tega vidiš še celo kopo sumljivih ljudi, ki ne veš prav, kam bi z njimi. Ženske pa so vsevpred enega kroja: cipica, ki ji plačujejo moški večerjo, dekle po en lui ali po dva, ki preži na tujca, da ga obere za pet lujev, in naznani vestno svojim rednim posetnikom, kdaj je prosta. Poznamo jih vse že šest let; vidiš jih vsak večer, leto in dan po istih krajih, razven takrat, kadar se zdravijo v Saint - Lazarju ali v Lourcini.«

Duroy ga ni več poslušal. Ena teh žensk se je bila oprla s komolci ob njiju ložo in ga je gledala. Životna temnolaska je bila, s poltjo belo od moke, s črnimi, podolgovatimi očmi, ki si jih je bila podčrta za ogled, z gostimi ponarejenimi obrvmi. Preobila prsa so ji napejale temno svilo njene obleke; barvane ustnice, rdeče kakor živa rana, so izražale nekaj živalskega, žarečega, pretiranega, kar pa je vključ temu drastično.

Z glavo je namignila k sebi prijateljici, ki je šla ravno mimo, blon-

dinki z rdečimi lasmi, ki je bila tudi životna, in ji je rekla tako na glas, da jo je bilo slišati: »Ti, pogled tega lepega dekča: če bi me hotel za deset lujev, pa se ne bi branila.«

Forestier se je okrenil in potapljal Duroya smehljaje po bedru: »To meri nate: uspeh imaš, prijatelj. Čestitami.«

Nekdanji podčastnik je bil zaradel; in čisto mehnično si je segel z roko v telovnik in otipaval tista dva zlata v žepu.

Zavesa je zdrknila nizdol; orkester je sviral sedaj valček.

Duroy je rekel: »Ali ne bi postopila malo po galeriji?«

»Kakor te volja.«

Stopila sta iz svoje lože in takoj ju je potegnil tok šetalcev za seboj. Gneča ju je prerivala, stiskala, suvala, zibala sem in tja, pred očmi se jima je premikala tema klobukov. In dekleta so se smukala paroma med to množico moških, so jo zlahkoma presekalavala, so švigala med komolci, prsi in hrbti, prav kakor da so sredi te reke samcev doma, v svojem življu, podobne ribam v vodi.

Duroy ves očaran, se je razprezal, srkal je z naslado zrak, pokvarjen od tobaka, človeškega znoja in od parfuma deklet. Ali Forestier se je potil, dušil in je pokajševal.

»Pojdiva na vrt,« je dejal.

Krenila sta na levo in stopila na nekak prekrit vrt, ki sta ga osveže-

vala dva velika neokusna vodnjaka.

Pod tisami in tujami, vsajenimi v kadce, so pili za mizicami moški in ženske.

Sedla sta in gledala, kako hodijo ljudje mimo. Včasih je postala poleg njiju deklina ter prašala z glupim nametom: »Ali mi boste kaj ponudili, gospod?« — Ko pa jo je Forestier zavrnil: »Kozarec vode izpod vodnjaka, — se je odstranila mrmraje: »Mulec!«

A košata črnka, ki se je bila poprej naslonila ob njiju ložo, se je pojavila zopet, predrzno — podjetno je šla drže životno blondinko pod pazduho. Bil je zares lep ženski parček, izbrana dvojica.

Nasmehnita se je, ko je vzrla Duroya, kakor da so si bile njiju oči že povedale globokih skrivnosti; vzela si je stol in sedla meni nič tebi nič njemu nasproti, namignila svoji prijateljici, naj prisede, nato je ukazala z jasnim glasom: »Natakar, dve čaši granatnega soka!« — Forestier se je zavzel, in je spregovoril: »Ti pa nisi ravno preplaha!«

Ona je odgovorila: »Tvoj prijatelj mi je zmešal glavo. Pa je res čeden fant. Njemu na ljubo bi bila pripravljena za še take neumnosti!«

Duroy je bil v zadregi in ni vedel, kaj bi znil. Zasukal si je brke in se nerodno smehljaj. Natakar je prinesel naročeni sirup, ki sta ga ženski na dušek izpili; potem sta vstali,

črnka je pokimala v prijateljski pozdrav nalahno z glavo, udarila Duroya rahlo s pahljačo po roki in mu je rekla: »Hvala, muček! Jezika pa ne znaš sukati.«

In odšli sta, pozibuj se v bokih.

Tedaj se je Forestier zasmejal: »No, prijatelj, ali veš, da imaš srečo pri ženskah? To je treba negovati. To te utegne kam privedi.« — Za trenotek je umolknil, nato je povzel s tistim sanjavi tonom ljudi, ki mislijo na glas: — »Tako je: prav one postavijo človeka najhitreje na noge.«

In ker se je Duroy še vedno smejal, ne da bi odgovoril, je prašal: »Ali ostaneš še tukaj? Jaz grem domov, meni je tega dovolj.«

Oni je zamomljal: »Da, jaz ostaneš še nekaj časa. Saj ni še pozno.«

Forestier je vstal: »Dobro; torej zbogom. In na svidenje jutri. Pa da ne pozabiš: rue Fontaine, 17, ob pol osmih.«

»Velja; na svidenje jutri. Hvala ti.«

Stisnila sta si roko in žurnalist je odšel.

Takoj, ko je izginil, se je počutil Duroy prostega, in iznova je otipaval vesel zlatnika v svojem žepu; nato je vstal, pohitel v gnečo in jo preiskoval z očmi.

(Dalje prihodnjik.)

krogi so se jeli zanimati za zvezo z Dalmacijo in Bosno in tudi v železniškem ministrstvu se je mnenje izpremenilo. Ob priliki obnovitve nagodbe z Ogrsko so se tudi Madžari udali. Znano pa je tudi marljivo prizadevanje naših prejšnjih poslancev v drž. zboru za belokranjsko železnico, zlasti delovanje bivšega poslanca Plantana.

Akoravno je bila železnica že zagotovljena po zakonu dne 31. dec. 1907., se je vendar pričel graditi šele štiri leta zavlačeval. Izdelovale so se različne variante in vršila novo pogajanje z drugo državno pomočjo. Ako so bili mnogi že obupali ter postali neumni Tomaži, da postane belokranjska železnica in zveza s Karlovcem resnica, se jim ne more zameriti. S tem se niso postali nasprotniki železnice, katero so nestrpnost pričakovali. Naj se jim nade, katere stavijo v novo železnico, izpolnijo v polni meri. V—r.

O našem gospodarskem položaju v letu 1911.

(Poročilo zborničnega predsednika gospoda Ivana Kneza.)

Častita zbornica! Za gospodarski položaj, ki obvladuje za leto 1910 leto 1911 je iskati nastavkov in izhodišča dokaj daleč nazaj. Obstojče gospodarske razmere niso natopile izhita, pripravljale so se v daljšem razdobju, da se ustanove kot posledica predidnih dogodkov znamenite gospodarske tečnosti. Odločilnega vpliva na gospodarsko situacijo je carinska tarifa iz leta 1906 s svojimi postavkami stroge obrambe v prilog agrarstva, z jekleno doslednostjo izrabljena je vstrajno dražljivo vplivala na živilne cene ter v silni meri navzlic zadovoljive letine l. 1910 pripomogla do že dvelitno razdobje trajajoče druginje. Pristopajo zle posledice trgovinske politike, ki vztraja na zaprtju mej za uvoz živine in mesa. Sočasno je po doseženem višku svetovne konjunktive leta 1907 nastopil preobrat skoro nepričakovano naglo, pridobitno življenje je vplenila trda depresija, ki pri nas sicer ni učinkovala katastrofalno, umernejše se je pojavila in se razjedla šele v daljši dobi, zato pa se tudi dvigavanje iz konjunktivne medlosti prikazuje počasneje, le kako malo strok je, ki imajo že živahnejše kupčije in boljši odjem. Kakor letu 1910 daje letu 1911 neprijazno signaturo vznemirjajoča druginja, ki jo kakor senca spremlja slaba kupna sila. Položaj kmetijstva je pri nas odločilne vplivnosti na razmere v trgovini in obrtnosti, ob pretežnosti malih in srednjih kmetijskih obratov se more pri nas le malo število kmetijskih gospodarjev koristiti z onimi ugodnostmi za agrarstvo, ki so uspeh naše stroge carinske obrambe. V mogočni meri slabino vpliva na položaj našega kmetijstva občutno pomanjkanje delovnih sil, ki jih v deželi z mnogim valovitim svetom žal marsikje ni moč nadomeščati s stroji. Ne le, da mesta vabijo delovne roke s kmetov, bolj zle so posledice, ker številne kontingente zdravil rok leto za letom absorbira Amerika. Kmetijski pridelki so bili v prvi polovici lanskega leta zadovoljivi, tako za žito kakor za krnila. V drugi polovici pa je konstatirani vsled nemilne suše preobrat na slabo stran. V vinstvu je vobče kvalitativno jako dober pridelek, kvantitativno pa je uspeh, izvzemši nekatere gorice, skromen.

Malo tolažljive so razmere v trgovini, ki je morala vzeti v novejšem času nase znatna nova breme-

na, tako penzijsko zavarovanje, zakon o izmeri delovnega časa, sotrudiški zakon. Prišlo je povišanje tarif na železnici, režija se je podražila v vseh svojih komponentah, zlasti bremene visoke najemščine. Konkurenca je poostrena do viška: v trgovini nekaterih strok se trgovcem vsiljuje spekulativna plat. V blagovnih zalozah so sprico naraslih blagovnih cen vezane brezprimerno večje vsote nego še pred petimi leti. Znatno večjih kapitalij je treba v obratu. Marsikdo mora iskati kredita, ki je nedavno še izhajal ob svojih sredstvih. Ob vladajoči druginji, ki nalaga povišano previdnost v vsakem gospodinjstvu, trpi odjem v malone vseh trgovinskih strokah, posebno pa v onih, katerih roba je v slučaju trde sile končno vendarle pogrešna. Tako pa prihaja, da trgovine z manufakturnim blagom, z modnim, galanterijskim, drobnorobo, z lepoticem, občutijo pezo stagnacije še v dokaj močnejši meri nego trgovine z blagom, ki služi vsakdanjemu vživanju ali vsakdanji porabi. Konsument troši le za najpotrebnejše. V lesni trgovini in obrtnosti so bile dolgo dobo medle kupčije, šele zadnje mesece se je trgovina poživila v jelovini, dočim za bukovino ni zadostnega odjema.

Iz trde depresije, v kateri je industrija tonila od leta 1907, se avstrijska industrija dviga počasneje, nego ona v velikih industrijskih državah. Preko mrtve točke je pač že prišla, ali vzpenjanje konjunktive gre pri nas neprimerno počasneje. V splošnem vladajo še kaj neugodne razmere. Industrija se nahaja v težavnih razmerah. Trajno naraščajo izdatki za delavce in uslužbence ob splošno rastočih zahtevkih in ob rastoči druginji. Javna bremena naraščajo tehtovito. Tudi težave, zagotoviti si delavcev, osobito kvalificiranih, ostré znatno položaj. Izdelki pa ne gredo gladko v denar, odjem je počasen, celo ob pičilnih cenah, konsument se mora omejevat na najpotrebnejše ob času, ko se draže skoro vse življenjske potrebščine. Navzlic vstrajnemu prizadevanju za izboljšanje prometnih naprav, mora žal naša industrija glede občil vseh vrst, železnic, telefona, telegrafa marsikaj prepotrebneza pogrešati ali pa se zadovoljiti z nezadostnimi napravami. Tako so železniške pravice v mnogem oziru nedostopne in nezadostne ter zadržujejo gladek tek blagovnega prometa. Tudi pritožbe o nezadostnem dodajanju vagonov ob naraslih prometnih potrebah se oglašajo pogosto. Ne toži se brez upravičenosti o zastopitvanju naših prog. Telefonska naprava, dandanes tako nepogrešna potreba v daljnem prometu zlasti za industrije v odmaknjenih krajih, je izvzemši mesto ljubljane kljub vsem prizadevanjem žal vedno še nedostopna naši industriji. Ljubljanska telefonska naprava pa, dasi edina in draga, je jako nedostopna in se upravičeno čujejo pritožbe o nedostatkih. Zaozlost in nedostopnost prometnih naprav, tako za blagovni transport, kakor za poročilno službo, postavlja naša podjetja v neugodnejšo pozicijo z onimi v naprednejših kronovinah. Pri tem se množe javna bremena, davki in doklade. K izdatkom za bolniško in nezgodno zavarovanje so pristopili občutni prispevki za penzijsko zavarovanje, prišla so nova socialna bremena s sotrudiškim zakonom, bliža se socialno zavarovanje, čigar zmagljivost za produkcijo in trgovino se danes niti ne da prav presoditi. Več industrij je moralo vzeti naše, v mnogem oziru brez prave potrebe nova detajlirana določila o varnostnih napravah v obratu, za-

deta so s tem lesna obrtnost, papirna industrija, tiskarska podjetja. Zakon, ki zabranjuje nočno delo žensk, občutno zadene papirno stroko in produkcijo lepenke. Nasproti pa naša obrtnost na poklicanih mestih v marsikaterem oziru ne namerja na uvidene blagohotnost in oporo. Pri dobavah za vojaštvo dobe naši obrtniki le skromna naročila, in mogoči so celo taki dogodki, da se oddaja za dobo treh let dobava kruha za domobranski polk v Ljubljani izven ljubljane, izven dežele Kranjske.

Že izza prve polovice lanskega leta datira na denarnem trgu tesnost, cena denarja je odtlej ostala napeta, izvzemši kratke oddihe, ki pa v provinci itak ne pridejo nikdar prav do veljave. Tendence denarne tesnosti se pa hitro občuteva tudi pri nas, zakaj vnanji kapital se v takih dobah naglo odmika, do naših interesentov prihaja le ob času denarne obilnosti, ko drugod ne najde porabe. V krizah pa gre rad brezobzirno nazaj. V naši deželi je zadnje čase izrazilo pomanjkanje denarja. Poleg vsega drugega so znani streslaji v zadružni organizaciji v razni meri poostri položaj. V očigled večje kreditne tesnote je prišel marsikdo nezasluzeno v zadrego neposredno vsled dražjega kredita in posredno.

Najvažnejši dogodek na polju prometa v lanskem letu je završitev priprav za belokranjsko železnico in pa razpis gradbenih del. Kakor je bilo povzeto iz rednih poslovnih poročil, je naša zbornica z vso vneto sodeloval pri predmetnih uradnih opravilih ter se je po svojih zastopnikih z vso odločnostjo zavzela za vse legitimne in upravičene interese splošnega prometa in za koristi lokalnih interesentov. S popolno pravico je mogoče ugotoviti, da si sme naša zbornica lastiti veliko zaslug za zadovoljivo ureditev belokranjskega železniškega vprašanja. Zlasti sta v tem pogledu z neumorno marljivostjo delovala gg. dr. Windischer in Filip Supančič.

Kakor prejšnja leta je zbornica tudi v preteklem letu z vso pozornostjo zasledovala prometne potrebe v deželi ter deloma iz svoje inicijative, deloma na željo interesentov storila korake, da izposluje izvedbo novih naprav ali pa času primerno izpopolnitve že obstoječih naprav. O posameznih predmetih, zlasti tudi zakonskih načrtih, s katerimi se je bilo naši zbornici baviti v preteklem letu, ne bom govoril, ker jih izkazujejo itak poslovna poročila. Poudarjam naj le, da se agende zbornice množe leto za letom v obilni meri, tako pa naraščajo seveda nujno tajniški in pisarniški posli. Zlasti informativna služba daje tajništvu obilo opravka; interesentje se v vedno močnejšem številu obračajo do zbornice za najrazličnejša pojasnila. Zbornični prostori sprico tako naraslih potreb ne zadoščajo več, pomagati si moramo pač za silo.

Zbornica je imela l. 1911 štiri plenarne seje ter 15 odsekovih sej, v katerih je težišče zborničnega dela. V vlozini zapisnik se je l. 1911 vpisalo 5637 številčk proti 5147 v letu 1910., ekspedicijsko je bilo 7351 proti 6352 v letu 1910.

Državni zbor.

Vodocestna predloga v odseku. — Spor za dnevni red. — Nesoglasja v parlamentu. — Lojalnost slovenskih klerikalcev. — Sejno poročilo.

Dunaj, 29. marca.

Z viharo uverturo je pričelo danes »drugo dejanje« vodocestne

debate. Predsednik je ukoril nekatere izmed včerajšnjih kričavcev. Nemcem se je zdelo to premalo in ker se je bil soc. dem. podpredsednik Pernertorfer včerajšnjih sporov udeležil so z glasnimi klici zahtevali, da pokliče dr. Sylvester tudi svojega tovariša iz predsedništva k redu. Profesionalna parlamentna razbijača posl. Hummer in Teuffel sta izzivala tako dolgo, da so se dali socialni demokrati zopet zapeljati k raznim nespametnostim. Medsebojno zabavljanje, psovke, razžalitve... dolgo je predsednik zamanj zvonil, predno so se razburjeni duhovi povrnili.

V nadaljevanju debati o vodocestni predlogi je govorilo precej govornikov, vsi pa so se trudili biti kolikor mogoče kratki in tudi posl. Trylowski si je čez noč svoje obstrukcionistične načrte premislil ter končal svoj govor že po preteku pol ure. Ne more se ravno trditi, da bi bila debata s tem postala manj zanimiva. Narobe več ali manj jedrnat izvajanja posameznih poslancev so našla baš radi tega več pozornosti in poslušalcev. Pregled debate kaže, da so tako Rusini, kakor deloma tudi Nemci, Jugoslovani in Romani nasprotniki vodocestne predloge, zlasti so se zložili zastopniki južnih dežel k energični akciji, ki sicer ni naperjena načeloma proti gališkim kanalom, temveč zahteva le, da skrb država če že izdaje stomilijonske vsote za vodne kanale tudi za najprimitivnejše vodno - gospodarske potrebe južnih dežel. V Galičiji je kanal, o katerega gospodarskem hasku se da skoraj reči, da bo negativen, na Krasu pa ni niti vodovoda, akoravno umirajo po leti žeje polja, človek in živina — — —

Izvajanja posl. Wolfa, v kolikor se nanašajo na tehnično stran vodocestne predloge zaslužijo pozornost, iz motivov, ki jih je vlada sama pridelala predlogi, je uspešno dokazoval finančno in tehnično neizvedljivost projekta. Ostro je označil dr. Krek politični značaj celega vprašanja. Iz govora bivšega doniknika poljskega kluba Bilinskega je dokazal, da smatrajo Poljaki vodocestno zadevo kot nujno iz dveh skoz in skoz političnih nagibov: ker zahteva kanale gališka javnost in ker ugodna in skorajšnja rešitev kanalskega vprašanja postala pogoj enotnosti in solidarnosti Poljskega kluba, zvestega podpornika vlade. V očigled temu dejstvu je posl. Krek upravičeno vpraševal, sme li strankarska zahteva živjati prednost pred splošnimi državnimi? So li vodne ceste važnejše kakor socialno zavarovanje? Je mogoče in dopustno vsuti milijone v gališke kanale brez niančne reforme. Smejo li severne dežele zahtevati, da se iz sredstev cele države gradijo za nje luksurijski kanali, dočim se vodno - gospodarstvo južnih pokrajin nahaja šele v početkih? Z ostro ironijo je posl. Krek smisel tudi ponesrečeno koalicijsko velikih narodov, ki si je hotela razdeliti moč in pravice, pa se je sprla ob prvi predlogi, za katero išče zdaj pomoč in glasove malih in preztih.

Predloga je bila v pozni popoldanski uri izročena 53članskemu vodogospodarskemu odseku — z ozirom na razpoloženje strank je že danes računati z dejstvom, da v današnji obliki nikdar ne postane zakon...

Zastopniki južnih dežel so postavili napram vodocestni predlogi, ki se ozira le na zahteve severnih pokrajin, svoj vodogospodarski program ter se zaobljubili postopati v vseh teh vprašanjih solidarno. Izvolili so si posebni eksekutivni odbor, ki ima nalogo voditi z vlado pogaj-

janja ter konkretizirati in detajlirati tozadevne zahteve južnih dežel. Ta akcija je bila proglašena za medstrankarsko in mednarodno. V eksekutivni odbor so bili izvoljeni zastopniki raznih strank. Nemci iz Stajerskega so prepustili eden mandat tudi Slovincem — le ena dežela ima samo enega zastopnika: Kranjska. Naši klerikalci, ki se pri vsaki priložnosti pritožujejo, da ne priznavamo njihovih »zaslug«, so podali nov dokaz svoje nelojalnosti. Prepričali so izvolitev ljubljanskega poslanca, ki ne zastopa v parlamentu le kranjskega glavnega mesta temveč tudi veliko napredno manjšino kranjske dežele. Ta brezobzirni in nasilni akt pri vprašanju, v katerem se nadstrankarstvo tako demonstrativno poudarja, ne bo smel ostati brez remedure. Značilen pa je za klerikalne politike.

Zbornica hoče danes izčrpati še celi predvelikonočni delovni program. Celi dan so se vršili boji med strankami, ker so obrtniški zastopniki nasprotovali prvemu branju predloge o davčnih in pristojbinih olajšavah za pridobitne in gospodarske zadruge, češ, da se na ta način podpira že itak huda konkurenca teh zadrug proti obrtnikom in malim trgovcem, socialni demokrati so nasprotovali vladini zahtevi, naj se v prvi vrsti reši terminirana predloga o sladkorni konvenciji. Rezultat pogajanj je bil ta, da bo zbornica tek večera rešila še naslednje predloge: o davčnih in pristojbinih olajšavah za zadruge, o podaljšanju sladkorne konvencije, o nekaznivosti prelomitve kontraktov, o spremembi oziroma dopolnitvi § 74. obrtnega reda, o vključevanju kurzni zrug pupilarnih papirjev pri omih podjetjih, ki so podvržena javnemu računodajstvu, odobritev gradbenih računov za nekatere gališke železnice.

Pozno v noči bodo pričele velikonočne počitnice, 18. aprila prične (kakor so senjori danes določili) polletno zasedanje.

Situacija v parlamentu postaja vedno neprijetnejša. Razpor med nemškim Nationalverbandom in poljskim klubom je vedno očividnejši, razmerje med nemškimi nacionalci in soc. demokrati je skrajno napeto, ker oznanjajo Nemci ostro boj proti zborničnemu podpredsedniku Pernertorferju. V odseku za živinske kuge je prišlo danes do konflikta med Poljaki in odsekovim načelnikom posl. Kotlašem. Poljaki zahtevajo, da Kotlaš odstopi, češ, ker se vede napram njim provokativno. »Provokacija« obstoji v tem, da zastopa posl. Kotlaš energično načrt, da naj veljajo ostre določbe proti živinski kugi seveda tudi za Galičijo. Poljaki pa si tudi v tem vprašanju žele »avtonomijo« — — — Večina odseka, tudi Nemci in socialni demokrati pa se je odločno zavzela za posl. Kotlaša in poljska ataka je končala brezuspešno.

Veliko senzacijo je vzbudila popoldan v parlamentu vest, da je cesar že privolil v razpust ogrskega državnega zbora ter podpisal tozadevni dekret. Izkazalo se je zvečer, da je bila ta vest vsajpredčasna, akoravno se več ne dvomi, da se ogrska kabineta kriza razvija v parlamentarno. V teh okoliščinah je težko prerokovati, kdaj da postane brambno vprašanje pri nas zopet aktualno. Brambni odsek ne bo tožil nad pomanjkanjem časa.

V naslednjem sejno poročilo.

Predsednik Sylvester je otvoril sejo in je poklical poslanca Ellenbogna zaradi včerajšnjih

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Četrtil del.

(Dalje.)

»Ne, Rimljan! Ta plemeniti vitez zaničuje vsako drugo orožje kakor goli meč in ubija svoje sovražnike z lastno roko. Samo vaši ničvredni, podli in strahopetni Italijani izrabljajo pogum drugih in kupujejo njih pesti.«

Rienzi je molčal. Izpustil je bil svojega jetnika in mu stal nasproti. Vsak trenutek je pogledal na njegov obraz in se zopet udal razmišljanju. Oziraje se končno po mali sobi, v katero je bil prišel na tako čudovit način, je zagledal shrambo za mašne obleke in orodje. To ga je spravilo iz njegove stiske.

»Tu, Saksonce Rudolf, boš ostal to noč — to bo mala pokora za nameravani zločin in jutri, če ti je življenje ljubo, boš vse razkril.«

»Čujte, tribun,« je dejal Saksonec nevoljen, »moja svoboda je pač v vaši oblasti, moj jezik in moje življenje pa ne. Če naj se dam zapreti v to luknjo, mi morate priseči na križ

bodala, ki ga imate v rokah, da me pomilostite in pustite na svobodo, čim vam razodenem vse, kar vem Tistih, ki so me najeli, je toliko, da boste lahko ugasili svojo žejo po krvi, pa če bi bili tiger. Ako ne storite te prisege —«

»No, skromni moj prijatelj, kaj pa bo potem?«

»Si razbijem glavo ob teh kamenitih zidovih. Bolje tako umreti, kakor na mučnilišču.«

»Bedak! Takim ljudem, kakršni si ti, se meni ni treba maščevati. Bodi odkritosrčen in jaz ti prisežem, da boš dvanajst ur po svojem priznanju zdrav in nedotaknjen stal zunaj rimskih zidov. Tako gotovo, kakor naj mi pomagajo bog in njegovi svetniki.«

»Zadovoljen sem! Strela božja, živel sem dosti dolgo, da smem skrbeti najprej za svoje lasno življenje in potem za življenje svojega velikega kapitana. Sicer pa mi ni nič mar, če si vsi porežejo vratove in spremeni Italijo v en sam grob.«

S temi dobrohotnimi besedami je stopil Rudolf v shrambo, a predno je Rienzi zaprl vrata, je bil že zopet zunaj.

»Stojte,« je rekel, »kri mi teče močno. Pomagajte mi rano obvezati, sicer izkrvavim še pred zaslišanjem.«

»Na vero,« je rekel tribun, čigar humor se je veselil hladne smelosti morilčeve, »če ne upoštevam prijaznosti, ki si mi jo hotel izkazati, si ti najprijetnejši, najpotrepljivejši in najneustrašnejši človek, kar sem jih v dolgih letih videl. Daj mi svoj pas. Nisem mislil, da bom prvi večer svojega viteštva storil tak človekoljubno delo.«

»Mislim, da bi ta krila dala boljše obvezo,« je menil Rudolf in pokazal na mašniška oblačila.

»Molči, lopov,« je rekel tribun in čelo se mu je omračilo. »Nobenih onečastenj! Ker si v takih skrbah za svoje telo, ti dam svoj pas, da se ž njim obvežeš.«

Tribun je položil bodalo na tla in držeč na njem nogo, je obvezal morileca, ki se mu je za to na kratko zahvalil. Vzel je potem orožje in svetilko, zaklenil vrata za Rudolfom in se vrnil na svoje ležišče, misleč z ogorčenjem na poskušeni umor.

Ko se je začelo daniti, je šel pri velikih vratih iz cerkve, poklical stražarja in mu ukazal, naj takoj in skrivaj odpelje jetnika na Kapitol.

»Molči,« mu je velel »in ne povej nikomur niti besedice; bodi poslušen in povijal te bom. Če si to opravil, poišči svetovalec Pandulfo di Guido in reci mu, naj pride sem-

kaj k meni, še predno se zbere ljudstvo.«

Ukazal je vojaku, naj odloži težke železne čevlje, potem pa ga je peljal v cerkev in mu izročil Rudolfa. Gledal je za njima in malo minut potem, ko sta odšla, so možje v bližnji kapeli slišali njegov glas in se zbrali okrog njega.

Njegov ostrí pogled je premočil vsakega, ki se mu je približal. Dva barona iz rodovine Frangipani sta nekoliko izdala svoje presenečenje in svojo zadrego, a sta sprico tribunovega neprisiljenega pozdrava dobila zopet sama sebe v oblast.

Savelli pa kraj vsega prizadevanja ni mogel preprečiti, da se je na njegovem obrazu zrealil strah njegove duše. Ko je čutil, da ga motri Rienzjev pogled, je zadržal po vsem životu. Rienzi se je delal, kakor da tega ni zapazil in ko ga je vprašal Vico di Scotto, star vitez, iz čigar rok je vzel svoj meč, kako je prenočil, je odgovoril veselo:

»Dobro, dobro — hrabri moj prijatelj! Nove viteze čuva vedno dober angel. Gospod Luka di Savelli — za vas se bojim, da ste slabo spali. Bledi ste! A to nič ne pomeni. Naš današnji banket bo vašo veselo kri že razgrel.«

»Kri, tribun!« je rekel Scotto, ki

ni bil udeležen na zaroti, »o krvi si govoril in — glej! — na tleh vidim velike, še mokre kaplje krvi.«

»Ej, izgini, stari junak, ki izdajaš moje nerodnost. Pri slačenju sem se ranil s svojim bodalom. Nebo bodi zahvaljeno, da bodalo ni bilo zastrupljeno.«

Frangipani so se spogledali — Luka di Savelli se je naslonil ob steno, da bi se ne zgrudil — ostali spremljevalci so bili resni in presenečeni.

»Ne mislite na to, gospodje,« je dejal Rienzi. »Dobro znamenje je to in pravo prerokovanje. To namreč pomeni, da tisti, ki si opaše državni meč, mora biti pripravljen, preliti za državo tudi svojo kri. Jaz sem pripravljen. Nič več o tem. Mala rana, ki je pa bolj krvavela, kakor sem mislil. Kako lepo začnjenja današnji dan! Pripravljeni se moramo za sprejem naših somiščanov. Kmalu bodo tu. Ah, moj Pandulfo — dobro došel! Ti, moj stari prijatelj, mi moraš ogrniti plašč.«

Med tem ko so se Pandulfo bavili s plaščem, mu je Rienzi smehljaje nekaj šušljaj na uho. Spremljevalci Rienzijeve so domnevali, da gre za zaupno šalo, kakršne je Rienzi rad delal pri pogovorih s svojimi najboljšimi prijatelji.

logodkov k redu. V svojem nadaljnjem govoru je ostro kritikoval postopanje in obnašanje nekaterih poslancev, vsled česar mu je posl. Diamant zaklical: Gospod predsednik, vi imate poklicati k redu, ne pa kritikovati. To kritiko si je pa predsednik prepovedal, na kar mu je posl. Diamant zaklical: To je nesramnost. Prišlo je do ostrega spopada med socialnimi demokrati in poslanci Hummer, Teuffel in Seidel. Nato so prešli na dnevni red, to je prvo branje o vodocestni predlogi.

Posl. Trylowский je nadaljeval svoj govor. Govoril je nato mladočeski posl. Franta, ki se je zavzemal za predlogo.

Posl. Wolf je napadal podpredsednika Pernerstorferja ter končno izjavil, da bo glasoval proti predlogi.

Govorili so nato poslanci Leo, Seitz, Angermann. Dr. Krek je polemiziral s Poljaki ter jim predhvalil politično neodkritost. Končno je pa izjavil, da si bodo slovenski klerikalni poslanci še premislili, ali naj glasujejo za kanale.

Posl. Daszyski je izjavil, da se sicer ne strinja s poljskim klubom, vendar mora pa v tem slučaju biti njegova obramba s poljskim klubom roko v roki. Govorila sta še posl. Schraffl in dr. Gross. Nato je bila debata zaključena. Za generalna govornika sta bila izvoljena: pro dr. Löwenstein, kontra posl. Tušar. Po končnih govorih generalnih govornikov je bila predloga odkazana posebnemu odseku, ki obstoji iz 53 članov.

Nato je prišla v razpravo predloga o davčni in pristojbinski davčavi pridobitnih in gospodarskih zadrug.

Član nemškega »Nationalverbanda« posl. dr. Freissler je stavil predlog, naj se predloga odkaže davčnemu odseku. Ta predlog je bil zavrnjen z 216 proti 153 glasovom. Slovenski klerikalci niso glasovali. Zakon je bil nato tudi v drugem in tretjem branju sprejet.

Bruselska konvencija glede odprave sladkornih premij je bila sprejeta. Po referatu posl. Dr. Ofnerja je bil sprejet socialnodemokratski predlog o kršitvi kontrakta. Ob pol enajstih ponoči so začeli razpravljati o izpremembi § 74. obrtnega reda. Ob enajstih ponoči seja še ni bila končana.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Včeraj ob 5. uri popoldne se je sestala trgovska in obrtniška zbornica k svojemu letnemu običnemu zboru. Predsednik gosp. Ivan Knez je otvoril občni zbor s pozdravom navzočih. (Ob 5. uri je bilo navzočih 21 svetnikov.) Predsednik pozdravi mladnega svetnika Kulavica. — Kregar ni bil povabljen, ker ima že vročeno obtožnico zaradi zlorabe uradne oblasti. Pavšer se ni udeležil seje, ker je upravičeno ogorčen, da so ga klerikalci z vodnimi močmi pustili tako na cedilu. Gassner je izostal, ker se nahaja kot rekonvalescent v Meranu. — Predsednik imenuje za verifikatorja zapisnika gg. svetnika Mejača in Zorca, nakar se zapisnik zadnje seje odobri.

Naznanila predsedstva, ki jih poda zbornični predsednik gosp. Ivan Knez, se vzamejo odobruje na znanje, ter prinašamo to poročilo na drugem mestu v polnem obsegu.

Zbornični tajnik gosp. dr. Murlik poroča nato o delovanju trgovske in obrtniške zbornice, katero poročilo vzamejo z odobravanjem na manjše.

K tajniškemu poročilu se je glasil zbornični svetnik g. Podlesnik, ki je izjavil, da vzame S. L. S. poročilo na znanje, da so se pa izkazali v zborničnem katastru pomanjkljivosti, vsled katerih so baje nekateri oddali dvakrat svoje glasove in ti so bili slučajno naprednjaki. Svoje trditve seveda ni mogel podkrepiti s stvarnim dokazom in zato je razumljivo, da njegove izjave nobeden ni vzel za resno in je tudi prešel zbornični predsednik takoj na nujni predlog zborničnega svetnika Ložarja, da naj se napravi nov zbornični kataster in izvoli odsek, v katerega bi odposlala vsaka stranka po enega zastopnika. Nujnost predloga je bila odklonjena, vsled česar izjavi predsednik, da bo postavil predlog na dnevni red prihodnje seje.

Vrše se nato

volitve.

Za skrutinatorja imenuje predsednik gg. dr. Ambrožiča in Perdana. Svetnik Ložar predlaga, da naj voli predsednika, podpredsednika in provizoričnega predsednika po ključu,

nakar mu zbornični predsednik z upravičenim presenetjenjem odgovo-

ri, da zbornična pravila ne poznajo nikakršnega ključa, vsled česar se morajo volitve vršiti po predpisih.

Pri nato sledeči volitvi predsednika, je bilo oddanih 20 glasov. Dobil je 14 glasov gosp. Ivan Knez, 4 glasove gosp. Ložar in en glas gospod Ogrin in en listek je bil prazen.

Za predsednika trgovske in obrtniške zbornice je bil izvoljen tedaj dosedanjí predsednik gospod

Ivan Knez.

(Ravno ta volitev pa je dokazala tudi nediscipliniranost v klerikalnih vrstah, ki niti svojih 6 glasov niso mogli zediniti na enega kandidata in je dal eden izmed svetnikov svoji lastni stranki najlepši izpričevalo, da ne smatra nobenega za zmožnega, s tem, da je oddal prazno glasovnico.)

Pri volitvi podpredsednika (skrutinatorja ista) je bil izvoljen

Kamil Pammer

s 14 glasovi, dočim je dobil Jernej Ložar 6 glasov.

Nato se je vršila volitev provizoričnega predsednika (skrutinatorja ista) ter je bil izvoljen s 14 glasovi

Jean Schrey.

Šest glasovnic je bilo praznih. Vsi so sprejeli izvolitev.

Za računsko preglednike so bili izvoljeni na predlog svetnika Lenarčiča per acclamationem dosedanjí pregledniki gg. Mejač, Samasa in Podlesnik.

Odseki.

Po petminutnem odmoru so se pričele volitve v odseke ki obstojajo po sklepu zbornice na predlog zborničnega svetnika Lavrenčiča iz petih članov ter so sestavljeni po ključu 3:1:1. Odseki so trije in sicer obrtni, trgovski in prometni odsek.

V obrtni odsek so bili izvoljeni (skrutinatorja ista) gg. svetniki: Schrey, Stare, Rohman, Ogrin in Pammer.

V trgovski odsek so bili izvoljeni (skrutinatorja ista) gg. svetniki: Urbane, Mejač, Knez, Podlesnik in Gassner.

V prometni odsek so bili izvoljeni (skrutinatorja ista) gg. svetniki: Lenarčič, Perdan, Hribar, Ložar in dr. Ambrožič.

Sledi nato volitev dveh zborničnih zastopnikov pri komisijskih obravnavah zaradi zagotovitve vojaških naravnih potrebščin ter sta bila izvoljena na predlog zborničnega svetnika Lavrenčiča gg. Perdan in Schrey.

Solski odbori.

Pri nato sledečih volitvah zborničnih zastopnikov v solskih odborih obrtnih nadaljevalnih sol je bil izvoljen za Radovljico Leopold Fürsager.

Pri volitvi za Bled je predlagal proti kandidatu večine, Ivanu Rusu, zbornični svetnik Zore Zupana, vsled česar so se morale volitve vršiti po listkih. (Skrutinatorja gospod svetnik Ložar in gospod svetnik Schrey.) Oddanih je bilo 18 glasov ter je bil izvoljen Ivan Rus z 12 glasovi, Zupan je dobil 6 glasov. Istotako so se morale vršiti vse naslednje volitve vsled predlogov zborničnega svetnika Zorca z listki ter je povsod ostalo število glasov, ki so odpadli na posamezne kandidate, isto. Za Krško je bil izvoljen Fran Omersa proti Hermannu Klobučarju. Za Toplice-Zagorje je bil izvoljen Tomaž Koprivec proti Antonu Snoju, za Šmarino pri Litiji Ivan Razboršek proti Antonu Verhaju in za Ribnico Filip Peterlin proti Karlu Ilcu.

Nato se je vršila volitev namestnika člana pridobitne deželne komisije ter je bil izvoljen Leopold Fürsager, med tem ko je dobil Ogrin 5 glasov in Ložar samo ne glas.

Pred sejo je bil predložil zbornični svetnik Viktor Rohrmann sledečo

interpelacijo.

Pri dne 13. in 15. februarja t. l. izvršenih dopolnilnih volitvah trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani izvoljen je bil članom tudi in sicer v tretji trgovski kategoriji neki Podlesnik ml., trgovec. Stanovalec je bilo je zaznamovano na glasovnicah: Ljubljana. — Podlesnik s takim stanovališčem de facto ne eksistira. Ker so mi razmere rodbine Ivanov Podlesnikov znane in sem upravičeno dvomil, da bi zamogel biti izvoljen kak Ivan Podlesnik ml., trgovec s stanovališčem v Ljubljani, sem se začel za stvar zanimati in dognal, da je pri zglaševalnem uradu mestnega magistrata prijavljenih troje Ivanov Podlesnikov in sicer: Ivan Podlesnik, rojen 1837. leta (starejši), Ivan Podlesnik, rojen 1864. leta (mlajši) in Ivan Podlesnik, rojen 1881. leta (najmlajši).

Dognal sem pa tudi, da stann-jeta prva dva v Ljubljani, tretji, najmlajši, leta 1881. rojeni, je pa pri mestnem magistratu odjavljen, ker se je dne 8. maja 1908 v St. Vid nad Ljubljano preselil. Poizvedel sem pa

tudi pri obrtni oblasti, da je posestnik trgovine na Starem trgu št. 10 le-ta, torej najmlajši Ivan Podlesnik, in to od dne 24. septembra 1906 naprej. Informiral sem se tudi v trgovskem registru, ako je njegov oče, to je leta 1864. rojeni Podlesnik upravičen »per procura« signirati in on-dot izvedel, da Ivan Podlesnik, mlajši, niti protokoliran ni. Vsakemu pri zadnjih volitvah izvoljenih članov te cenjene zbornice dostavljeno je bilo po zborničnem slugi obvestilo c. kr. volilne komisije, da je bil ta pravičnim zborničnim članom izvoljen. Koncem tega obvestila so bili novo izvoljeni člani pozvani, da vsled določil § 10., zakona z dne 29. junija 1868. drž. zak., št. 85, in § 12 zborničnega volilnega reda, potrjenega po c. kr. trgovskemu ministru z razpisom z dne 12. oktobra 1905, št. 49.294, sporoče c. kr. volilni komisiji tekom osmih dni, štetih od dneva po izkazanem osebnem obvestilu, ako prevzamejo izvolitev. Na poli, na kateri so izvoljeni člani prejem tega obvestila potrjevali, podpisal je prejem Ivan Podlesnik ml., oče posestnika trgovine na Starem trgu št. 10, ki je po imeniku volilcev za volitev udov in namestnikov občinskega sveta stolnega mesta Ljubljane med volilci III. volilskega razreda vpisan pod št. 5690, kakor sledi:

Podlesnik Ivan jun., poslovođa, Stari trg št. 10.

Njegov podpis slučajno poznam.

Vprašal sem zborničnega slugo, ako je le-ta tudi izjavo o sprejetju izvolitve podpisal, kar mi je sluga potrdil.

Iz tega sledi:

1. Da ni prevzel izvolitve faktični posestnik trgovine na Starem trgu, marveč njegov oče, ki pa nima prokure.

2. Da, če bi tudi njegov sin, torej pravi posestnik trgovine, ono izjavo o sprejetju izvolitve podpisal: ne bi bila izvolitev zakonita, ker je izvoljen: Ivan Podlesnik ml., trgovec s stanovališčem v Primskem pri Kranju.

Rešersiral sem namreč po Šentvidu in izvedel, da se je ta najmlajši gosp. Ivan Podlesnik preselil pred dobrim letom v Kranj. Veleugledni gospod iz Kranja obvestil me je včeraj, da ima ta gospod Ivan Podlesnik stalno stanovališče v Primskem pri Kranju že kak dve leti.

Prepričan sem, da je proglasila c. kr. volilna komisija Ivana Podlesnika ml. s stanovališčem v Ljubljani kot izvoljenega člana te zbornice le v dobri veri. Ker pa je bila slavna komisija v zmoti in tak Ivan Podlesnik de facto ne eksistira, moral bi se poklicati po zakonitih določilih oni, ki je v isti volilni kategoriji dobil za njim največ glasov. Oziraje ne na ta, od mene dognana dejstva, vsajam si tu navzočega zastopnika vis. c. kr. deželne vlade, prebлагorodnega gospoda vladnega svetnika vljudno vprašati:

1. Ali hoče on kot predsednik c. kr. volilne komisije za trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani vse člane te komisije še k eni naknadni seji povabiti, v kateri se bi dognalo, če temeljito sprejeme moje navedbe na resničnost, in ako to, 2. če bo potem c. kr. volilna komisija Ivan Podlesnikov mandat kot mandat človeka, ki ne eksistira, razveljavila in po zakonitih določilih proglasila enega izvoljenim, ki je dobil v III. trgovski volilni kategoriji za njim največ glasov?

Slede podpisi.

Vladni svetnik gosp. Kulavica izjavi, da interpelacija na vladnega komisarja ni dopustna in da je smatrati volilni akt za končan, s čimer se svetnik Rohrmann ne zadovolji ter izjavi, da se bo pritožil na ministrstvo.

Zbornični svetnik ravnatelj gospod Ivan Hribar pojasni nato, da se je zgodila tu formalna napaka, vsled česar naj se glasi interpelacija kot naslovljena na predsedstvo, ki bo storilo nadaljne korake, s čimer se tudi predlagatelj svetnik Rohrmann zadovolji.

Pred zaključitvijo seje se oglaš še svetnik Ložar in vpraša, kdaj hoče predsednik dati na glasovanje njegovo nujni predlog, dasiravno je bila nujnost odklonjena. Predsednik mu še enkrat razjasni, kako postopanje zahteva poslovnik ter zaključí nato sejo.

Klerikalci na delu.

(Dopis od Save.)

Klerikalci so zločinci. V Krškem se bližajo novi obč. volitve. Pred kratkim sta lazila po Stari vasi na Štajerskem dva »gospoda« v duhovnih suknjah pobirali volilna pooblastila okrog volilcev, kateri imajo kot lastniki zemljišč, ki leže v davčni občini Leskovec, volilno pravico za Krško občino. Ta dva človeka, eden iz Leskovca, drugi z Vidma, sta ponujala, deloma tudi dajala za pooblastila po 80 vinarjev do ene

krone. Dokazi so na razpolago v uredništvu »Slov. Narod«. (Potrjujemo! Uredništvu.) To se daje na znanje državnemu pravdnistvu v Celju, s pozivom, da se zadeva preiskuje in zasleduje na podlagi istostasne kazenske ovadbe.

Pri tej priliki bodi povedano farsovski gospodi tostran Save sledeče: Se li spominjajo duhovni agitatorji na svoje laži in obrekovanja povodom zadnjih, razveljavljenih obč. volitev v Krškem glede vino-rejske zadruge?

Farovška pamet je sicer kratkih nog, toda vprašamo častite gos-pode, ali imajo toliko poštenja v sebi, da popravijo in prekličejo svoje vedoma razširjene laži? Z držnim celom ste lagali in goljufali o dokladah na davke, ki jih bodo morali plačevati ubogi kmetje za Vinorejsko. Propali hinavci! resnica se je izkazala, hčerka božja, ki jo tako iskreno sovražite. G. Gregorič je z enim hipom podrli vse vaše lažnjive gradove. Le lažite naprej v svoji smrdljivi cunji! Boga pač vsakdo po svoje časti: v višavi orel, ureh v luži.

To se vidi tudi iz najnovejše klerikalne kupčije, ki se vprizori na Spodnjem Štajerskem. Zagotovljena je baje klerikalcem tiskarna v Celju kot konkurenca obstoječemu narodnemu podjetju. Ta je zopet ena od onih koncesij za klerikalno popustljivost in prijenljivost, (recte izdajstvo), v narodnih zadevah spodnještajerskih. Glej Ormož! Itd. Kaj pravite k takim umazanim mahinacijam, ekselencija grof Clary, ki hočete biti kavalir od pet do glave?

Ruska duma.

Petrograd, 29. marca.

Ruska duma je obravnavala več zakonskih predlog, s katerimi se izpremeni in deloma razširi provizorični zakon o možnosti prodati kmetovalcem parcele fideikomisov in posestev mrtve roke. Zakonska predloga velja izključno le za zapadne provincije in Poljsko ter dovoljuje tako prodajo malim kmetovalcem brez izjeme njih domovinske pravice in njih vere. Tudi je bil sprejet predlog, da se smejo teh nakupov zemljišč udeležiti tudi kmetje nedomačini, če ni dovolj domačinov. Vsi drugi člani zakona so bili sprejeti v obliki, kakor jih je predložila agrarna komisija.

Stavka na Angleškem.

London, 29. marca.

Če tudi premogokopni delavci doslej še niso ničesar definitivnega sklenili, je splošno razpoloženje vendar nekoliko bolj optimistično. Splošno se sodi, da se bliža stavka svojemu koncu. Tekom včerajšnjega dneva so zopet otvorili več jam. V Chirku v Severnem Walesu je prišlo 350 delavcev na delo. Delavci so nemoteno delali pod zaščito vojaštva. Od 1. marca so izplačali iz stavkarskih fondov že 1.042.000 funtov ter je v blagajnah samo še 951.000 funtov. Iz Warwickshira poročajo, da je tam 1500 do 2000 delavcev zopet začelo z delom. Tudi v Lanarkshiru je prišlo mnogo delavcev na delo ter so stavili pogoji, da se jim izplača v soboto meza, ker vlada med delavskimi družinami lakota.

Sekretar delavske zveze Aston je nasvetoval delavcem, da naj glasujejo pri prihodnjem glasovanju za konec stavke.

Italijansko - turška vojna.

Carigrad, 29. marca.

Tu se govori, da je angleški poslanik izjavil, da bo cesar Viljem sprejel na Krfu turške, italijanske in grške delegate, da ustvari podlago za mir.

Frankobrod, 29. marca.

Iz Carigrada poročajo: Rusija je opustila svojo namero, sporočiti turški vladi pogoje, ki so jih dobile vevlasti od Italije. Zdaj hočejo vprašati Turčijo, pod kakšnimi pogoji bi ona sklenila mir z Italijo. Po odgovoru turške vlade se bodo ravnale vevlasti.

Rim, 29. marca.

Poloficijozna »Giornale d'Italia« se obrača v članku: »Ne moremo verjeti!« proti mehko bi italijanskega bojevanja in zahteva energično akcije proti Turčiji.

Štajersko.

Iz Trbovelj. V nedeljo, dne 17. marca t. l. je priredilo pevsko in tamburaško društvo »Zvon« v Trbovljah elitni koncert v dvorani gosp. Fortaja na Vodah. Pri tem koncertu so iz prijaznosti sodelovali slovenski konservatoristi: g. nadučitelj A. Nerat, g. M. Unger in g. M. Nerat. Prvi del

koncerta je otvorilo društvo »Zvon« z Aljaževu pesmijo »Na dan,« katero je prav ubrano in navdušeno zapelo. Nato je gosp. A. Nerat izvajal svoj violinski solo z eleganco in veliko sigurnostjo. Občinstvo je navdušeno s ploskanjem odobravalo izvajanje. Zatem je nastopil gosp. M. Nerat kot pevec solist. Zapel je s svojim lepim tenorjem več pesmi. Njegovi spevi so bili mikavni, ljubki in pevec si je kmalu prisvojil srca poslušalcev. Nekateri pesmi so se morale večkrat na željo občinstva ponavljati. Kot tretji je izvajal gosp. M. Unger Beethove-novo patetično sonato na klavirju tako izvrstno in popolno, da se je vsak čutil njegovi umetnosti. Kot uvod k drugemu delu je društvo »Zvon« pelo narodni pesmi »Tam, kjer lunica...« in »Kako bom ljubila...« s tako spretnostjo in milobo, upoštevajoč strogo dinamiko, da so morali ganiti še tako trdo srce. Pesmi so se morale ponavljati. Potem je izvajal gosp. A. Nerat Faustovo fantazijo na goslih prav mojstrsko; nato je bilo solopet-je gosp. M. Nerata. Petje je bilo prav izrazito. Navdušenja in razvedrila je bilo dosti. Le žal, da se pri nas glasba še malo ovažuje. Moralni, kakor materialni uspeh tega koncerta je bil jako povoljen. Vstopnina se je izročila kot podpora slov. glasbenikom. — Vsem, ki so pomogli do dobrega uspeha, iskrena hvala. O.

Trbovlje. V soboto, dne 23. marca je bila občinska seja. Pri tej priliki je prišla na vrsto tudi prošnja gospe Ranzingerjeve, da naj občinski odbor dovoli na njeno hišo električno cestno svetilko napraviti. Gospod ravnatelj Vodušek je pozabil, kakšne sitnosti je svoj čas Nanči gospodu inženirju Turnšku delala, ker bi imela iti žica mimo njene hiše. Ona ni hotela o tem ničesar slišati, kajše, da bi to dovolila; dotični gospod inženir je bil takrat dvakrat pri njej, a oba-krat brez uspeha. S tem je napravila zadružni elektrarni približno 100 K stroškov, ker je moral gospod inženir Turnšek pustiti takoj en betonski stebel vlti in žico na drugo stran obrniti. A gospod ravnatelj Vodušek in ves odbor je vse to lepo pozabil, in v občinski seji dne 23. marca se je soglasno dovolila dotična luč. Čudno se nam to vendar zdi, ker je veliko občinskih odbornikov, ki so obenem tudi odborniki elektrarne, a nobeden se ni hotel Nanči zameriti in ni našel besedice, da bi vsaj pojasnil, kake težave in sitnosti je Nanči takrat delala. Seveda se bode sedaj napravila svetilka na občinske stroške. — Eden zadrugarjev elektrarne.

Hrastnik. Kakor vse kaže, se bo vprašanje glede zvišanja delavskih plač pri rudniku rešilo brez štrajka. Dovolilo se je delavcem 5% zvišanje in s tem se bodo ti najbrže za sedaj zadovoljili. Vendar je mogoče tudi, da se na shodih prihodnje nedelje sklene tudi kaj drugega. Orožništvo v Hrastniku ter Trbovljah se je za slučaj kakih nemirov močno pomnožilo — po našem mnenju brez posebne potrebe.

Iz Celja. Odmev, ki ga je vzbudilo dr. Krekovo prostaško psovanje na glavnem zboru štajerske klerikalne stranke v Celju, je šel mariborski »Stražnik« vendarle na živce. Njeni uredniki in krušni očetje so se prepozno spomnili, da bi vsaj sami dr. Krekovihi sirovosti ne smeli priobčiti in še povrh pohvaliti. Sedaj pa se stvar ne da utajiti in izgovarjajo se sedaj v »Stražnik«, da dr. Krekovim psovkam vendarle niso demonstrativno ploskali samo duhovniki, temveč tudi nekateri drugi ljudje. ... To seveda na stvari sami nič ne izpremeni. Dokler bo »Stražnik« odobraval in priobčevala psovke »konjederka, vlačuga« itd., naperjene na našo stranko, čije pristaši so najmanj tako pošteti in spoštovanja vredni možje kot klerikalci in dokler ne bode grajala, da nas napredne Slovence zmerja katoliški duhovnik s svinjami, barabami in šnoparji — ostane za vse to soodgovorna, ona in njeni duhovniški uredniki in krušni očetje. Dotistihmal pa ne spada »Stražnik« tudi v nobeno dostojno slovensko hišo in društvo.

Iz Celja. (Klub naprednih slovenskih akademikov) je priredil v sredo zvečer v čitalnici še precej dobro obiskano predavanje, dasi je bil predmet predavanja za povprečne naše ljudi malo mikaven. Predaval je dr. Milko Hrašovec o avstrijski zunanji politiki. Predavatelj se je držal v svojih zanimivih izvajanjih tozadevnega referata dr. Karla Kramarja, podanega dne 26. februarja v Pragi. Referat Kramarjev obsega mojstrsko podano sliko avstrijske zunanje politike zadnjih 30 let in je zaradi svoje preglednosti in temeljitosti prav priporočljiv za predavanja tudi v drugih izobraževalnih društvih. Dr. Hrašovec so bili poslušalci zelo hvaležni, da jih je v lepi slovenski besedi seznanil z izvrstnim Kramarjevim delom.

Iz Celja. (Naša gospodar-ska obramba.) Dosedaj je bila pozornost naših narodnih brambov-

cev posvečena večinoma le boju, ki se odigrava med nami in našimi nasprotniki na kulturnem polju ljudskega šolstva. Kulturna obramba je našla tudi med našim priprostim narodom že precej splošen odmev, tako, da smemo tozadevno kolikortoliko mirno zreti v bodočnost. To je gotovo vesel pojav, ki bo potolažil tudi one, ki so se začeli dvomiti nad našo narodno bodočnostjo. Na drugi strani pa ni prezreti, da postaja naša gospodarska pozicija v primeri z nemško vedno slabša in opasnejša. Nemške tovarne in nemška industrija ter obrt sploh rasejo pri nas, zlasti na Spod. Stajerskem, kot gobe po dežju. Velika nemška podjetja z Dunaja in drugod premeščajo že svoja glavna obratišča v naše pokrajine, med tem ko mi še vedno nimamo potrebne podjetnosti, da bi s svojim razpoložljivim kapitalom, ki ga je več kot dovolj, tudi na tem polju začeli razvijati večjo delavnost. Povsod nas Nemci prehite v izrabljanju bogastva naše zemlje, mi pa le sanjamo o gospodarski osamosvojitvi. Kakšno čudo torej, ako se korak za korakom umikamo že celo iz dežele, mesto da bi, varni za hrbtno, zavajevali že mesta in trge! Manjka nam pač potrebnega pregleda o podjetjih, ki še pri nas ne obstojijo in ki bi se izplačala. Gospodarske enquete, prirejane za posamezne okraje, bi temu pomankanju gotovo odpomogle. Po treznem, vsestranskem preresetanju položaja, rodile bi take enquete gotovo zrele načrte, kojih izvršitev bi se potem primerno izvedla. Za Celje in okolico n. pr. se od slovenske strani vsekakor že dosti storilo, vendar pa je slovenskemu življu, zlasti v celjski okolici, treba gospodarskega ojačenja kot ribi vode. Vzdržati naše tamošnje gospodarske postojanke še ni dovolj, treba je napredovati: zidati, staviti, industrializirati je treba to našo narodno bašto. Zato je moška podružnica »Branibora« v Celju sklenila, sklicati na eno soboto po Veliki noči podobno enketo za Celje in posebno za okolico. Opozorjamo že danes na ta sestanek in upamo, da bo udeležba kar najmnogobrojnejša. — Uspeh ne bo izostal.

Zagrizenost nemškega župnika v Sev. Ameriki. Iz Graftona Wisconsin piše slovenski delavec: Tu je umrl dne 11. marca po kratki boleznidelavec Janez Štor, doma v Teharjih pri Celju. Tukajšnji nemški katoliški župnik ga ni dal pokopati na graftedskem katoliškem pokopališču; morali smo truplo pokojnikovo prepeljati dne 14. marca v oddaljeni Milwaukee na katoliško pokopališče. Lep primer nemške ljubezni do priprostega slovenskega delavca!

Nemško delo v Saleški dolini. V Velenju se je na zadnji praznik ustanovila nova podružnica »Südmark«. Ker je vsekakor vredno poznati vodilne glave te nove nemške bojne organizacije v slovenskem Velenju, naj navedemo tu odbor: predsednik je France Skaza - Pavline; namestnik rudniški ravnatelj Waldhauser; tajnik učitelj Dvoršak; namestnik H. Skaza; blagajničarka Olga Risy; odborniki: Goll, Rak, Smodnik in Neubacher. — Žalostno je, da lahko nemškutarija v Velenju sploh še dvigajo svojo glavo. Vodilni »slovenski« krogi se za njo premalo brigajo in sami radi nemurijo, kakor se lahko prepriča vsakdo, kdor zaide v gostilno slovenskega župana v Velenju, Skaze - Spenka.

Uradni dnevi spodnještajerskih okrajnih glavarstev se vrše pred Veliko nočjo: dne 2. aprila pri Sv. Lovrencu nad Mariborom; 3. aprila v St. Jurju ob Ščavnici, Šostanju in v Velenju; 4. aprila v Slovenski Bistrici.

Na običnem zboru štajerske kmetijske družbe, ki se je vršil 28. in 29. marca v Gradcu, so bili odlikovani sledeči Spodnještajerci: z zlato kolajno: Rihard Klammer, deželni poslanec in graščak v ptujski okolici; Karel Valentinič, vpok. nadučitelj na Laškem; s srebrno kolajno: Ivan Pušenjak, nadučitelj v Šmihelu nad Mozirjem; Franc Simončič, posestnik v Sevnici in Mijo Starkl, župan v Sevnici; z bronasto kolajno: Martin Ivanuša, posestnik na Humu poleg Ormoža in Jakob Nemec, posestnik v Okoslavcih. Priznalno diploma je dobil Anton Trstenjak, posestnik v Ivanjeh. Nekatere zanimivejše podrobnosti z običnega zbora priobčimo prihodnjic.

Iz St. Ilje čitamo v »Slov. Gospodaru« dolg dopis o škodljivosti tamošnje nemške šole, ki se jo sedaj že hoče na stroške slovenskih davkoplačevalcev razširiti. Dobro! Ali čudno je, da voditelji šentiljskih Slovencev glasujejo v občinskem zastopu za razširjenje nemške šole! Zakaj jih ne prime zaradi tega dopisnik »Slov. Gosp.«, če čisto pravilno spoznava vso škodo, ki jo delajo med nami nemške šole. Riba smrdi v St. Ilju pri glavni! Zares čudni občutki navdajajo narodno mislečega človeka, ko sliši slovenskega župana Thalerja odzdravljati šolarjem »Grüss Gott«. — Može gotovo pri »Slovenski Straži« član, ali pa celo odbornik. Ali uči to

prečudno »obrambno« društvo tako mladinsko vzgojo ob meji?

V Konjicah se je vršilo pred kratkim nekako zborovanje katoliškega političnega društva. Predsednik, neki Napotnik, je tožil, da ima par slovenskih zastopnikov v konjiškem okrajnem zastopu težko stališče napram Nemcem. Res je! Pa slovenskih zastopnikov bi bilo lahko v tej korporaciji več, ako bi pri zadnjih volitvah ne glasovali slovenski klerikalci raje za Stajercijance, ko za slovenske naprednjake. Umevamo simpatije konjiških klerikalcev za Orni-govo stranko, saj sta škof Napotnik in Orni najljubša prijatelja — ali pri narodno, zares narodno čutečih ljudeh bi morala stati skrb za slovensko stvar na prvem mestu. Kasnejše tožbe in izgovori nič ne pomagajo!

Iz Središča. Naprednega shoda na Jožefovo se je udeležila tudi znana triperesna klerikalna detelja, katero je tako sijajno zafrknil »Središki Sršen«. Možice so na shodu molčali kot ribe, dasi se jim je dala prilika, govoriti in proti resolucijam glasovati. Lep uspeh našega shoda jih je tako prevzel, da so se komaj in komaj teden dni kasneje malo sčajmali in skupno z našim kaplanskim skovalci dopis za »Slovenskega Gospodarja«, v katerem skušajo po starem receptu našo prirediteljo djati v nič. Pa s tem ne bodo mnogo opravili, pet šestin srediških volilcev je shod samo videlo. V »Slov. Gosp.« se že tudi vnaprej branijo proti drugi izdaji »Središkega Sršena«, tako jih je zadnjič opikal. Nas taki dopisi o »Sred. Sršenu« le vesele, ker kažejo, da je imel — uspeh. In to je za nas glavna reč.

Iz Maribora. Ipavčev večer priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru v nedeljo, dne 5. maja v gornjih prostorih »Narodnega doma«. Na programu so v prvem delu krasne skladbe Benjamina Ipavca (proizvajajo čitalniški pevski zbor), v drugem delu pa sloveča pantomima Josipa Ipavca »Možiček«, ki je povsod, kjer se je uprizorila, žela mnogo uspehov. Ker sodelujejo same izborne moči, kaže se že zdaj veliko zanimanje za to prireditev. Čisti dobiček je namenjen v enakih delih družbi sv. Cirila in Metoda in fondu za Ipavčev spomenik.

Iz Maribora. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru namerava tekom leta 1912 v vseh prostorih »Narodnega doma« v Mariboru prirediti razstavo. Namen razstave bi bil, delati reklamo za slovenske trgovce in obrtnike ter seznaniti občinstvo s slovenskimi trgovci in obrtniki. Razstava bi trajala prilično 1 teden, (morda meseca septembra), tako, da se prvo nedeljo otvori in naslednjo nedeljo zatvori. Razstava je mogoča, le če je zasiguran primeren uspeh. Potrebna je torej primerna udeležba razstavljalcev, kakor obiskovalcev, to je občinstva. Vedeti pa je tudi treba, ali in kako se bodo dali pokriti stroški razstave. Treba je torej predvsem slišati mnenja tistih, ki bi razstavili. Da se o tem dogovorimo, vršil se bo v nedeljo, dne 14. avgusta 1912 ob 3. popoldne v »Narodnem domu« v Mariboru sestanek slovenskih trgovcev in obrtnikov. Vabimo vas torej, da se zanesljivo udeležite tega shoda, ki ima določiti čas in natančen program razstave, ter se bo vršil le pri dobrem obisku in če se oglasi zadostno število razstavljalcev. Kdor se sestanka ne more udeležiti, naj javi svoje mnenje pismeno do 14. aprila t. l. društvu. — Odbor Slovenskega trgovskega in obrtnega društva v Mariboru.

Iz Maribora. 21. t. m. se je vršil občni zbor obeh mariborskih Ciril-Metodovih podružnic ob mnogobrojni udeležbi. Prišlo je tudi mnogo Studenčanov. Po pozdravu predsednika dr. Dolarja je poročal tajnik. Iz njegovega poročila je razvidno, da sta se podružnici jako lepo razvijali, moška šteje 350, ženska pa 120 članov. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da je imela moška podružnica 2516 K dohodkov, od katerih se je poslalo centrali 2445 K. Moška podružnica oskrbuje sklad za slov. šolo v Mariboru, ki je narasel v preteklem letu na 2814 K. Kakor je razvidno iz poročila gospe dr. Pivkove, je imela ženska podružnica 1260 K dohodkov, od katerih se je poslalo centrali 1068 K. Iz poročila glede stavbe šolskega poslopja je posneti, da se bo ta stavba navzlic raznim zaprekam vendarle v kratkem zgradila. V odbor moške podružnice so bili izvoljeni sledeči gospodje: dr. A. Dolar za predsednika, dr. Fr. Rosina za podpredsednika, France Majer za tajnika, Janko Voglar za blagajnika, Fr. Pišek, Ant. Hohnjec, Iv. Šostarič, Fel. Vokač, Ant. Rebolj pa za odbornike; Ivan Kežar in Vekoslav Bahovec za preglednika. — V odbor ženske podružnice pa sledeče gospe: dr. Rosinova za predsednico, dr. Voušekova za podpredsednico, dr. Poljančeva za tajnico in dr. Pivkova za blagajnico; kot odbornici gopa Planinškova in gospodična

Brusova, za preglednico računov pa gospa dr. Schreinerjeva. Kot odgovor na glavni skupščini odpošlje moška podružnica 7 gospodov, ženska pa 2 dami. Po običnem zboru se je razvila živahna debata o narodno-obrambnem delu, ki bo nedvomno rodila tudi realnih uspehov.

—gl—

Iz Studencev pri Mariboru. Dne 25. t. m. smo sprejeli k počitku g. Franja Bendeta. Pokojnik je zaveden slovenski mož in si je pridobil velikih zaslug kot član pripravljalnega odbora za Ciril - Metodovo šolo v Studencih. Pogreb je bil veličasten. Zbrala se je nepregledna množica iz Studencev in iz Maribora. Po kratkem nagrobnem govoru spremljajočega duhovnika so pevci zapeli nagrobno. Ta pogreb je bil obenem tudi velika narodna manifestacija.

Na naslov c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva v Gradcu. Z Ljutomer se nam piše: Pri tukajšnji davkariji vladajo kaj čudne razmere. Predstojnik Ulm pravi, da nič ne vidi in nič ne ve, kaj se v uradu godi in da njega to tudi nič ne briga, on vidi le svoje pike, katere med uradnimi urami po dvorišču preganja in krmi; splošno se sodi, da on ni sposoben za predstojnika tega urada. Njegov adjutant in največji norec na pustni torek Uršič pravi, da ima tak želodec, da lahko vse slovenske davkoplačevalce s kostmi vred požre in povrh še 36 vrčkov piva spiše. Ta možak prišel je iz Ormoža in vemo, da je zahajal v Ormožu v »Čitalnico« in slovenske gostilne, kjer je pel narodne pesmi. Ko pa se je nasitil slovenskega kruha, začel je heiliti in razgrajati in Slovence napadati, ker mu Nemci drugače niso verjeli, da hoče resno pristopiti k njihovevemu koritu. Sčasoma pa so mu v Ormožu tla postala prevroča in ker ga je baže tudi neki čevljar pri požarni brambi nekoliko bolj trdno na tla položil, prosil je nekam na Srednji Stajer. Ker pa nemški kurs pri deželnem ravnateljstvu ne mara Nemcev v nemškem delu Stajerske, dobil je mesto v Ljutomeru in sicer zategadelj, ker deželno ravnateljstvo pravi, da mora imeti v Ljutomeru slovenske uradnike. Sedaj pa ga Nemci v Ljutomeru tudi več ne marajo in bojda že prosijo za drugega, bolj treznega Nemca. Da pa ne bi bil Uršič na pustni torek edini norec, poslalo je ravnateljstvo tudi asistenta Sideriča v Ljutomer. Tega pristnega Germana treba si je nekoliko bolj natanko ogledati, kajti njega izbral si je Duller za naslednika v poznejših letih. In res vreden naslednik Dullerjev je to. Kadar pridem v davkarijo, gledam z veseljem tega Sideriča, ker on ali spi na mizi, ali pa bere »Tagblatt« in se jezi nad slovenskimi strankami. Res lepo življenje ima ta človek, saj pa tudi sam prizna in pravi: Ulm lovi pike, jaz pa spim. Tudi pravi, da si ga je Duller zbral za naslednika zovoljo Švarcove dekle, da ji še pripomore do kakega otroka, da bode potem zopet zapustil Ljutomer, kakor pri prvem otroku. Res čudne so razmere pri tej davkariji in ako bi slovenski uradniki streljali take kozle, spali v uradu in se tako bedasto obnašali, kakor sta se Uršič in Siderič na pustni torek, potem bi jih deželno ravnateljstvo hitro poslalo kam v zadnji kotiček naše dežele. Bilo bi torej jako dobro, ako bi naši poslanci svetovali deželnemu ravnateljstvu, naj vzame ostro metlo in tukaj pošteno pomete in naj da v Ljutomer res slovenske uradnike in ne same odpadnike in take, ki sploh s strankami občevati ne morejo in tudi nočejo.

Drobne novice. Zaprlj so v Mariboru voditelja tamošnjega bioskopa, Černeta, zaradi ponovnih nepravilnih zločinov napram nekemu otroku. — Iz Laškega trga poročajo: Dne 23. marca je prišla posetnica Elizabeta Kranjc iz Marija-Gradca v šolo, da bi se skregala nad učiteljico Lino Gosak, ki je Kranjčevkino hčerko nekaj kaznovala. Ženska je šla kar v razred in tam tako kričala nad učiteljico ter jo peovala, da so jo morali siloma spraviti na cesto. Zagovarjati se bo imela za to karajzo pred sodnijo. — V Slov. Bistrici je dobil 24letni delavec Karel Vrhek pri nekem pretepu smrtno nevarno rano v prsi. Napadalec mu je porinil nož globoko v pljuča. Spravili so ga v bolnišnico. — Iz Gradca. V četrtek se seja občinskega sveta ni nadaljevala, ker ni bilo vsled odsotnosti večine nemških nacionalcev mogoče doseči sklepčnosti. Župan dr. Graf je naznanil, da bo sklical prihodnjo sejo pismenim putem. — Zivinske cene v Gradcu. (Tedenski semej dne 28. marca. Po uradnem poročilu.) Na semenj je bilo prignanih 746 glav. Cene malo izpremenjene, kupčija slaba. Plavečava se je za 50 kg žive teže: pitani voli 49—52 (izjemoma 55), napol pitani voli 45—48, suhi 39—44, pitane krave 37—42, napol pitane 28—36, suhe 26—28, biki 38—46 K. Zunanji kup-

ci, Zgornještajerci, Tirolci in Tržačani so nakupili 228 glav.

Koroško.

Deželni kulturni svet koroški je otvoril večeraj svoja zborovanja. Prvega zborovanja, pod predsedstvom deželnega odbornika Hönlingerja, so se udeležili tudi deželni predsednik, deželni glavar, več odbornikov, poslancev itd. Sklenilo se je, da dobe zastopstvo v deželnem kulturnem svetu po enega zastopnika tudi deželna zveza kmetijskih zadrug, deželno gozdarsko društvo in deželna zveza društev za rejo konj. Odobrena sta bili poročili tajniško in blagajnikovo in proračun za leto 1912. V tem je letos tudi vsota 20.000 K za rejo malih živali. Zborovanja se bodo še nadaljevala.

Cerkveni vlomilci. V cerkev v Podkrošcu so vlomili neznan vlomilec. Vrata so odprli s cepinom, katerega so ukradli v bližnjem mlinu. Ker niso dobili v cerkvi nobenega denarja in ne vrednosti, so razbili več nagrobnih spomenikov pred cerkvijo in vlomili v mrtvašnico, kjer so vse razbili.

Požar. Na Gruči je pogorelo posestvo Vincenca Čekona. Ogenj se je vnel na skednju, vzrok je neznan. Čekon je bil zavarovan le za malo vsoto.

Primorsko.

Goriška porota. Imela se je vršiti obravnava proti laškemu klerikalnemu listu »Il Polopok«. Tožil je deželni svetnik, poslanec in odbornik dr. Pettarin. Obravnava pa se ni vršila, ker sta se stranki poravnali. V četrtek je bila razprava proti detomirli Josipini Terčič z Vogerskega. Razprava se je vršila pri zaprtih durih. Pravila je, da ni vedela dolgo časa, da je v blagoslovljenem stanu, da jo je posilil neki oženjeni Gregorič iz Prvačine, ki je sedaj v Aleksandriji pri svoji ženi, ter zatrjevala, da ni imela namena, umoriti otroka. Pravila je, da je bila vsa zbegana in zmešana in ko je otrok zajokal, mu je vtaknila v usta pavlo in otrok je umrl. Skesana je sedela reva pred porotniki. Obsojena je bila na 18 mesecev težke ječe s posti.

Spominska plošča pesniku Gregoriču. Pevsko in bralno društvo na Gradišču nad Prvačino odkrije letos dne 23. junija spominsko ploščo pesniku Simonu Gregoriču na hiši, kjer je bival svoj čas.

S sekiro ubil svojo ženo in dva otroka. Franc Kragelj h. št. 34 iz Modreje blizu Sv. Lucije ob Soči je v noči od 27. na 28. marca ubil s sekiro svojo ženo in dva otroka. Ena deklica je stara 4 leta, druga 2½ leta. Ko je to napravil, je zaklenil hišo ter se šel sam naznanit v Tolmin. Pravijo, da bi bil storil to iz ljubosumnosti.

Občinske volitve se vršijo po raznih krajih na Goriškem. V Ozeljanu so izvoljeni, kakor vedno, sami naprednjaki. Klerikalci v tej občini ne štejejo nič. V Opatjem selu pa se je bil velik boj. Občina je bila v klerikalnih rokah. Sedaj so zmagali klerikalci v tretjem razredu le s 14 glasovi večine. Naprednjaki so jako napredovali. Ni dvoma, da bo tudi ta občina iztrgana klerikalcem iz rok.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici je imelo 24. marca svoj občni zbor ter je naznanil predsednik dr. Medvešek, da je izšla iz društva misel za skupen nastop Slovencev v mestu pri ljudskem štetju in pri volitvi v državni zbor, kjer je pognalo italijanskega kandidata v ožjo volitev. Društvo ima 251 podpornikov, 36 bralničarjev, 7 podpirateljev in 1 častnega člana. Podpor v slučaju bolezni je izplačalo društvo 2299 K 70 vin. Društvena knjižnica šteje 308 knjig.

Trojčki. Na Skali - Gorenje polje, občina Ankovo, je porodila dne 26. marca Marija Medvešek tri krepke otroke.

Občni zbor »Gostilničarske zadruge«.

Včeraj popoldne se je vršil v areni »Narodnega doma« občni zbor »Zadruge gostilničarjev, krmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani«. Zborovanja se je udeležilo 76 članov, med katerimi je bilo 22 žensk.

Klerikalci so uprizorili veliko gonjo in napeli vse kriplice, da bi se polastili zadruge. Poslali so celo po ljubljanskih gostilnah neke okrožnice, ki so povzročile več prav dobrih dvotipov nad klerikalno naivnostjo. Vrh tega pa se ti junaki niso upali niti z imeni na dan in so se skrili kot zajci pod napis »Gostilničarji«. Pač pa je bil na spodnjem delu teh famoznih okrožnic, s katerimi so hoteli klerikalci begati ljubljanske gostilničarje, nalepljen poseben listek z napisom »Načelnik Avgust Zajec«. —

Kljub vsem tem zakotnim mahinacijam pa so klerikalci padli v vodo, dasi so veliko žrtvovali, tako da bo dotičnik, ki bo trpel stroške te Zajčeve agitacije, moral poseči precej globoko v žep.

Zborovanje

je otvoril načelnikov namestnik gospod Ivan Stritar. Navzoči so bili tudi zastopnik obrtne oblasti mag. svetnik Sešek, občinski svetovalec gosp. Franchetti kot zastopnik zveze slovenskih obrtnikov in gosp. Bučar. Po pozdravu gosp. Stritarja se je dnevni red izpremenil v toliko, da so prišle na drugo točko dnevnega reda volitve, ker so imeli nekateri člani sejo trgovske in obrtniške zbornice. Takoj pred volitvami se je oglašil gosp. Maček in je zahteval, da naj bo predsednik zadruge gostilničar. Zavrnil ga je gosp. Bončar, ki mu je pojasnil, da imajo vsi člani odgovorno enakim dolžnostim tudi enake pravice. Gosp. Zajec je nato razvil svoj program kot bodoči predsednik, v katerem je zborovalcem prav malo ugajala posebno pretirana samohvala. Uspeh njegovega govora se je pokazal že nad volitvijo, ker so vsi kandidati listki z Zajcem ostali na mizah, tako da so nekateri hudomušneji govorili, da je v dvorani vse polno zajcev. Za skrutinatorja sta bila imenovana gg. Pogačnik in Bole.

Volitev.

Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 74 glasov. Od teh je dobil gosp. Ivan Stritar 57 glasov, Avg. Zajec pa 17. Pri volitvi za podpredsednika je bilo oddanih 69 veljavnih glasov in je dobil gosp. Frankavčič 63 glasov, Maček pa 6. Med volitvijo so bili nekateri člani, med njimi Maček, Zajec in Jazbec takoj glasni in nasilni, da jim je zapretil zastopnik oblasti z ukorom. Razglas volitve je pa te nemirneže popolnoma pomiril. Nadomestna volitev v društveni odbor in izvolitev drugih funkcionarjev se je vršila z vsklikom.

V odbor so bili voljeni sledeči gg. Kržišnik, Bončar in Leo Pogačnik, namestnika Bole in Mrak Valentin. Za preglednike gg. Rohrman, Kriseh, Maček. V odbor pom. bolniške blagajne sta bila voljena Leo Pogačnik in Maček, namestnik Stritar Rudolf. Za preglednika pomočniške bolniške blagajne Bole in Soklič, v odbor posredovalnice pa Gorše in Fiala.

Nato so zborovalci rešili

ostali dnevni red.

Že med skrutinijem se je prebral zapisnik zadnjega običnega zbora, ki je bil odobren. Tajnik gospod Ante Pintar je prečital nato letno tajniško poročilo za poslovno dobo 1911. Poročilo, ki je jako obsežno in vestno izdelano, podaja jasno sliko inter-nega društvenega delovanja, razvoj in napredek društva. Peča se tudi v vprašanjem glede podelitve novih in prenošanih starih koncesij, glede konkurence trgovcev in branjecev, ki prodajajo pivo in vino v steklenicah, glede strokovne šole in še več drugih važnih vprašanj. Število članov je znašalo z dne 31. decembra 244. Med letom je umrlo 8 članov. Društvo je imelo en občni zbor in 19 odborov, vseh, na katerih se je rešilo veliko važnih zadev. Končno omeni tajnik še zgodovino društva, njegov postanek in razvoj. Društvo deluje že 21. leto.

O denarnem stanju je poročal društveni blagajnik, ki je navedel, da je imelo društvo 8858 kron 19 vin. dohodkov in 6984 K 7 vin. stroškov, torej 1874 kron 12 vin. prebitka. Skupni rezervni fond vseh združnih institucij pa znašajo 32.623 K 83 vinarjev.

V imenu pregledovalcev računov sta poročala gg. Pogačnik in Kriseh in potrdila, da je bilo gospodarstvo v redu, kakor tudi društvene blagajne, ter predlagala oboru absolutorij, ki se je podelil.

Razni predlogi.

Nato se je razvila zelo živahna in včasih še celo precej burna debata o raznih predlogih. Sklenilo se je ustanoviti podporno sklad za omogočanje gostilničarje. Odboru se je poverila naloga izposlovati tozadevno oblastveno dovoljenje.

Zastopniki pomočniškega zbora so vložili dve resoluciji in sicer glede strokovne nadaljevalne šole za var-jence in glede nadomestnega nedeljskega počitka v zmislu zakona. Gosp. Zajec je poročal kot delegat deželne zveze na Dunaju glede koncesioniranja prodaje piva v steklenicah. Občinski svetnik gosp. Franchetti je poročal o uspehih pri obrnem svetu na Dunaju, kjer se je sklenilo, da se razvije močna akcija, ki bo imela namen, da se uvede zakon glede vpljave dokaza sposobnosti v gostilniški obrti. Seveda bo to mogoče doseči, le ko bo delovala gostilniška strokovna šola.

Gosp. Franchettiju je izrokel občni zbor javno zahvalo za

njegov trud in požrtvovalno delo v prid gostilničarjem.

Sprejeta je bila tudi resolucija, da se vpliva na pivovarne, da opuste direktno prodajo piva v steklenicah zasebnikom, s čemer se veliko škodi gostilničarjem. Glede natakarije se je poudarjalo, da se vpelje tudi za te dveletna učna doba, kar je pa seveda tudi še neizvedljivo, dokler ni strokovnih šol.

Gosp. Zajec je izražal svoje ogorčenje nad tem, da je trgovska in obrtna zbornica podala izjavo proti koncesioniranju prodaje pive v steklenicah, dasi ni imela vlada nobene ugovora proti koncesioniranju.

Končno se je izrekla še javna zahvala in priznanje gosp. Lenčetu kot prvemu načelniku in osnovatelju zadruge, tovarišu gosp. Anžlinu pa se kot večletnemu odborniku, ki poleg tega izvršuje že 40 let gostilniško obrt, pokloni častna diploma.

S tem je bil dneveni red izrpan, predsednik se je zahvalil vsem udeležnikom za njihovo delo in zaključil ob 6. zvečer zborovanje.

Dnevne vesti.

+ Ljubljanski obč. svet ima v torek, dne 2. aprila ob šestih popoldne v mestni dvorani redno sejo. Na dnevnem redu javne seje so: 1. Naznanila predsedstva. II. Odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o dopisu županov glede volila Albina Tertscheka v Berlinu mestni občini; 2. o dopisu županov glede ustanovitve občinskega posredovalnega urada v Ljubljani; 3. o prošnji Uršule Kalin za izbris služnosti za kopanje gline na njenej posesti; 4. o razpisu c. kr. deželne vlade glede podelitve Matije Debeljakeve ustanove. IV. Finančnega odseka poročila: 1. o prošnji trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko za določitev prispevka za zbornične prostore; 2. o prošnji konsorcijske mizarje za doplačilo za izvršena mizarjska dela v mestni šoli na Prulah; 3. o prošnji Martina Snoja in drugih za najem neke mestne senožeti v svrhu poljedelstva; 4. o prošnji Roze Till za odstop prednosti nekemu posojilu na njeno hišo; 5. o ponudbi za najem hotela »Tivoli«.

6. o dopisu županov glede dovoljenja kredita za darila povodom streljanja planinskih polkov v Ljubljani; 7. o dopisu županov glede dovoljenja kredita za darilo povodom planinske avtomobilske tekme. V. Stavbanjskega odseka poročila: 1. o prošnji A. Deghenghija za spremembo parcelacijskega načrta za zemljišča ob Kolizeju; 2. o prošnji Franceta Kandara za razdelitev njegove parcele št. 185/2 kat. občine Karlovskega predmestja na stavbišča; 3. o prošnji dr. Adolfa Kaiserja za razdelitev njegovih parcel v kat. občini Krakovsko predmestje in Gradišče na stavbišča; 4. o dopisu mestnega magistrata glede spremembe regulacijskega načrta za nekatere ceste v okolici nove c. kr. državne obrtne šole; 5. o dopisu mestnega magistrata glede delne regulacije Tržaške ceste ob Viški meji. VI. Odseka za olepšavo mesta poročila: 1. o dopisu županov glede gospodarstva v gozdih podturnske grajske ter razpisa službe gozdarskega pomočnika; 2. o imenovanju parka ob Bleiweisovi cesti. VII. Direktorja mestne elektrarne in mestnega vodovoda poročila: 1. o dopisu mestnega magistrata glede spremembe voznega reda ter revizije tarifov cestne električne železnice v Ljubljani; 2. o prošnji »Pevske župe za Ljubljano« za brezplačno razsvetljavo pri njenih koncertih. VIII. Volitev enega zastopnika mestne občine ter enega namestnika in kuratorij zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem. IX. Samostalni predlogi: 1. občinskega svetnika Antona Likozarja: a) glede naprave kanalizacije na Privozu in v Hrenovi ulici; b) glede razpisa del za zgradbo mostu na Prulah; c) glede naprave vodovoda in razsvetljave Orlove ulice; d) glede nasipanja Orlove ulice; e) glede naprave javnega pisarja ob Gruberjevem mostu; f) glede parcelacije travnika pod Rakovnikom; g) glede popravne trotoarjev na levi strani Florijanske ulice; h) glede priprave za napeljavno vodovoda na Barje. 2. občinskega svetovaleca Matije Rötthla: a) glede preuredbe stavbnega reda za mesto Ljubljano, osobito z ozirom na zgradbo enolnih dvodružinskih ter delavskih hiš; b) glede ustanovitve stanovanjskega odbora; c) glede ustanovitve stanovanjskega nadzorstva; d) glede odstopa cenjenih stavbišč za zgradbo malostanovanjskih hiš; e) glede oprostitev malostanovanjskih hiš od občinskih ter event. deželnih dklad. 3. občinskega svetovaleca Jakoba Smoleta: a) glede nadomestitve raznih lesenih mostičev v Trnovskem okraju z betonskimi mostiči; b) glede razširjenja Jeranove ulice; c) glede naprave pralnih stopnic pri Gra-

daščici koncem Kopališke ulice; d) glede trebljenja jarkov in posipanja cest v Trnovskem okraju; e) glede uvedbe električne razsvetljave v kopališče pri Koleziji; f) glede električne razsvetljave na Zelenej poti; 4. občinskih svetovalecev Matije Rötthla in Jak. Smoleta: a) glede preureditve kopališča v Koleziji; b) glede kanalizacije Karunove in Konjušne ulice ter trga Pred konjušnico; c) glede regulacije Karunove ulice; d) glede opustitve dobave ledu »na Kernu«; e) glede uravnave Emonske ceste ter ureditve jarka ob tej cesti; f) glede naprave brvi čez Gradaščico na bodoči Okrožni cesti; g) glede nasipanja poti ob Lahovem grabnu ter Ceste dveh cesarjev; h) glede regulacije Kolizejske ulice; i) glede prepovedi kopanja na »Pasjem brodu«; 5. občinskega svetovaleca Franca Kosa: a) glede pobiranja užitnine od potnikov na kolodvoru ali vsaj tik kolodvorskega poslopja; b) glede dohodov od Gruberjevega kanala in Ljubljanske na Prulah ter prireditve prostorov za pranje; 6. občinskega svetovaleca Josipa Marinka glede regulacije Martinove ceste; 7. občinskih svetovalecev Makso Lillega in Jožef Reiserja glede pomaknitve mag. uradnikov v I. razred aktivitetnih doklad; 8. občinskega svetovaleca Janka Jegliča glede zveze med Komenskega ulico ter Ilirsko ulico; 9. občinskega svetovaleca Hermana Brandta glede ureditve ter poprave potov v tivolskem gozdu; 10. občinskega svetovaleca Tomaža Novaka glede oddaje mestnih senožeti v najem v svrhu obdelovanja. Na dnevnem redu tajne seje so: 1. Naznanila predsedstva. II. Odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o prošnji nekega uradnika mestnega magistrata za vstetje v javni službi prebitih let v službeno dobo; 2. o disciplinarni zadevi nekega mestnega uslužbenca; 3. o dopisu c. kr. davčne administracije glede imenovanja treh zaupnikov za sodelovanje pri prireditvi osebne dohodarine. IV. Finančnega odseka poročila: 1. o prošnji vdove nekega magistratnega uradnika za podajanje miloščine; 2. o prošnjah četvero vdov mestnih uslužbencev za zvišanje vdovnin. V. Obrtnega odseka poročila o prošnjah za razne obrtne koncesije.

+ Velikanska blamaža klerikalcev v trgovski in obrtniški zbornici. Na dnevnem redu snočne seje trgovske in obrtniške zbornice je bila med drugim tudi volitev zborničnega predsedstva. Narodno - napredna stranka bi bila lahko svojo večino brezobzirno izkoristila, kakor to delajo klerikalci pri vsaki priliki, a tega ni storila, ker stoji na stališču, da je trgovska in obrtniška zbornica gospodarska korporacija, v katere predsedstvu naj bodo po možnosti zastopane vse tri stranke. Narodno-napredna stranka je lojalno ponudila glede volitve predsedstva kompromis. Kot največja stranka je zase seveda zahtevala predsedništva, mesto podpredsednika in mesto provizoričnega predsednika pa je ponudila Nemcem in klerikalcem. Naravno je, da je mogel za podpredsedniško mesto priti v kombinaciji samo svetnik Pammer. Ta je bil že doslej provizorični predsednik in ker je vrh tega že, od kar je Kregar izginil s površja z veliko vneto in vestnostjo opravljal podpredsedniške posle, se ga sedaj nikakor ni smelo potisniti nazaj. Narodno - napredna stranka je predlagala kompromis, da doseže soglasnost pri volitvi predsedništva, a klerikalci so sitnari in se niso hoteli vezati, dasi jim je bilo po kompromisnem predlogu zagotovljeno mesto provizoričnega predsednika. Seveda, to bi bilo klerikalcem dišalo, da bi se njihov zaupnik lepo vsedel v prezidij s pomočjo naprednih glasov, sami pa bi bili glasovali proti naprednemu in morda tudi nemškemu kandidatu za drugi dve mesti v prezidiju. Narodno - napredna stranka pa nima nič smisla za take klerikalne komedije in ker klerikalci ponudnega kompromisa niso hoteli brezpogojno sprejeti in glasovati za predlagano listo, jih je zbornična večina postavila na dilco. To se pravi, da v prezidij sploh ni bil izvoljen noben klerikalec, ampak je narodno-napredna stranka pridržala sebi mesto predsednika in mesto provizoričnega predsednika. Nemcem pa prepustila podpredsedniško mesto. Tako so se klerikalci prav izdatno blamirali.

+ Klerikalci proti vladi. Klerikalni člani trgovske in obrtniške zbornice so v včerajšnji seji nastopili kot pomožna družba za — Kregarja. Kakor znano, so se Kregarjeve sleparije pri predzadnjih volitvah v trgovsko zbornico raztezale tudi na zbornični kataster, na čigar podlagi se sestavlja imenik volilcev, in da bi Kregarju pomagali, so poskusili včeraj obuditi mnenje, da zbornični kataster sploh ni v redu. Vrl komandant Čukov je prevzel to nalogo in je predlagal, naj se za uredbo katastra sestavi komisija, kateri

naj vlada imenuje načelnika. Podlesnik se je hotel vladi prikupiti, pa je s svojim predlogom dal vladi največjo zausnico. Zbornični kataster je namreč ureden po posebnih vladnih predpisih in zbornica se mora teh predpisov držati in se jih seveda tudi drži. Podatke za sestavo katastra pa dajo zbornici državni organi namreč okrajna glavarstva in davčni uradi in zbornica se mora ravnati po teh podatkih. Zgodi se vsled tega pač lahko, da so v katastru na primer trije Ivani Rozmani, a zbornica ne more vedeti, če so to tri različne osebe ali le ena sama. To morejo vedeti samo okrajna glavarstva in davčni uradi in če to ni označeno v njihovih podatkih, potem zbornice ne zadene nobena krivda, ker so za njo merodajni samo podatki državnih organov. V stvarnem oziru je torej Podlesnikov predlog samo neumnost in drugače nič. Podlesnik je hotel z neutemeljenim sumničanjem Kregarju pomagati, pa je le obdolžil državne organe slabega poslovanja, dasi te obdolžitve nikakor ne zaslužijo. Značilno je pa tudi, da je hotel Podlesnik, ko je na eni strani krivico delal drž. organom in si domišljal, da bo za Kranjsko razveljavil sicer za celo državo veljavni vladni predpis o sestavi zborničnih katastrov, na drugi strani zahteval, naj vlada imenuje načelnika zbornični komisiji. Klerikalci vedno na široko odpirajo usta o avtonomiji različnih korporacij, pri zbornici pa je hotel Podlesnik to avtonomijo pohoditi s tem, da naj zbornični komisiji imenuje vlada načelnika. Malo več pameti in razsodnosti bi bilo klerikalnim članom trgovske in obrtniške zbornice pač nujno potrebno. Ložarjeva salonska suknja naj je že zanj umerna ali naj mu je zročena le za peganje, ne nadomestuje potrebne razumnosti, čeprav je Ložar brez dvoma zaradi te suknje in ne zaradi svojih zmognosti postal načelnik kluba klerikalnih zborničnih svetnikov.

+ Vladni zastopnik v trgovski in obrtniški zbornici se je v včerajšnji seji te korporacije postavil na stališče, ki nas je presenetilo. Na vprašanje svetnika Rohrmanna glede zadnjih volitev v trgovsko in obrtniško zbornico oziroma glede izvolitve Podlesnika, je vladni zastopnik izjavil, da njega sploh ni dovoljeno interelirati, sicer pa da je volilni akt končan in izid volitve ugotovljen in razglašen. Podlesnikovega slučaja ne bomo meritorno pretresali, dasi bi bilo po naši sodbi principijelno važno provocirati odločbo upravnega sodišča, pač pa se nam zdi, da je vladni zastopnik zavzel popolnoma napačno stališče, trdeč, da se njega sploh ne sme interelirati. Konstatiramo pred vsem, da je vladni zastopnik že večkrat odgovarjal na podane interelacije, da je torej s svojo sinočno izjavo prišel sam s seboj v navskrižje. Dajle pa: čemu ima vlada pri sejah svojega posebnega zastopnika, če ne zato, da daje po potrebi tudi avtentična pojasnila? Po našem mnenju vendar ne opravlja vladni zastopnik samo nekako policijsko službo pri sejah trgovske in obrtniške zbornice. In končno, do koga naj se pa zbornični člani glede volitve v zbornico obračajo za pojasnila, če ne do predsednika volilne komisije? Stvar nima nobenega daljnega pomena, a vsekakor je potrebno ugotoviti, če imajo zbornični člani pravico vprašati vladnega zastopnika za pojasnila ali če je nimajo.

+ Naša hinavščina? »Slovenec« pravi, da uganjamo hinavščino, ker smo po zaslugi ocenili dr. Verstovškovo govor o sodnih razmerah na Štajerskem. Počasi klerikalna gospoda! Mi pozdravljamo pogum dr. Verstovška, da si je upal vkljub odločnemu odporu s strani kranjskih svojih klubskih tovarišev spregovoriti o neznosnih sodnih razmerah na Štajerskem, in mi bi bili gotovo prvi, ki bi odobraval in hvalil Verstovškovo izvajanje, ako bi bila vseskozi stvarna in ako bi bila podprta z nepobitnimi dokazi. Toda Verstovšek je v svojem govoru pač nanizal celo vrsto trditvev, o katerih smo mi kot Slovenci prepričani, da so absolutno resnične, ni pa se potrudil, da bi si za vse te trditve preskrbel tudi za izvenslovensko javnost nepobitnih dokazov. Nam, ki poznamo razmere, ki vladajo pri naših sodiščih, zadostuje, ako se nam navede slučaje v velikih obrisih, za nepoučeno javnost pa je treba točnih, v vseh podrobnostih se vjemajočih podatkov, ako hočemo, da se bo dotičnim navedbam verjelo, ako hočemo, da bodo dotične navedbe vplivale prepričevalno. Tej okolnosti pa pripisuje premalo važnosti dr. Verstovšek. On se je o škandaloznih slučajih, ki jih je navedel v svojem govoru, pač informiral v splošnosti, ni pa se poučil o podrobnostih. In to so nemški njegovi nasprotniki spretno izrabili. Vsako njegovo trditev so proglasili za laž, obrekovanje in natočevanje, vsa ta očitanja pa je dr. Verstovšek moral vtakniti v žep, ker jih ni mogel izpodbiti s točnimi,

do zadnjih podrobnosti absolutno nepobitnimi dokazi. Povsem naravno je torej, da njegova izvajanja niso mogla imeti tistega uspeha, ki bi ga lahko dosegla, ako bi bil Verstovšek pazil bolj na stvarnost in točnost, kakor pa na patetičnost svojih izjav. Ce smo torej kritizirali Verstovškovo govor, je to veljalo načinu njegovih izjav, ne pa stvari. Za to je »Slovenec« očitanje, da uganjamo hinavščino, češ, da dr. Ravniharjev nastop proti neznosnim razmeram pri naših sodiščih odobravamo in hvalimo, dr. Verstovškov pa obsojamo, popolnoma neutemeljeno. Nas bo veselilo vselej, kadar koli bo Verstovšek nastopil v parlamentu proti germanizaciji naših sodišč, eno pa predpostavljamo, da bodo njegova izvajanja taka, da bo lahko ob roki dokazov pobil vse nemške ugovore. Še bolj pa bo nas veselilo, ako bo Verstovšek končno tudi kranjske klerikalne poslance pripravil od tega, da bodo tudi ti jeli natopati proti sistematični germanizaciji, ki je sedaj v cvetu pri kranjskih sodiščih.

+ Slovenci pa taki! Klerikalci se pred ljudstvom in v javnosti ustijo, kakor da bi bili največji narodnjaki, ki stoji neprestano na braniku za pravice slovenskega ljudstva in slovenskega jezika. Kaki narodnjaki pa so v resnici, se lahko presodi po njihovem delovanju. Kako se bore za slovensko stvar, kaže najbolj slučaj Šusteršič-Elsner, o katerem smo nedavno tega govorili. Da nimajo takšni ljudje nobenega narodnega ponosa, se razume samo ob sebi, da so pred leti izginili v Ljubljani malodane vsi dvojezični napisi in se nadomestili s samoslovenskimi. V tem oziru so z dobrim zgledom prednačili slovenski denarni zavodi, ki so od nekdaj imeli in imajo še sedaj samoslovenske napise. Nedavno tega so klerikalci ustanovili nov denarni zavod — deželno banko. Ker je ta banka slovenski denarni zavod, bi bilo pač pričakovati, da bo tudi ta banka ostala zvesta načelom slovenskih denarnih zavodov ter dala na svojih poslovnih prostorih pritrčiti samoslovenski napis. Toda kaj je klerikalcem narodni ponos, kaj narodna čast! Na vse to žvižgajo. Zato so tudi dali na uradne prostore deželne banke napraviti dvojezični napis in na deželnem dvorcu se sedaj blešči napis »Deželna banka«, pod kranjskim enoglavim orlom pa z debelimi črkami firma »Kranjsche Landesbank«. Deželna banka je sedaj edini slovenski denarni zavod, ki ima nemški napis! Pa naj še kdo pravi, da ne da za klerikalno narodnjaštvo in za klerikalno narodno zavest niti piškavega oreha!

+ Molče! Pred par dnevi smo zabeležili dejstvo, da si je dr. Pegan dal od svojega klerikalnega tovariša izplačati za zagovor enega izmed obtožencev, ki so prišli pred sodišče radi septembrskih dogodkov, znatno vsoto. »Slovenec«, ki se je svoje dni silno zgražal nad sličnim slučajem, sedaj molči, kakor riba in nima niti besedice obsodbe, dasi je tisti, ki ga je dr. Pegan zagovarjal, klerikalec in dasi je tudi tisti, ki je moral dr. Peganu zagovor plačati, klerikalec. Ali se »Slovenec« ne zavzema več za svoje ljudi? Ali sme klerikalec gultiti klerikalca? Kakor se zdi, ima pri »Slovencu« ta privilegij dr. Pegan. Pač zato, ker je eden najboljevitestih klerikalnih petelinov. In takim je dovoljeno vse, tudi to, da lahko pijejo kri celo lastnim svojim somišljenikom. Res, to so lepe razmere v klerikalni stranki. Če bo zmanjkalo korit, bodo se pač koritarji jeli med sabo zajedati in klati. Začetek je že storjen in »Slovenec« je k temu že dal svoj blagoslov.

+ Podržavljenje ljubljanske policije. Kranjski deželni zbor je v minolem zasedanju sprejel zakon o podržavljenju policije. Ker se glede prispevka mestne občine za državno policijo vsled pretiranih vladnih zahtev ni doseglo sporazumljenja, je bilo sklenjeno, da določita ta prispevek provizorično dež. vlada in dež. odbor sporazumno in sicer do 31. marca t. l. Dež. odbor pa doslej o tem sploh še ni nič sklepal in vse kaže, da tudi nič sklepal ne bo. Vsa stvar je nekako zaspala in menda se ne motijo tisti, ki menijo, da se podržavljenje ljubljanske policije še dolgo ne bo izvedlo in da ostane vse pri starem.

+ O »zaovoženi« mestni zastavljalnici je te dni govoril »Slovenec«. Tiste budalosti je očitno inspiriral, ker napisati jih sam itak ne zna, večkratni svetnik Ložar. Kakor znano, je »Kranjska hranilnica« zastavljalnico, to človekoljubno napravo opustila, ker ji ni nič neslo. Občina je vsled tega morala za svoje odkrite in prikrite reveže nekaj storiti, saj vendar Stefe in njegovi bratci vedno vpijejo, da se revežem mora pomagati. V zastavljalnici je bil sprejet krojaški izvedenec Š. kot cenilec oblek. To se ni nikomur prikrivalo. Ko se pa je videlo, da se Š. kaže le preveč — človekoljuba, namreč da je dajal na obleko preveč posojila, so

mu službo odpovedali. To se tudi ni nikomur prikrivalo. Nekaj bo zavod vsled tega res trpel, toda to se bo že izravnilo. Sicer se pa po celem svetu dobi, da kak uradnik ni svoje službe kos. Nesramno je pa od Ložarja, ko trdi, da bo moral S. L. S. še razne luknje odkriti, češ da se povsodi prikriva nered. Ko je občinski svet pričel zopet funkcionirati, je bila prva skrb, da se uredi razmere v zastavljalnici ter se natančno revidira vse poslovanje. V tej komisiji je bil tudi Ložar. On sam se je lahko na lastne oči prepričal, kako vzoren red je v vseh prostorih zastavljalnice. Kje so potem tiste prikrite luknje? Da so nesrečni Š-evi »punkelčiči« še v zastavljalnici, niso uradniki krivi. Uradniki nimajo pravice ceneje oddajati blago, kakor je bilo cenjeno. Vladni komisar je bil na magistratu 18 mesecev, zakaj ni on ukrenil, da bi tista obleka izginila iz prostorov. Pri reviziji smo sklenili, da se bo po možnosti za vsako ceno blago oddalo. Torej tisti »punkelčiči« se bodo že spravili iz zastavljalnice, potem bo pa red. Ešesle je celih 18 mesecev z vladnim komisarjem vred iskala kak nered po magistratu, pa ga ni našla, zato se je Ložar spravil sedaj na »punkelčiče« v zastavljalnici, da vsaj v teh »punkelčičih« izvoha kak nered. — Resnicoljub.

— Koliko stane novo gledališče? Ljubljanski občinski svet je ponudil za naše 20 let staro, zelo nepraktično in že mnogih radikalnih poprav jako potrebno gledališče 100.000 K, a deželni odbor ga za to vsoto ne proda. Novo je veljalo blizu 400.000 K. Danes so gledališče mnogo cenejša. V naše gledališče gre okoli 700 oseb. V Mindenu na Nemškem stane novo gledališče za 800 oseb le 260.000 K, v Meranu stane novo gledališče za 1000 gledalcev le 300.000 K. V Mor. Ostravi je veljalo krasno gledališče za 900 oseb 400.000 K. V Osijeku zgrade novo gledališče za 850 oseb za 360.000 kron. Vsa ta gledališča so seveda luksuriorno opremljena, tehnično najmodernejša in vzorno praktična. To pa le dokazuje, da je ljubljanski občinski svet za naše 20 let staro in nerodno gledališče ponudil več kot dovolj, ko je ponudil 100.000 K, kajti za poplave, prezidave, novi oder, pleskanje, prenovitev dekoracij i. dr. bi morala občina žrtvovati vsaj še 60.000 K, a bi imela vendarle staro, nepraktično poslopje. Če bi bilo v nas več podjetnosti, bi svetovali, zidati novo, moderno, ljudsko gledališče vsaj za 850 oseb.

— Romanje v Rim, ki ga je uredništvo »Bogoljuba« sprožilo, je padlo v vodo. Toda brihtni »Bogoljubov« urednik je zahteval, da mora vsak priglaselec vnaprej njemu poslati neko vsoto na račun stroškov kot nekako varščino. Sedaj mož vposlanih zneskov neče prostovoljno vrniti, marveč se ukloni samo grožnji. Pridrži pa si od vsakega zneska 2 kroni za — svoje stroške. V krogih osleparjenih romarjev in romaric vlada zaradi tega velikanske ogorčenje in razburjenje. Bogoljubnemu gospodu pišejo od vseh strani, zlasti od romaric prav ljubezniva pisma. Eno tako pismo smo slučajno dobili v roke in ga bomo priobčili prihodnji teden v pouk in svarilo našim čitateljem.

— Nesreča. G. primarija dr. Iv. Jenka je zadela težka nesreča. Doma na stanovanju mu je na parketu spodrsnilo, da je padel in si zlomil levo nogo. G. primarij seveda ne bo mogel dlje časa ordinirati.

— Razpisana stanova. Na mestni hiši je nabit vladni razpis ustanove župnika Blaža Christana v znesku 58 K 80 v. Pravico do te ustanove imajo dekleta iz ustanoviteljvega sorodstva od 12. leta starosti naprej; prosilke za deželo imajo prednost pred onimi iz mesta.

— Na različne načine lahko koristimo dobri stvari. Gotovo je eden najuspešnejših, da dobro stvar svojim znanecem priporočamo. Mi na pr. beremo dobro knjigo, ki smo jo kupili pri knjigotrožen. Knjiga nam ugaja, ker zastopa dobre in pametne ideje, mi jo priporočimo prijatelju, in tudi on jo kupi. S tem smo povzročili, da se je tudi prijatelj seznanil z onimi idejami, ki jih propagira knjiga, povzročili smo pa tudi, da je knjigotrožen prodal en iztis več in pripomogli s tem, da je dobil veselje in pogum, izdati spet kako dobro knjigo. Ista stvar je tudi povsod drugje. O važnosti gospodarske osamosvojitve za Slovence na pr. smo si pač čisto na jasnem. Tudi o tem, da je treba vsakemu zavzdanemu Slovenceu za njo delati. To delo pa naj se kaže na različne načine. Predvsem seveda v tem, da sami podpiramo našo domačo obrt, industrijo in trgovino. Potem pa tudi v tem, da idejo gospodarske

osamosvojitve propagiramo pri tistih, ki jih poznamo. Naše narodno življenje v tem oziru lahko prav veliko stori. Naj ne bo nobeni slovenski gospodinjci dovolj, da kupuje na pr. Kolinsko kavno prines! Ona naj ta kavni pridelatek propagira pri svojih prijateljih, ki ga morda še ne kupujejo. To nikakor ni težavna stvar, kajti priporočiti tako izborna blago, kakor je Kolinska kavna prines, iz tega vzroka, ker je pristno domače blago, je hvaležno in koristno delo. Na ta način bomo lahko dosegli, da med slovenskimi gospodinjami ne bo nobene, ki bi ne bila odjemalka izborne in pristno domače Kolinske kavnne primesi. Torej: ne samo kupovati, temveč tudi propagirati domače blago, je dolžnost vsakega zavednega Slovenca in vsake zavedne Slovenke!

Radeckega veteranece. Pišejo nam: Nedavno tega sem v časopisih čital, da so razpisane ustanove admiralov Tegetthoffa za invalide. Naštetih so bili različni polki. Na Gorenjskem se živi Radeckega veteranece, po imenu Jernej Spik, ki je služil pri grenadirjih leta 1848. na Laškem. Bil je polkovni trobentač pod stotnikom Cafollinijem skozi 8 let. Po tem je mož prišel na Gorenjsko in se je nastanil v občini Sorica, vas Zaličev št. 14 in tam živel kakor navadno delavec. Sedaj pa so možni moči opesale in mu ni več mogoče služiti kruha z delom. Mož se nahaja v bedi, da je prava sramota za državo. Starček dobiva od župana na teden eno krono. S tem naj živi, kako? Pri usmiljenih ljudeh si išče pomoči. Dobro bi bilo, da bi se okrajno glavarstvo v Kranju ali pa kako patrijsko društvo zavzelo za tega moža, ki se je pod očeto Radeckim boril na Laškem.

Dva dečka sta izgubila. Ivana Lap iz Most št. 49 je dne 28. marca 1912 zvečer naznanila pri okrajnem glavarstvu v Kamniku, da pogreša od torka, to je 26. marca zvečer, svoja dva sinova. Ta dan okoli 6. ure zvečer sta se napotila iz Most v Mengeš svoji materi nasproti, ki je prihajala iz semanja iz Lukovice. Okoli 8. ure zvečer je dečka videla v Mengešu še nekje daleč, pozneje pa jih več. Starjši 18letni Rudolf Kopic, je prirojeno dobro razvit, suh, rdečih lic, črnih las, rjavih oči, brez vidnih posebnih znamenj; v sled prehlajenja mu je teklo iz desnega ušesa. Mlajši, 6letni Frane Lap, je istotako starosti primerno razvit, suh, belkastih las, rjavih oči, bledih lic, brez posebnih znamenj. Bila sta bosa in imela sive mehke klobuke in sivo navadno delavno obleko. Kdor kaj ve, kar bi kazalo na sled teh otrok, naj to naznani e. kr. okrajnemu glavarstvu v Kamniku.

Z Dovjega nam pišejo: Pretekli teden so pri nas delili državno podporo za svinjere. Zanimivo je pa, kdo je dobil to podporo, ki obstoji v tropinah in otrobih. Dobili so jih namreč večinoma ljudje, ki se nikdar niso imeli svinj. Pezdirnik, po tovarniško - klerikalni mišlosti župan, in njegov tajnik sta delila podporo med tovarniške delavce, ki reče pravičarje edino v ta namen, da jih jeseni pokoljejo, čeprav je podpora namenjena edinole kmetiskim posestnikom. Želeli bi pa tudi bilo, da se pri razdeljevanju podporo nekoliko ozira na revnejše kmetovalce, bogati itak ne potrebujejo podpore. Tako n. pr. Janez Brence, po domače Pehtov, ni dobil ničesar, čeprav mu je lani poginilo petnajst prašičev. Sicer pa županu tudi ni bilo nič kaj prijetno, razdeljevati tako podporo, kajti ko so ga pri vpisovanju vprašale ženske, ali se bo dobilo tudi kaj turščice, je odgovoril, da je v njegovi prodajalni dovolj turščice. Pozivljemo merodajne kroge, naj preiščejo vso zadevo ter ukrenejo, da se v prihodnje ne bo več tako pristransko postopalo.

Izpod Jamnika pri Kropi se nam piše: Kakor so že poročali časopisi v jeseni, se je klatil po Jelovici veliki medved, ki je bil strah tukajšnji okolici. Dne 28. marca došli kparji pa so prinesli vest, da so zopet videli na Pečani medveda, ki je moral imeti vsaj 6 stotov. Preplašeni so pribežali do Jamnika in se ne upajo več nazaj. Takoj se je napotilo nekaj hrabrih lovcev zasledovat medveda. Ko dobe zanesljiv sled, se priredi nanj velik lov, na katerega že sedaj opozarjamo neustrašne lovce. — Lovec iz Jamnika.

Novo projektirana mestna klavnica v Idriji ne da miru ondodnim klerikalcem, zlasti prodaja svojo modrost pisar Kanduč v »Naši Moči«. Ne brigali bi se za njegovo čenčanje, da klerikalni dopisnik tako strašno ne potvrdja resnice v tej zadevi. — Stranka kot taka nima s klavnico ničesar opraviti, prejšnje napredno županstvo se je moralo pobrigati za novo klavnico na ukaz sanitarne oblasti. Ta je tudi pregledala predlagana stavbišča in staro klavnico in odobrila stavbišče pri posestniku Moravcu, obenem pa izrekla, da stare

klavnice ni mogoče svojemu namenu in zdravstvenim predpisom ustrezajoče prezidati. Šele tedaj je dalo županstvo vsled pravomočnega sklepa občinskega odbora napraviti načrte pri strokovnjaku, ljubljanskem arhitektu. Kanduč pravi, da so stali načrti okroglih 3000 K, dočim bi se jih drugod dobilo za nekaj sto kron. Kje tako poceni napravljajo načrte, tega Kanduč ni povedal. Morda kakiklerikalni »fušarji«. Taki načrti so pa še drugače dragi. To bi Kanduču mogel povedati hotelir Didič, ki ga bo po načrtih klerikalnih mazačev še dolgo glava bolela. Moravčev svet je za klavnico v Idriji edino prikladen in primeren, saj tudi klerikalci ne morejo drugega predlagati. Hočejo samo, da se stara klavnica prezida. Temu pa nasprotuje zdravstvena oblast, ugovarjala pa bi tudi cestni in rudniški erar, zato se prezidanje stare klavnice tudi ne glede na tehnične težave nikdar ne bo izvedlo. Treba bi bilo napraviti ogromne škarpe, če bi se hotelo količkaj dvoristi pridobiti, ker bi bilo treba odkopati hrib in ga podizati. Čez nekaj let pa bi bila tako »sflikana« klavnica zopet premajhna in iz zdravstvenih ozirov nedopustna in ves denar za prezidavanje bi bil zavržen. Moravčev svet ima morda edino napako, da je kot stavbišče predlagal. Toda temu je lahko odpomoči, da se klavnica zida dva metra pod erarično cesto, odpadlo bi toliko zasipanja in toliko manj obrežnega zidu, s čemur bi se prihranilo lep znesek. Sicer pa ima vsi zadevo v rokah e. kr. sanitarna oblast, naj se ona prekija z idrijskim Oswaldom in deželnim odborom. Rečemo pa, čimdalje se bo odlašala vsled Oswaldove hudobije zgradba nove klavnice, tem dražje bo stala klavnica občino. Radovedni smo, kdo bo zmagal, Oswald ali politična oblast.

Iz Stranske vasi nas piše prijatelj: Slučajno sem dobil v roke »Slovenca«, ki se zdaj ne miruje radi Mazelletove kandidature. Mazelletu predbačiva, da je hodil od hiše do hiše in da je vozil cel sod vina s seboj ter napajal kmete. Vendar je pa za menjal »Slovenec« Mazelleta s klerikalnimi agitatorji, ki so ponoči in podnevi letali po vaseh. Nagnali so agitatorje s cele Kranjske in celo s Stajerske. Agitirali so od deželnega glavarja dr. Sustersiča pa do dr. Adlesiča. Kupovali so klerikalne človeške duše ter jih drago plačevali. Zadeje dni nismo bili več varni življenja pred deželnim avtomobilom. Dirjal je uoči in dan po cestah od farovža do farovža. Pravite, da so naprednjaki goljufali. Trdimo pa, da so klerikalci zmagali edinole s prižnico, spovednico, izsiljevanjem in goljufijo. Zgodilo se je pa to poslednjič. In pri prihodnjih volitvah nas dobite pripravljene.

S Krvavčega vrha. Tudi pri nas smo pri zadnjih volitvah napredovali navzile hudi agitaciji od klerikalne strani. Sam kaplan nas je počastil. Sicer so pa tudi razne tereljalke razvile veliko agitacijo. Naša vas je najbolj klerikalna v celi semiški občini. Dokaz temu je, da se člani raznih klerikalnih društev ravno kaj radi po naukih dr. Krekovič ter se prepejo in napadajo mirne ljudi na cesti. Naši boljši kmetje so pa vseeno začeli izpregledovati in spoznavati, kakšen rod vzgaja divja klerikalna politika. Svetujemo posebno staršem, naj dobro pazijo, kam zahajajo njihovi sinovi, njihove hčere, naj pazijo, da se ti ne okužijo v raznih klerikalnih društvih. V kratkem se vrše pri nas občinske volitve. Klerikalci se že zdaj pripravljajo, da bi si na način, ki je pri njih v navadi, namreč na sleparski način, zopet pridobili gospodarstvo v občini.

Iz Metlike. Cvet uradništva je vsekakor daveni ocvet Jutraš, mož iz kojega dehti denuncijansko hrepenje, hinavstvo in alkohol. Vsa Metlika se čudi, da živi še med nami, človek, ki je obdolžen, da si je hotel lastiti ženo davčnega sluga za časa, ko je bil mož pri orožnih vajah. Kakor se sliši, bode moral ta gospod v kratkem radi tega pregreška pri sodišču se zagovarjati. Vprašamo slavnega finančno ravnateljstva, kako more pustiti takega človeka še kot uradnika v Metliki? Odločno zahtevamo, da se ga takoj prestavi, ker v drugem slučaju bomo storili nadaljnje korake. Mi kličemo vsi: Proč z njim! Vederemo.

Iz Semiča nam pišejo: Odmevi iz Bele Krajine. Pod tem naslovom opisuje »Slovenec« z dne 15. t. m. nadomestne deželnozbornske volitve ter sumničji semiške napredne kmetovalce, da so goljufali itd. »Slovenec« se zadirja tudi ob orožnike, češ, da niso hoteli poslušati ukaza Jarčevega. Nadalje pravi, da bi orožniki tudi tedaj ne nastopili, če bi tekla kri. Vprašamo pa, kdo pa je hotel povzročiti pretep — ali ni bil to župan Plut in znani Drganec, za kar se bo moral župan zagovarjati pred so-

diščem. Dopisniku so tudi Sokoli napoti. Pravi, da so najeti »Sokoli« skušali shod preprečiti, kar se jim pa ni posrečilo. Dopisnik pa naj vzame na znanje, da je bil shod s tem onemogočen, ker samostojno misleči niso hoteli poslušati vsiljivega tujca Dermastija. Nadalje pa vprašamo, čemu se zaganjate v gospoda Ogulina, češ, da se vtika v politiko, ki ga nič ne briga. Ali pa ni Ogulin tudi davkoplačevalec in domačin, ki ima vso pravico, da se briga za javno življenje in da se sme torej udeleževati tudi političnih shodov. Očita se gospodu Ogulinu, da je neizobražen. Resnica je pa, da se v tem oziru pač lahko meri s semiškim župnikom, s slučajnim Groblarjem ali pa z velenčnim »profesorjem« Dermastijo. Pravite tudi, da je zmagala ljudska volja — zmagala je pa prižnica in spovednica.

Iz Petrove vasi. Končno smo doživeli, da se bo začela graditi tako potrebna železnica. Vendar bo gradnje prava pokora za nas kmete. Podjetnik Lončarič je zvalil mnogo delavcev v naše kraje, vendar pa še ni prišel z delom. Ker ljudje nimajo sredstev, živeti pa morajo, tedaj so začeli krasti. Vprašamo gospoda Lončariča, zakaj ga zdaj ni več k nam, dočim je bil za časa volitev na vseh koncih in krajih Bele Krajine. Kmetje zdaj pač spoznavajo gostobesednega Lončariča, ki jim je prejel obetal hribe in doline, zdaj morajo pa ravno isti kmetje trpeti veliko škodo. Zahtevamo, da se začne z delom, ker sicer bo prišel kmet v največjo bedo.

Dosti je dobil. V bolnici usmiljenih bratov je umrl dne 25. marca t. l. mizar France Florjančič iz Gornjega Karteljevega nad Mirno pečjo, o katerem smo poročali, da ga je sunil dne 10. marca t. l. v domači vasi Jože Rozman brez povoda z velikim kuhinjskim nožem v trebuh in ga pri tem vprašal: »Na hudič, ali imaš dosti?« Florjančič pač ni mislil, da bo treba na to odgovoriti, da je zadosti dobil.

Zelo lepo in krasno posestvo na prodaj je na Koroskem. Ob Baškem jezeru je na prodaj lepo posestvo z novo sezidano hišo in gospodarskim poslopjem. V hiši, ki je obenem pripravna za letovišcarje, je lepo urejena klavnica in ledenica in je za to zelo pripravna za izvrševanje mesarske obrti. Poleg hiše je posebna sušilnica. Mesar bi lahko v kraju pravo dobro izhajal. Cena 31.000 K. Posreduje društvo »Branibor«, pisma pa je treba nasloviti na društvenega podpredsednika Rasta Pustoslamskega v Ljubljani. Vsakemu pismu je treba priložiti znamko za odgovor.

Elektrograf Ideal. Spored za soboto 30., nedeljo 31. marca in ponedeljek 1. aprila 1912 l. Dovern in okolica. (Popotna slika. — Samo popoldne.) 2. Začaran kart. (Komično. — Samo popoldne.) 3. Stari Toledo. (Prekrasno barvan naravni posnetek.) 4. Stric. (Amerikanska humoreska.) 5. Nje najljubša cvetka. (Vesele igra v barvah.) 6. Voznja s čolnom po Loiretu. (Popotna slika v barvah.) 7. Smrtna ladja. (Senzacija drama. — Samo zvečer. — Na širokem morju se zadene ladja v pečino. Pogreb na krovu, plesi na krovu, razstreljenje velikanskega morskega svetilnika itd.) 8. Moric in čarovna palica. (Velekomično. Igra Prince.) V sredo, dne 3. aprila od 5. do 7. dijaške predstave, ker bo na veliki četrtki, petek in soboto kinematograf zaprt.

Aretacija. Slavno uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Sklicuje se na določbo § 19. tisk. zak. prosim vljudno kot zastopnik g. Franca Hirschmana, da priobčite z ozirom na dnevno vest vašega cen. lista z dne 29. marca 1912 št. 72 »Aretacija« v današnjem ali pa v prihodnjem vašem listu nastopni zakon odgovarjajoči popravek: »Ni res, da je bil g. Hirschman, knjigovodja tvrde Fran Souvan sin v petek aretiran. — in tudi ni res, da bi se bilo dobilo pri njem 30.000 K denarja ali pa ploh kak denar, marveč je res, da g. Hirschman sploh ni bil aretiran.« Z očitnim spoštovanjem dr. Josip Furlan.

Smrtni padec. Ko je včeraj popoldne zidar Jožef Zamljen, roj. 31. oktobra 1872, v Stolniku, pristojen v Stranje pri Kamniku ter stanujoč na Velikem stradunu št. 6, barval v Strelški ulici pri pritlični hiši Jožefa Črnič dimnik, je nenadoma padel z lestve na tla in tam onesveščen obležal. Ko je Črnič to dožal, ga je s pomočjo svoje žene prenesel na dvorišče, kjer so ga jeli močiti z jesi-hom in vodo toliko časa, da so ga spoznali, da še živi, potem so ga poklicali rešilni voz, s katerim so ga prepeljali v deželno bolnišnico, kjer se pa ni nič zavedel in je že zvečer ob 7. v hudih mukah (prebil si je bil namreč pri padcu črepinjo) izdahnul. Ponesrečenec je bil podvržen epilepsiji.

Nepreviden kolesar. Ko je te dni šla po hodni poti proti mestu Marija Agnola, posestnica in trgovka na Olincah, je za njo pridrl nek kolesar in jo povozil. Agnola se je pri padcu znatno poškodovala na obrazu.

Pes popadel je predvčerajšnjem na Rimski cesti nekega gospoda ter ga na desni nogi znatno telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 80 Macedoncev in 25 Hrvatov, iz Amerike je pa prišlo 35 Slovencev in Hrvatov.

Izgubila je Marija Suštarjeva zlat prstan. — Hlapec Filip Smerdel je izgubil vozno dvigalo (vinto).

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela 1500 K, katere ji je izročil gosp. veletržec Iv. Perdan kot četrtletni prispevek od družbeni vzgajalci, tvrdka Golob in Ko. pa je nazakala družbi 325 K od prodane čistila za kovine in tla ter vazelina za čevlje. To je znaten prispevek za naše plemenito obrambno in kulturno delo, za katero se zanima vsak, komur je Slovenstvo mar. Narodno blago družbe sv. Cirila in Metoda priporočamo kar najtopleje.

Ciril-Metodov koledar za leto 1912 se je že meseca decembra l. l. razposlal. Malo je bilo onih, ki so koledar vrnili. Veliko jih je, ki so koledar sprejeli, pa pozabili ga plačati. Ciril-Metodova družba prosi vse te, da ji pošljejo 1 K 30 v ali pa še kaj več! Na zdar!

Ciril-Metodova družba naznanja na razna pismena vprašanja tem potom, da ima v zalogi še veliko število novih, priznanih lepih razglednic. Naročila naj se pošiljajo v družbeno pisarno v Ljubljani, Narodni dom. Pri tej priložnosti naj si podružnice in razne narodne tvrdke in prijatelji družbe naroče tudi na narodni kolek.

Za Ciril-Metodov sklad so se nadalje prijavili p. n. gg.: 976. Kokalj Ivan, c. kr. carinski revident v pok., Trst, v spomin umrle žene gospe Marije Kokalj (plačal 200 K); 977. Neimenovan učitelj v pok. na Stajerskem (plačal 200 kron); 978. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda Dundo, Pa., št. 2, Amerika (plačala 200 K); 979. Ida Žilich, c. kr. profesorja soproga v Gorici (plačala 200 kron); 980. Jakob Hren, višji sodni svetnik v Ljubljani.

Društvena naznanila.

Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovno opozarja svoje p. n. člane na redni občni zbor, ki se vrši jutri, v nedeljo dne 31. marca ob 3. popoldne v gostilni g. M. Sokliča, Pred konjušnico. Gg. člani, udeležite se ga polnoštevilno.

Seja veselicega odseka za dobrodelno prireditel za »Domovino« se vrši jutri, v nedeljo, ob 2. popoldne v Čitalniških prostorih Narodnega doma. Prosimo vse člane in pri kabaretni večer udeležujoče za zanesljiv obisk.

Dobrodelna prireditel za »Domovino« Dne 11. maja se vrši velika dobrodelna veselica v korist dijaških kuhinji društva »Domovine«. Priprave za to so že v polnem teku. Kakor že poročamo, bo v veliki dvorani Narodnega doma ples, v sokolski telovadnici pa kabaretni večer s prezanimivim sporedom. Med drugim se ponovno 10 ljubenzjavi baletni ples malih deklic, ki je pred letom najbolj ugajal. Razen tega pa bodo razni šaljivi nastopi, petje, ples, telovadba itd. V ostalih prostorih Narodnega doma bo naroden semenj, na katerem bodo ljubljanske dame z različnimi pavilijoni poskrbele za zadovoljstvo in dobro voljo. Dne 11. maja bo tedaj lep večer kljub vsej svoji preprostosti. Zato naj ga ne zamudi nihče!

Slovenska gasilska zveza je imela dne 24. in 25. marca t. l. po triletni dobi svoj redni občni zbor v Opavi. Pri obnem zboru so bile zastopane deželne gasilske zveze: češka, galicijska, kranjska, moravska, šlezka in štajerska. Kranjsko in štajersko deželno gasilsko zvezo je zastopal blagajnik ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva gosp. Fran Barle. V predsedstvo so bili za tri leta izvoljeni gg.: Rudolf Gudrich (Šlezija) za starosta, Fran Barle (Kranjsko) za I. podstarosta, Mat. Mayer (Češko) za II. podstarosta in Karel Vozab (Moravsko) za blagajnika. Pri večer-ni veselici, ki se je priredila gostom na čast, se je razvila najprijetnejša zabava. Mešan pevski zbor je zapel poleg čeških in poljskih tudi pesmi: »U boj« in »Iz stolpa sem«. Čudno — Na pruski meji — slovenska pesem!

Občni zbor političnega društva »Vodnik« v Spodnji Šiški, vrši se 30. marca t. l. t. j. v soboto zvečer ob pol 8. v Čitalnici. Važnost in res-

nost časa zahtevajo, da se občnega zbora udeleže vsi člani.

Častni večer zaslužnega moža. Iz Spodnje Šiške nam pišejo: Kakor že na kratko poročamo, je bil na letošnjem rednem obnem zboru društva za zgradbo Sokolskega doma enoglasno izvoljen častnim članom njega predsednik gosp. Josip Seidl. Da se to imenovanje častnim članom kolikor mogoče veličastno potrdi, je priredil odbor imenovanega društva svojemu predsedniku včeraj zvečer častni večer, spojen s slavnostno sejo. Slavnost se je vršila v gostilni pri Ančniku. Seji je predsedoval društveni podpredsednik gosp. Burja, kateri je pozdravljajoč navzoče, podal besedo tajniku društva gospodu Režeku. Gosp. Režek, slikajoč v kratkih potezah neumorno delovanje predsednika na narodnem polju, in njegovo plemenito srce napram re-vežem, je slavil navzočega predse-dnika zlasti kot čilega pospeševalca sokolske ideje, kot moža, ki je prevel in se zavzema z vneto za težko nalogo, to je: postaviti šišenskem Sokolu lastni dom. Po sklepu njegovega, z velikim navdušenjem sprejete govora, izročil je slavljeneu častno diplomu. Gospod predsednik Seidl se je nato zahvalil za izročeno mu krasno diplomu, poudarjajoč, da bo vnaprej še bolj intenzivno deloval za društvo, in bil mnenja, da bi kmalu stavba stala, katere želja ga vedno po njegovih poteh vodi. Vi-harni »na zdar-klic« so sledili nje-govim izjavam. Končno je v ime-nu telovadnega društva Sokol čestit-slavljeneu podstarosta br. Cimer-man, nakar je podpredsednik zaklju-čil slavnostno sejo.

»Glasbeno društvo« v Zagorju ob Savi priredi v nedeljo, dne 31. marca t. l. ob 7. zvečer v dvorani Sokolskega doma koncert s širšim sporedom.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v soboto zvečer se vrši zadnja operna predstava v sezoni ter se poje prekrasna Neumannova opera v 3 dejanjih »Ljubimkanje« (za lože par). Tega večera se poslovi naše operno obojstvo: gdč. Šipan-kova, gdč. Thalerjeva, g. Krampere, g. Križaj, g. Novak in g. Bukšek ter gg. operni kapelnik V. Talich. Pele so se v pretekli sezoni opere: »Rigo-letto« (6krat), »Prodana nevesta« (8krat), »Suzanina tajnost« (4krat), »Carmen« (7krat), »Rusalka« (6-krat), »Ljubimkanje« (3krat). Skupaj 7 oper 34krat ter 8 operet 45krat. Muzikalnih predstav je bilo torej skupaj 79 v 6 mesecih. Poleg teh je bilo še 71 dramskih in spevoigrskih predstav. Skupaj 150. Operno obojstvo je sodelovalo tudi pri 50letnici čital-nice ter pri raznih koncertih. Kritike so splošno izražale mnenje, da smo imeli v pretekli sezoni prav lepo operno sezono. — Jutri, v nedeljo popoldne ob 3. se igra za ljudstvo in mladino narodna igra s petjem »Ro-kovnjači« (za lože nepar) pri zelo nizkih cenah. Sodelujeta zbor in or-kester. Zvečer se igra na korist igalskega obojstva prvič grofa L. N. Tolstega prekrasna drama »Živi mrtvec« v 6 dejanjih. Glavne vloge igrajo g. Danilova, gdč. Thalerjeva, g. Ilčičeva, g. Bukškova, g. Nu-čič, g. Šimacek, g. Skrbinek in g. Danilo. Predstava za lože nepar. Si. občinstvo naj izrazi obojstvo svoje priznanje za delo v pretekli sezoni!

Slov. gledališče. Repriza opere »Ljubimkanje« je krasno uspela. Vsi solisti so podali svoje najboljšje, in je bilo gdč. Šipankovi, ki se je sicer opravičila z indisponiranostjo, vročen lep šopek za nežno petje. Gledališče ni bilo tako obiskano, kakor je bilo pričakovati ob slovesu opere. G. Talichu vse priznanje.

Umetnost.

Slov. Filharmonija. G. Talicha poslovljni večer je v nedeljo! Mish-mo, da je vsaka nadaljna reklama odveč. Radi tega tudi nečemo po-vdarjati s trompetami in pozavnami njegovih zaslug za razvoj našega muzikalnega gibanja, ker smo nam-reč mnenja, da vsak ljubljancan, ki ima srce in glavo na pravem mestu, ve sam od sebe, kaj da pomeni g. Talich za Ljubljano. Spored tega več-er-a nam obeta izreden užitek: predvsem Schubertovo simfonijo v c-dur in pa Dvořákov karnevalsko ouverturo. Schubert-Dvořák! Dvoje krepkih samoniklosti, sorodnih po umetniškem naturelu, a vendar oha tako markantna in originalna v in-vencciji. Schubert — zrcalo tiste ve-sele, življenja polne starodunajske psihe, in pa Dvořák, iz čegar skladb se iskri veselje do življenja, krepka radost brez solzavosti in sentimentalnosti. Schubertova simfonija je skladba originalna v koncepciji in izvedbi, jasna v formi in instrumen-taciji. Imenovali bi jo najbolje »sim-fonijo radosti in veselja«. Dočim

Svoje zdravje

si ohranite! izginejo Vam slabosti in bolečine, oči, živci, mišice in kite se Vam ojačijo, spali boste zdravo, splošno dobro zdravstveno razpoloženje bo zopet na-stopilo, ako bodele rabili pristni Fellerjev fluid z znamko »Elzafliud«. Tučat na poizkušnjoš kron franko. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elzin trg št. 238 na Hrvaškem

Beethoven filozofira v svojih simfonijah, poje in vriska Schubert ne glede na desno, ne na levo, samo da se izpoje, da da duška prekipevajoči življenjski sili. Nikjer nič prisiljenega, zmetničenega, vse teče naravno in gladko. V Schubertu res spoznamo tisti slavn "das sangesfrohe Wien", seveda — »von ehemals!« Ravno pri njem se opazi oni horendni razloček med nekdanj in sedaj, med časom, ko se je gojila pošena glasba in pa med današnjim, ko je stopila glasbena umetnost — posebno dunajska — na cesto. Človeka kar irpirajo, če vidi, da ima tako zdrav oče kakor je Schubert, take neboljence za sinove. Imamo namreč v mislih dunajske »moderne« operete, katere so se razvile preko Straussa, Millöckerja i. dr. ravno iz Schubertove glasbe. Seveda so ji primešali par žlic trivialnosti in pa ravnotoliki sentimentalnosti — recept za opereto je bil tu. Mislimo, da je ravno dandanes na mestu javna interpretacija Schubertove glasbe, danes, ko florira na vseh koncih in krajih gori imenovano rokodelstvo. Karneval-ouverture je temperamentalna, ognjevit skladba mojstra Dvořáka, čegar ustvarjajočo potenco in silo je naše občinstvo občudovalo že za časa vprizoritve »Rusalka«. Karneval! Vse hrumi in poje, pleše, tam se ljubimka, tam ljubi, razposajenost prevladuje bolj in bolj — bakhana! To Dvořákovovo vseskozi zdravo in krepek delo je pisano v dobi največje mojstrove plodovitosti. Prvotno je nameraval Dvořák ustvariti ciklus simfonij, ki naj bi se imenoval »Življenje, ljubezen in narava«, pozneje pa je spremenil prvotni namen in napisal tri ouverture: »Karnevalsko«, »Othello« in »V naravi«. Delo je sila odlično, mojstrsko, zato naj se raje samo hvali! Vsakdo je lahko občuduje v nedeljo 1. t. m. v veliki dvorani Uniona. Dobiček koncerta je namenjen v prid podpornemu fondu orkestra. Brezpodvorno zasluži orkester za svojo marljivost, kakor jo je pokazal tolikrat in tolikrat v gledališču, koncertih, plesih itd., da mu občinstvo dopaže v nedeljo svoje priznanje in svoje simpatije z mnogostevilnim občiskom. Priti na ta koncert je kulturna dolžnost vsakogar, komur leži slovenska glasba na srcu. Prazna dvorana bi pomenila odkrito povečano kulturno škandal prve vrste. Stopnice se dobivajo pri g. Šešarovi in pa na dan koncerta pri blaginji od 50 v do 4 K.

Razgled po slovenskem svetu.

— **Jugoslovanska umetniška razstava v Belgradu.** Od časa do časa se čita v nekaterih slovenskih in tudi hrvaških listih o Jugoslovanski umetniški razstavi v Belgradu, ki se naj odpre ob Binkoštih, po drugih poročilih 1. maja ali 2. junija t. l. Dalje se čita, da so vabljeni k udeležbi te razstave vsi jugoslovanski umetniki, torej tudi slovenski. Tem mestni nasproti se konstatira, da so bili bolgarski in hrvaški umetniki res že zdavnaj oficijalno po zastopstvu vabljeni, slovenski umetniki pa niso prejeli, — kolikor nam je znano, — dozdaj še nobenega vabila. Ker to ti ravno tako dobro poznani v Belgradu, kakor bolgarski in hrvaški umetniki, se vsiljuje vprašanje: Kaj je vzrok temu dejstvu. Ali je morda želja razstavljalnega odbora, da se vrši Jugoslovanska umetniška razstava v Belgradu brez slovenskih umetnikov?

— **Srbi na Turškem.** Svoječasno smo že poročali, da so Srbi na Turškem sklenili za volitve v parlament volilni kompromis z mladoturško stranko. Glasom tega kompromisa dobe Srbi tri državne poslance in sicer v prištinski, skopeljskem in bitoljskem vilajetu. Za svojega kandidata v Skoplju so postavili Spira Ristića, profesorja turškega jezika na srbski gimnaziji, v Bitolju dr. Dimitrijevića, zdravnika, in v Prištini dr. Dušana Čelića, zdravnika v Kumanovu. — V Skoplju je jel izhajati nov list »Glas Naroda« kot glasilo svobodnomiselnih Srbov na Turškem. Lastnik in urednik lista je Arsenij Zdravković, odvetnik v Skoplju.

— **Poljska napredna stranka,** na najmlajših poljskih političnih organizacij, je imela v ponedeljek svoje letno skupščino v Lvovu. O parlamentarnem delovanju sta govorili poslanca Lisiewicz in Slivinski. Shod se je izrekel za skupno organizacijo parlamentarnega »Poljskega kluba« s poljskimi socialnodemokratskimi poslanci. Za strankinega načelnika je bil izvoljen profesor tehnik Pawlewski, za podpredsednike predsednik odvetnik dr. Aszkanozi, urednik Laskownice in Bogdanowicz, za tajnike Sikorski in Downarowicz in za blaginjaka Wasserberger.

Izpred sodišča.

Župan na Jesenicah. Krojač Anton Čebulj, večletni gerent jeseniške občine, je torej vendar postal župan na Jesenicah. Skoraj istočasno, ko je postal Čebulj župan, je postala pravomočna tudi razsodba c. kr. okrajnega sodišča v Kranjski gori, s katero je bil taisti Čebulj obsojen zaradi načina, kako je opravljal županske posle na Jesenicah tedaj, ko jih je imel v rokah kot zaupnik cesarske vlade in dež. odbora. Dne 9. decembra l. l. je prišla v občinsko pisarno na Jesenicah gospa P. J., da prejme plačilo za sobo, v kateri je stanoval ob času vojaških vaj neki oficir. Čim je gospa stopila v obč. sobo, jo je zaupnik cesarske vlade in dež. odbora Čebulj nahlulil, čes, da nima v pisarni nič opraviti in jo napodil z besedami: marš ven. Gospa je hotela povedati, po kaj je prišla, a zaupnik cesarske vlade in dež. odbora, je ni hotel poslušati, nego je navzočemu obč. redarju ukazal, naj gospo iztira. Redar tega ni hotel storiti. Nato je pa zaupnik cesarske vlade in dež. odbora Čebulj gospo sam napadel, jo prišel suvati in jo je iz pisarne ven vrgel. Pozneje ga je pamet srečala in je gospej po stražniku poslal denar za sobo. Dne 19. decembra l. l. je imela v obč. pisarni na Jesenicah opraviti žena I. Z. Zaupnik cesarske vlade in dež. odbora Čebulj jo je pozdravil z besedami: »Vi ste zleht baba, vi ste grda baba. Vas še ne pošlatam! Tako ste grdi, da vas še s cunjno ne bi prijel.« Za boljše spoznanje tega župana in bivšega zaupnika cesarske vlade in deželne odbora naj bo navedeno, da je bilo pri teh dveh tožbah stavljen pod dokaz sledeče: Čebulj je rekel neki natakari: Ljudje še ne vedo, kaj da sem, da sem uradna oseba in da lahko ljudi zmerjam, ljudje pa mene ne smejo. — Pri obravnavi dne 30. decembra, pri kateri sta tožnici zastopala dr. Kušar in dr. Oblak, se je Čebulj prepričal, da je imel napačne pojme o pravicah uradnih oseb. Takratni zastopnik cesarske vlade in sedanji jeseniški župan Anton Čebulj je bil namreč obsojen na 150 K globe oziroma 15 dni s postom poostrenega zapora in v povrnitev vseh stroškov, ki bodo seveda tudi precej izdatni. Takega moža je torej velika jeseniška občina dobila zdaj za župana.

Rnjževnost.

— **»Slovenska Žena.** Tretja številka edinega slovenskega ženskega lista izide v ponedeljek. Zanimanje za ta list je veliko. Ker se bo III. številka razposlala samo naročnicam, tedaj prosimo slovensko žensko, naj se naroči v teh dneh na ta list, ki naj postane vez med slovenskim ženskim prostom slovenske domovine. Upravništvo in uredništvo »Slovenske žene« je v Spodnji Siški št. 208. Naročnina znaša na leto 8 K, za učiteljice in dijakinje 6 kron.

— **»Slovenske narodne pesmi«** za citre in petje. Priredil in izdal Iv. Kiferle v Ljubljani. Prvi trije zvezki izidejo še pred Veliko nočjo. Dobivali e bodo po 2 K v knjigarnah in pri izdajatelju. Več pozneje.

Razne stvari.

* **Holzknicht.** Dunaj, 29. marca. Jurist Robert pl. Holzknicht je zopet popolnoma zdrav in je zopet začel s svojimi študijami na vseučilišču.

* **Vzglede duhovni.** Dunaj, 29. marca. Deželno sodišče je izdalo za 32letnim korporatorjem in katehetom Francem Merno tiralnico. Merna je zlorabil enajst šolskih deklic.

* **Obupen čin očeta.** Praga, 29. marca. Lekarnar Anton Chauer, ki je imel v Nizzi lekarno, ki jo je zdaj opustil, je danes ustrelil svojo hčer in nato samega sebe. Chauer je svojo hčer že večkrat karal zaradi nemoralnega življenja, vendar je bilo pa vse brezuspešno. Nato je storil sklep, ki ga je danes izvršil.

* **Maczohova afera.** Breslava, 29. marca. V Pijotrkovu se je danes okrožno sodišče zopet pečalo s procesom patra Maczoha. Navzoči so bili Maczoh, Helena Maczoh in Starzewski. Maczoh in Helena torej nista pobegnila. Prebrali so jima obsodbo z utemeljevanjem. Ker so obtožbeni vložili pritožbo, se obsodba ne more še izvršiti.

* **Nesreča na železniškem tiru.** Kolin, 29. marca. Pred prihodom dunajskega brzovlaka v postajo Pofičan se je odigral jako razburljiv prizor. Železniški čuvaj Dobrava se je spril s svojim tovarišem Fleissigom. V tem trenutku je priprohvil vlak. Žena Dobrave je hotela potegniti svojega moža s tira, toda pri tem jo je zgrabil brzovlak ter jo popolnoma razmesaril. Oba čuvaja so aretirali.

* **Milijonski zaklad na dnu morja.** London, 28. marca. Na obali castbourski so začeli potapljači iskati zlate zaklade ladje »Oceana«, ki so vredni 15 milijonov mark. Prišli so v kabino

kapitanovo, kjer so našli ključ k zakladnici. Do zdaj so spravili iz morja zaboje zlata in dva kosa srebra. Upajo, da bodo pri lepem vremenu rešili ves zaklad.

* **Sarajevski srednješolci.** Kaznovani Sarajevo, 29. marca. Vlada je odobrila sklepe učiteljskih konferenc glede ekscesov in stavke srednješolcev. Na podlagi teh sklepov je bilo izključenih 5 učiteljskih, trije gimnazisti in en realec. Karerjev od 8 do 10 ur je dobilo 200 dijakov. Večini dijakov se je zagrozilo s consilium abeundi. Ko se je dijakom prečitala kazen, so ti demonstrativno zapustili šolske prostore, pojoči narodne pesmi.

* **Dijaške stavke.** Przemysl, 29. marca. Dijaki tukajšnjega rusinskega gimnazija so danes priredili enako demonstracijo, kakor večeraj njihovih tovariši v Lvovu. Od ravnatelja so zahtevali, naj jim da današnji dan prost. Ker jim pa tega ravnatelj ni dovolil, so šli na bližnji hrib, kjer so peli rusinske pesmi in imeli razne govore. Nato so priredili po mestu demonstracijo. — Lvov, 29. marca. Da pokažejo svojo solidarnost z lvovskimi in przemyslskimi tovariši so priredili danes dijaki rusinskega gimnazija v Kolomeji enodnevno stavko. Gališki deželni šolski svet je sklenil, da bo milo postopal.

* **Slebarska banka.** Pariz, 29. marca. Tukajšnje državno pravdnštvo je ustanovilo poseben oddelek, da opazuje sumljive bankirje in finančne družbe. Včeraj je imel ta oddelek prvič priliko nastopiti. Na predlog tega oddelka so namreč uvedli kazensko preiskavo proti hipotetni banki »Credit Argentin«, ki je bila ustanovljena pred par meseci in ki je hotela izdati obligacij v znesku deset milijonov frankov. Sodišče je zaplenilo subskripcije v Parizu in provinci v znesku 400.000 frankov. Hišna preiskava, ki so jo izvršili v banki je do gnala, da je znašal akcijski kapital namesto 5 milijonov frankov samo 2000 frankov. Ravnatelj banke je pobegnil.

Prof. dr. Kleinwarter je na c. kr. inomoški porodniški in ženski kliniki ugotovil sledeče: Naravna Franc Jožef-ova grenčica se je vedno izkazala kot točno in trajno učinkujoče odvajalno sredstvo. Ker se ne opazajo nikaki nadležni stranski pojavi, zastuži »Franc Jožef-ova« voda najboljšo priznanje.

* **Pri galadinéju** v čast nemškega cesarja dne 23. marca t. l. v Schönbrunnu se je glasil menu:

Potage Chantilly,
Bouchées a la Périgord,
Médallions de truites a la renaissance,
Piece de boeuf et selle d' agneau,
Supreme de bécasses St. Hubert,
Chaudfroid a la strasbourgsoise,
Sorbet,
Poulardes de Styrie, salade, compote,
Asperges en branches,
Charlotte printaniere,
Creme de fromage,
Glaces variées,
Dessert,
Champagne Moët & Chandon Impérial.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gospodsk zbornica.

Dunaj, 30. marca. Gospodsk zbornica je danes sprejela nekatere predloge, ki so bile že vsprejete v poslansko zbornico, tako bruseljsko sladkorno konvencijo, zakon o meznem izplačevanju rudarjev in zakon o zavarovanju proti nezgodam pri stavbnih obrti.

Ogrska kriza.

Dunaj, 30. marca. Ogrski ministri predsednik grof Khuen je bil danes dopoldne pri cesarju v avdi-jenci. Zatrjuje se, da je cesar demisijo ogrskega kabineta odklonil in Khuen zopet poveril ministrsko predsedstvo. V torek se zopet sestane ogrski parlament ter bo vlada podala primerno izjavo. Resolucija k § 43 velja za definitivno pokopano in vlada se bo zadovoljila samo z deklaracijo. Zatrjujejo, da bo izšlo cesarjevo lastnorčno pismo, ki potrjuje pravico parlamenta, dovoljevati rekrute. Grof Khuen bo podal tudi primerno izjavo glede volilne reforme. Z zopetnim imenovanjem Khuea za ministrskega predsednika je sicer rešena kriza kabineta, nikakor pa ne kriza ogrskega parlamenta. Danes že se sodi, da bo ves Khuenov tud, napraviti mir, brezuspešen, in da je vprašanje razpusta ogrskega parlamenta le vprašanje malo časa. Z ene strani se zatrjuje, da ima Khuen dekret za razpust parlamenta že v žepu, z druge strani pa se zatrjuje, da odločitev še ni padla.

Dunaj, 30. marca. Danes opoldne se je vršil v ogrskem ministrtvu zopet ogrski ministriški svet, katerega se je udeležil tudi ban Cuvaj. Ministrski svet se je bavil z vprašanjem razpisa volitev na Hrvaškem. V ogrskih političnih krogih se zatrjuje, da

se bodo vršile volitve za hrvaški sabor v zakonitem roku, tedaj najpoznaje 17. aprila. Popoldne so se odpe-ljali ministri v Budimpešto nazaj.

Telefonske številke kot brzojavni naslov.

Dunaj, 30. marca. V kratkem vpeljuje telefonske številke kot brzojavni naslov in sicer pred vsem med Dunajem in Budimpešto, potem pa tudi med Dunajem in Londonom.

Papež.

Bruselj, 30. marca. Iz Rima poročajo, da se papeževo zdravstveno stanje od dne do dne slabša.

Ruska duma.

Petrograd, 30. marca. V večerajnji proračunski debati je kadet Rodičev ostro kritiziral rusko vlado, čes, da že sedaj s korupcijo pripravljajo nove volitve, ki se bodo vršile še letos.

Rusija in ženske pravice.

Petrograd, 30. marca. Duma je sprejela predlog na pripustitev žensk k odvetniškemu poklicu. Ker je vlada odklonila predložiti tako zakonsko predlogo, je bila s tem poverjena pravna komisija.

Intervencija veselil.

Pariz, 30. marca. Turški odgovor na intervencijo veselil v prilog miru bo še bolj oster in odločen, kakor dosedanji. Turčija bo baje zahtevala brezpogojno priznanje suverenitete nad Tripolitanijo ter odpokliče Italija vse svoje vojaštvo iz Libije.

Mine v solunskem pristanišču.

Solun, 30. marca. Nemški inženirji polagajo na vходу v pristanišče kontaktne mine. Vsak parnik, ki se blizu pristanišču, mora imeti na krovu posebnega odposlanca pristaniškega urada. Plovba v vodah pred pristaniščem je skoro popolnoma ustavljena.

Stavka na Angleškem.

London, 30. marca. Včeraj so se vršila prva glasovanja delavcev, ali naj prenehajo s stavko ali ne. Iz Manchestera poročajo, da se je večina izrekla za nadaljevanje stavke.

Kitajsko.

London, 30. marca. Reuter poroča iz Pekinga, da so izbruhnili v Nankingu resni nemiri in da so začeli uporni vojaki pleniti.

Vstaja v Mehiki.

London, 30. marca. Iz Mehike poročajo, da revolucionarji povsod zmagujejo. Včeraj so revolucionarji napadli Narodno banko ter vzeli iz nje 300.000 dolarjev »posojila«. Revolucionarji so zasedli tudi že vso Južno Mehiko in panameriško železnico ter korakajo sedaj proti glavnemu mestu.

London, 30. marca. Iz Novega Jorka poročajo, da se je ameriška vlada odločila za oboroženo intervencijo v Mehiki.

Ljubavna afera.

Praga, 30. marca. Princ Hohenlohe, sorodnik tržaškega namestnika je imel tu ljubavno razmerje z ženo židovskega odvetnika dr. Freunda. Sedaj se je dala žena ločiti od svojega moža in princ se poroči v kratkem s ločeno ženo, kljub protestom visoke aristokracije.

Železniška nesreča.

Milan, 30. marca. Ekspresni vlak Dunaj-Nizza je trčil pri postaji Melzo v tovorni vlak. Strojvodja in kurjač sta bila na mestu mrtva, 6 sprevodnikov je bilo ranjenih, izmed potnikov ni bil nobeden ranjen.

Bruseljska razstava.

Bruselj, 30. marca. Sklepni računi svetovne razstave v Bruslju leta 1909 izkazujejo 1 milijon 670.000 frankov deficita. K pokritju prispeva vlada z 1 milijonom, ostali znesek pa je treba na drug način zbrati.

Gospodarstvo.

— **Obdelavanje vinogradov na Dolenjskem** se vrši v najlepšem redu. Vreme je sicer zadnje tedne nekoliko nagajalo in dela zavlačevalo, sedaj pa se je obrnilo na bolje. Trtje je vsled ugodne zime vseskozi dobro prezimilo in obeta ob normalnih razmerah lep pridelek v jeseni. Nekateri posestniki imajo še dokaj prav dobrega cvička, rdečega in belega, v zalogi. Cene so zadnje dni za nekaj malega odjenale. Vinski trgovci in gostilničarji imajo priliko, da se založe z izobno dolenjsko kapljico.

— **Potni listi za Tripolitanijo.** Kdor namerava potovati v Tripolitanijo in Cyrenajko, mora imeti potni list, v katerem je izrečno naveden kraj namembe.

Današnji list obsega 20 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemček.
Lastnina in tisk »Narodno tiskarstvo«.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali za »Ciril-Metodovo družbo«: gosp. Lasbacher, Ruše 20 K, nabral gosp. Davorin Lesjak, učitelj v Rušah v veseli družbi v gostilni gosp. Al. Muleja. Živeli nabiranci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. marca: Karolina Denkl, stotnikova vdova, 71 let, Pred škofijo 20. — Martinka Sink, živinozdravnikova soproga, 22 let, Zaloška cesta šte. 11.

Dne 30. marca: Helena Vidmar, žena krojaškega pomočnika, 63 let, Radeškega cesta 11. — Pavlina Pečenik, šivilja, 17 let, Ambrožev trg 3.

V deželni bolnici:

Dne 27. marca: Franc Gačnik, bivši mizarški pomočnik, 29 let.

Dne 28. marca: Franciška Kokalj, kamnosekova žena, 35 let.

Dne 29. marca: Anton Lukek, dninar, 50 let.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehačim ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvega Seidlitz-praska«, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodec kreplivo ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 19

Nobena kapljica

ne koristi tako želodcu, kot pristni želodčni liker

Blizu in daleč

Vse ga pozná,

Kdor ga ima

Ima zdravje doma!

Zahtevajte pristni »FLORIAN«
Zavračajte ponaredbe

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 30. marca 1912.

Termin.

		za 50 kg	11-37
Pšenica za april 1912		za 50 kg	10-70
Pšenica za oktober 1912		za 50 kg	9-92
Rž za april 1912		za 50 kg	9-69
Oves za april 1912		za 50 kg	9-70
Oves za oktober 1912		za 50 kg	9-31
Koruzna za maj 1912		za 50 kg	8-76
Koruzna za julij 1912		za 50 kg	8-70

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30-76 mm

marca	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	732-3	18-0	sl. vzh.	del. jasno
„	9. zv.	735-2	10-1	sr. zah.	dež
30.	7. zj.	739-9	5-8	sl. svzh.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 11-6°, norm. 6-2° Padavina v 24 urah 0-0 mm. Sinoči ob pol 9. uri nevihta.

Josip Šink, c. kr. okrajni živinozdravnik, javlja v svojem imenu hčerke **Jožice** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njegova preljubljena soproga, oziroma mati, hči in svakinja, gospa

Martinka Šink roj. Šnid

danes v petek popoldne ob pol 4. uri ro. mučni bolezni, prevedena s sv. zakramenti za umirajočo, mirno v Gospodu zasola. Pogreb nepozabne rajneke bude v nedeljo, dne 31. marca, popoldne ob 5 uri z Gasteja pri Kranju na pokopališče v Šmartnem. Sv. maša zadušnica se bo brala s ponedeljek 1. aprila v šmartinski cerkvi. Prebago rajnko priporočamo v blagohot. spomin. Ljubljana-Gastej, 29. III. 1912. I. slov. pogrebni zavod Josip Turk.

X @ X
Cementne cevi
 v vseh dimenzi-
 jah, barvaste
 plošče itd.
X @ X

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

X @ X
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okrasni itd.
X @ X

Namesto za K 105 — za K 55 —

dobavljam franko na vsako postajo za reklamo nove vrste šivalne stroje „Singer“ ki se gonijo z nogo z eleg. omario in 10 letno garancijo. Odpošljem ko dobim 15 K zadatja, ostanek po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev po cenah na debelo.

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23/III.
 Slovenska in hrvaška korespondenca. — Ceniki gratis in franko

STOCK
COGNAC
MEDIZINAL
 parne destilerije
CAMIS & STOCK
 Barkovlje
 v uradno plombarjenih steklenicah.
 Dobiva se povsod!

Gramofoni — avtomati
 iz prve roke se dobe le v
 :: ateljeju za gramofone ::
A. Rasberger, Ljubljana
 Sodna ulica št. 5.
Velika tvorniška zaloga.

Gramofon za gostilni-
 čarje z magnetnim
 vmetom, popolnoma
 sam delujoč, začne in
 jenja sam K 80.—
 Enoletno pisarno jam-
 stvo. Pišite po cenik.
 Igle K 1-50 za 1000
 Velika zaloga gramo-
 fonskih plošč.
 Pazite natančno
 na naslov.

Kdor je siv, izgleda star!

1. Vitekov „Odoline“, ki barva takoj in trajno, plavo (blond), rjavo in črno. 1 karton z navodilom K 4.—
2. Vitekov „Nucin“, dvojnat, cenejša vrsta. 1 karton K 2.—
3. Vitekov „Nucin“, enostavno barvilo. 1 steklenica K 1.—

Ta barvila so se v tisočih in tisočih slučajih izkazala najboljša. Edino pravo (vse drugo zavračajte) iz tvornice kosmet. in diet. izdelkov trdke Fran Vitek & drug. Praga.

Glavna zaloga: Drogerija Adria
 Ljubljana, Selenburg. ul. 5, nasproti glav. pošti.
 Anton Kanc, drogerija, Zidovska ulica šteč. 1.

!! 500 kron !!

Vam plačam, ako vaša kurja očesa, bradavice, tida koža ne izgine brez bolečin v 3 dneh z mojim uničevalcem vrastlih korenin, mazilom Riz. Lonček z garancijskim pis-
 mom vred 1 K — Komény, Košice, I.
 poštni predal 12 64, Ogrsko. 9-7

Potnik

špecerijske stroke 1096
 se sprejme za Kranjsko, Koroško in Primorje.
 Zmožen mora biti slov. in nemščine.
 Ponudbe z natančnimi podatki in za-
 htevo plače pod šifro „Potnik“
 na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1912.
 En kupon 3'10 m dolg za
 kompletno moško obleko
 (suknja, nlače, in
 telovnik) stane samo 1 kupon 20 kron
 Kupon za črno salonsko suknjo 20 K, dalje blago
 za površnike turistični loden, svilnate kamgarne
 itd. razpoložljiva po tvorniških cenah za solidno in
 resno dobro znana tvorniška zaloga sukna
Siegel-Imhof v Brnu.
 Vseeno gratis in franko.
 Prednost, ki jih imajo privatni odjemalci, ako
 blago naročajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
 na kraju tvornice, so velike. Stalne najnižje cene.
 Velika izbira. Tudi najmanjša naročila se izvrše v
 popolnoma svežim blagom natančno po vzoru.

Kupujem vsak pridelek

kakor 1038
jajca, sveže maslo itd.
 Ponudbe na
Ivan Suban, Caserma 13 Trst.

Pozor! Pozor!
 Najljepša prilika za nakup
majhnih hiš z gostilnami

in s koncesijami
 je sedaj. Več pove **Peter Matelič,**
 konces. pisarna v Ljubljani,
 Skofijska ul. 10. 959

Gostilna in kavarna

z biljardom v Krškem se odda.
 H gostilni spadajo 4 prostori za obra-
 tovanje, 3 sobe za stanovanje in ku-
 hinja, konjski hlev, kegljišče in senčen
 vrt. Najemnik je obenem voditelj za-
 ložništva puntigamskega piva, ki se
 nahaja v hiši. Najemnina in pogoji
 glede založništva piva po dogovoru.
Ponudbe do 9. aprila 1912
 1110 na pisarno
V. Scagnetti, Ljubljana,
 Cesta na Rudolfovo železnico 16.

Superfosfati

mineralni in živalski, najbolj preizkušeno,
 najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fos-
 forjevo kislino za vse

vrste zemlje
 Vsečina strogo zajamčena.

Najzanesljivejši in najhitrejši oživljenje
 krmskih nasadov, doseženje velikih dono-
 sov fosforovih soli polne krme.

Superfosfat

povzroča pri žitu in sočivju najpopolnejšo
 tvoritev zrn in požlahtnenje sadu, tako tudi
 pri krompirju, repi itd

dalje amonijakove, kalijeve in solitrove
superfosfate

dobavljajo 4323
 vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, po-
 ljedelske zadruge in društva.

Centralna pisarna: Praga, Příkopy 17.

Cuvajte se peg.

Vaše obličje bo krasno, čisto in tino kakor alabastr. Pegi,
 pike, izpuščaji, rdečica obličja in nosu, sive in rumene
 lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani zajamčeno v 6
 dneh „Vladice balsamin“. Steklenica K 2-50 —
 Rationell bals. mlo K 1-30. — Učinek je opaziti že po
 enkratni rabi.

Neprijetne dlačice 910

obličja in rok odstrani trajno in brez bolečin v 2 minutah
 edini zajamčeno neškodljivi „Sattysmo“. Steklenica
 kron 2-50

Bujna rast las in brk

se doseže takoj z edino najboljšo lasno masjo (izvlečkom)
 „Pearline“. Cena K 4-2.

Bujno polnost-krasno oprsje

doseže vsaka slabotna dama v 3 tednih. Učinek zajamčen.
 Najboljše sredstvo in pripravi doživljanje in dan-
 so na razpolago. — Uspeh se vidi že v 6 dneh. — Edino
 krepilno in oživilno sredstvo. Cena steklenice univer-
 zalnega sredstva „Et-Admille“ z navodilom 8 K K temu
 posebnim kremi izvleček „Vladice“ K 2-50. — Prodaja in
 razpoložljiva edino ord. kosm. laboratorij

P. Havelka, Praga, Vršovice 752/II.

Gotovi damski kostumi,
vrhnja in spodnja krila

... v vsaki ceni in barvi in največji izbiri. ...

Moderni damski klobuki

za šport in potovanje iz angleškega blaga, svile
 in platna.

Autom. aobe in pajčo- Igle za klobu-
 lani. buke.

Za šalovanje: črni kostumi, različne bluze, vrhnja krila, spodnja krila,
 plašči, pletene jope, klobuki, pajčolani, rokavice, flori
 in vsi drugi modni predmeti ter trakovi za vence.

P. Magdič nasproti glavne pošte **Ljubljana.**

Bluze

pralne, čipkaste, svilene, volne in volnenega blaga.

Hišne halje. Potovalni plašči.

Čtroški platneni klobučki

slamnički in mornarske

čepice iz listra in belega pikeja, pralne oble-
 ke, predpasniki, majice in nogavice itd.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 1/2 0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
 :: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih :: **4 1/2 0** :: vseh vrst po dnevnem kurzu. ::

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Gradišče 7

oblastv. konc. inštalator za električne naprave, luči, prenos
sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelivočno naprave!
Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pre-
računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najno-
vejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in dele solidne!

Konfekcijska trgovina

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo šteč. 19

prilporeča svojo veliko zalogo spomlad-
nih kostumov, plaščev in kril za dame
in deklice v najnovejšem kroju in bar-
vah. — Velika zaloga modnih oblek in
površnikov za gospode in dečke.
Cene priznane najnižje. Postrčba strogo solidna.

Iznajditelji

ki bi svoje iznajdbe radi spravili v denar,
naj natančne ponudbe pošljejo pod »Engli-
sches Kapital 2468« na anončno ekspedico
M. Duckes Nachf., Dunaj I. 1120

V Ameriko in Kanado

pripravna, cema in zanesljiva vožnja
CUNARD LINE.

Pannonia iz Reke, dne 6. aprila 1912.
Ultunia iz Reke, dne 13. aprila 1912.
Ivernica iz Trsta, dne 16. aprila 1912.
iz Liverpoola:

Najhitrejši in najlepši parnik sveta,
Lusitania, dne 30. marca, 27. aprila, 18.
maja 1912.

Mauretania, dne 13. aprila, 11. maja, 1. ju-
nija 1912.

Pojasnila in vozne liste pri
Andr. Odlašak v Ljubljani, Slomškova ulica št. 23.
roleg cerkve Srca Jezusovega.

VOZNA CENA Trst-New York III. razred
K 220 za odraslo osebo z davkom vred in
K 120 za otroka pod 12 leti z davkom vred

Moderna ročna dela in materijal.

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd.
Zgotovljene, priče in predtiskane
vezenine v največji izbiri. Predtiska-
rija. Vezanje na roko. Tamburiranje.
Plisiranje itd. Popolna zaloga telo-
vadnih oblek. — Zunanja naročila
:: se izvršujejo točno in vestno. ::

Izredna ponudba.

Zaradi nadprodukcije več tvornic za čevlje smo v položaju
par moških in par damskih čevljev na trakove
veleleg. najn. oblike, velikost po zaželjeni številki ali po centimetrih, trdno
delo, daleč pod lastno ceno i. s.

skupaj za samo K 11-50

oddati po povzetju. Ta izredna ponudba je samo
za privatne, zaloge je okoli 15.000 parov in se
naročila izvršujejo po vrsti.

Glavna razpečevalnica čevljev Pavel Berger, Oswiecim 2, Bhf. 26.

Stev. 155/pr.

1116

Razpis.

Pri deželnem knjigovodstvu je izpraznjeno

mesto računskega nadoficijala

s prejemki VII. plačilnega razreda dež. uslužbencev. — Obenem se razpisujeta tudi

dve mesti računskih praktikantov

z adjutom po 1200 K.

Prosilci za eno teh mest vložijo naj svoje s krstnim in domovinskim
listom, z dokazili o usposobljenosti o dosedanjih praktični uporabi in o znanju
slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje pri dež. odboru kranjskem
do 27. aprila 1912.

Prosilci za ta mesta morajo dokazati, da so dovršili kako srednjo šolo
z zrelostnim izpitom ali pa poleg nižjih razredov srednje šole kako trgovsko
akademijo ali kako drugo trgovsko šolo. Prosilci za službo računskega nad-
oficijala morajo poleg te še dokazati, da so prebili izpit iz državnega računo-
slovja in da so v računski stroki praktično povsem izvežbani.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 26. marca 1912.

Za tiste, ki trpijo na želodcu.

LJON, 5. februarja 1897.

Imela sem pregret želodec, piše gospa Bompard, trgovka s svinjskim mesom v Lijonu
Potem ko sem použila, me je sililo k bljuvanju in takrat sem čutila vroče stiskanje v prsih.
Čutila sem v želodcu delovanje žolča. Umazan jezik, usta sem imela suha, bolela me je glava
in tudi teka nisem imela. Poskusila sem magnezij, grenčice, rabarboro, toda nič mi ni pomagalo.

Nekega dne mi moj soprog ukaže, vzeti ogljce „Belloc“ v prahu,
katerega je kupil pri lekarnarju. — Vzela sem za dve navadni žlici po
vsaki hrani. Takoj po prvem poskusu sem čutila olajšanje bolečin. Dva
dni pozneje sem bila dobra. Vzpehavanje in drugi nerodni znaki so se
odstranili. V prav kratkem času sem dobila tek ter začela z veseljem
jesti. V osmih dneh sem pridobila izgubljeno zdravje in od tistega časa
sem popolnoma zdrava. FANNY MARTIN soproga BOMPARD.

V resnici zadostuje, da se uživa ogljce Belloc po vsakem kosilu
po 2—3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni. da,
celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu
zdravilu.

Ogljce Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek,
pospešuje prebavo in odstranjuje telesno zaprtje, ogljce Belloc je ne-
prekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migreni,
prejavljanja, proti gorečici, proti vzpehavanju, kakor tudi proti
vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo vživati ogljce Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali
poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Ogljce Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo
Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so ogljce Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo
nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime
Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljcev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc.

2—3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolezni, zavzeti zadostujejo
popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto ogljce Belloc. Zadostuje v usta jih
dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy

A. Bohinc

100 hl vina
iz Krškega

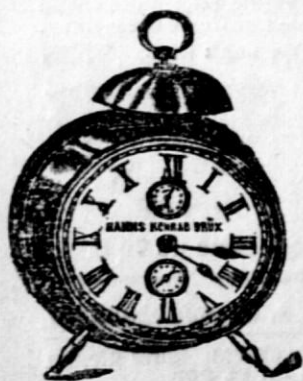
belo, rdeče se prodaja
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se prilporeča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila. ter jih točno in dobro
vivršuje. Vse puške so na c. kr. preskuš-
evalnici in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj.

Konkurenčna ura budilka

amerikanskega siste-
ma. idoč v vsaki legi,
trpežna, dobre kakov-
nosti, z triletnim pie-
menim jamstvom, da
gre dobro in pravilno,
K 2-90, 3 kom. K 8; s
kazalom, ki se po noči
sveti komad K 3-30, 3
kom. K 9. Ila kakovosti
K 2-50, s kazalnikom,
ki se po noči sveti K
2-80. — Nikak riziko!
Zamena dovoljena ali
denar nazaj! Razpošilja po povzetju ali če se
naprej denar pošlje, priznajo jako zmožna sve-
tovna trdka Prva tovarna ur Jan Konrad
e. in kr. dvor. dobavitelj Most št. 1146,
Češko. — Bogato ilustrovan glavni katalog z
4000 slikami na zahtevo zastoj in franko.

„OTTOMAN“

CIGARETNI PAPIR
PRISTEN SAMO S TOLE

PODOBO!

Ni več beganja kadilcev cigaret Ottoman,
ker so s sodbo upravnega sodišča na Dunaju
od 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.

Pristen dober
brinjevec

se dobi pri
L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Nova vila

blizu mestnega parka pri Celju ležeča,
v mirni solnčni, praha prosti legi, z lepim
vrtom in lastno kopalno utico ob Savinji,
pripravna posebno za letovišče ali umirov-
ljene uradnike, 963
se pod zelo ugodnimi pogoji cenó prodaja.

Ravnatelj je napredaj tudi

majhna hiša

z vrtom ali pa s par orali dobre njive.
Več pri lastniku: Dolinarju v Celju

?	T	?
T	U	P
?	P	?

Slovansko Sokolstvo.

Zlet slovanskega Sokolstva.

1. Athene po bitki pri Marathonu.

(Dalje.)

V athenski vzgoji je bilo videti vpliv Solonovih zakonov, ki se niso ožirali samo na telesno vzgojo, ampak tudi na duševno. Solonovi zakoni so natanko določali, v kateri dobi se mora mladenič duševno in telesno vzgajati, koliko mladeničev sme telovaditi, kdaj morajo vstajati; ti zakoni so zahtevali ločitev mladine po starosti in tej primerno telesno vzgojo.

Omeniti hočemo nekoliko samo o sestavi in metodi grške telovadbe. Navajamo Platona. Platon je delil gibe v pasivne in aktivne. Aktivne je delil na ples in rokoborbo. S plesom se pridobi eleganco in lepoto, z rokoborbo moč in spretnost. Dalje je delil telovadbo v gimnastiko in atletiko. Kar se tiče metode, je delil vaje v lažje in težje, na vaje hitrosti in moči. Težje vaje je delil na enostavne: rokoborba (palč) in boj s pestmi (box) in na sestavljene: pentathlon in pankration. Te metode so se strogo držali na grških telovadščih in za posameznika so bile vaje določene z ozirom na njegovo starost. Najmlajši so se bavili z igranjem (žoga) in so tekmovali med seboj v teku in skoku. Potem je prišla na vrsto najprej rokoborba, metanje diska in druge vaje, ki so bile vedno težje in težje. Telovadbo so vodili po predpisanimu redu »pauziranja«, ki so nadzorovali tudi drugače življenje mladeničev. Telovadbo so navadno popoldne, medtem ko so bile jutranje ure posvečene duševnemu delu.

Drugačnja je bila zopet vzgoja mladine v Sparti, kjer so jo vzgojevali po strogih zakonih Lykurga. Vsakemu je znano o tej vzgoji iz ljudske šole.

Globoko vkoreninjena ljubezen grškega naroda do telovadbe je povzročila, da so postavili v vseh večjih mestih krasne in velike stavbe, kjer se je vzgojevala grška mladina. Ta »gimnazija« — kakor so jih imenovali — so postala kmalu središče grškega življenja in umetniki so jih okrasili z najlepšimi deli.

Oglejmo si v kratkem grško telovadbo. Že na prvi pogled vidimo veliko razliko med telovadbo starega in novega veka. Grške vaje so prave, enostavne. Tek, skok, metanje diska, sulice in rokoborba so v glavnem tvorile grško telovadbo, ki je pa bila vzlic tej enostavnosti po cela leta najljubši predmet grške mladine. V grški telovadnici bi zastopali iskali kakšno orodje, tam je bilo videti samo velike prostore, pokrite s peskom ali pa zelene travnike. In vzlic temu je bilo tam vedno najbolj živahno življenje. Medtem ko se naša mladina hitro nasiti enega orodja ter leta od enega orodja do drugega, ne da bi imela od tega kakšno korist, je poznal Grk samo en predmet, na katerem je skušal moč svojih mišic — moč svojega nasprotnika. (Konec prih.)

2. Priprave za zlet slovanskega Sokolstva.

13.000 telovadcev — javna telovadba 1000 vajencev iz Prage — iz Amerike pride okoli 2000 čeških rojakov — zletovi odseki — neresnične vesti o stališču k modernim glasbenikom — Charkov in Kijev — Slovanski klub — simpatični predlog — kaj z otroci — načrti soharjev Sucharda, Kavka in Halmanna za sokolski spomenik — nove razglednice — ljudska izdaja Tyrševih spisov — o vstopnicah na zletišče — 10 vinarjev in korist »Spolku pro pšlování her české mládeže«.)

Že v mesecu listopadu minulega leta so bila pozvana sokolska društva, naj predložijo prve in provizorične prijave telovadcev in telovadk na sokolskem zletu. Društva so kmalu odgovorila in je bilo prijavljenih čez 10.000 mož in okoli 4000 žen. Bilo je to 8 mesecev pred zletom in to radi tega, ker so društva prijavila le te, na katere se je bilo zanesti. Sedaj se je situacija predrugačila in je število telovadcev naraslo na 13.000 mož. Nekatera društva, ki so prijavila samo 40—60 telovadcev, jih naznanjajo sedaj 100—120 itd. Ker pa sprejme telovadščice le 10.120 mož, se bo to število s tem znižalo, da se bodo vsi slabšeji morali umakniti boljšim, o čemer bodo odločile župne skušnje.

Mnogo se sedaj govori o »besidkách« naraščaja. Javni dokaz dela v »besidkách« bode javna telovadba sokolskih vajencev, (dorost) h kateri je že prišli čez 1000 dečkov iz Prage. Župa Sredočska izvede redovne vaje v praporu, župa Jungmanova šerm s kratko palico in župa Barakova skupine v prostih vajah s palicami podbelogor-

ska vaje s dolgimi palicami in pražko društvo s prostimi vajami v skupinah. Telovadba se vrši v nedeljo dne 23. junija in jo vodi br. F. Kotrůš.

Iz Amerike je bilo najprej pri-
glašenih 300 udeležnikov, potem 1000 in sedaj se nam sporoča skoro neverjetna vest, da pride na zlet okoli 2000 ameriških Čehov. Pridejo v Prago okoli 24. junija, nekoliko dni pred zletom. Praga jih bo gotovo radostno sprejela, kar tudi zaslužijo in tudi Sokolstvo jim priredi veliko češko-amerikansko slavnost. Priprave za potovanje vodi banka »Bohemia«, za slavnost pa zabavni odsek zleta.

Zabavni odsek je imel 1. sušca plenarno sejo, pri kateri je bilo navzočih 158 bratov, ki so podali natančne referate o napredku celega dela. Odsek, ki naj skrbi tudi za odgovornost prireditelje, se razširi na 205 članov. Za omeniti je še poleg drugih akademij, veselic in besed predpoldanski matinee v Represantnem domu (29. junija) kjer bode sodeloval pevski zbor praških učiteljev in orkestralno združenje.

Nekateri listi so pisali, da so sklenili zborovodje sokolskih pevskih krožkov, da se bodo proizvajala samo dela starejših skladateljev z izločitvijo Selka, Novaka, Förstera itd. modernih kompozitov. Nasprotno temu smo primorani izjaviti, da se ta sklep sploh ni sprejel, ker bi ga bil itak slavnostni odbor razveljavil. Sicer je res eden izmed zborovodj to zahteval, toda ostali so mu dokazali, da je na napačni poti. Samo tako se je mogla raznesti v liste vest — ki pa ni resnična.

Bratje iz Rusije so predlagali, naj se povabi tudi mesta Charkov in Kijev. Slavnostni odbor je v seji 6. marca odstopil obe prošnji mestnemu magistratu kralj. glavnega mesta Praga.

Na znanje se je vzelo, da priredi Slovanski klub večer na čast slovanskim gostom. V tej seji slavnostnega odbora je bil prvič br. dr. Ant. Novotný, tajnik S. S. S. in br. Lio-ták, redaktor »Venkova« kot zastopnik praških dnevnikov. V tajniški odsek je bil poklican br. dr. Kadeřábek iz Prage, v delovni odsek pa br. Veselsky in Vondrák.

V železniški odsek je vstopil revident g. Dražil, katerega je tam delegiral načelnik prometnega oddelka državne železnice g. Bogdan Svoboda. Stvar je res praktična. Državna železnica mora v času zletov računati s stotisočero frekvenco in hoče biti radi tega direktno iz odseka informirana, da bo lahko potrebi — ugodila.

Stanovanjsko vprašanje je na mrtvi točki; čaka se odgovora deželnega šolskega sveta, ako ta dovoli za časa zleta prosto srednjim šolam, da jih lahko potem Sokoli zasejejo. Tudi poveljništvo 8. armadnega zbora še ni odgovorilo na prošnjo odseka za prepuščenje kasarn in postelj.

Finančni odsek pripravlja simpatičen predlog. On hoče omogočiti vsej šolski mladini brezplačni vstop na telovadščice, sicer ne na popoldansko javno telovadbo, ampak za soboto, ko se bodo vršile glavne skušnje in tekma. Zahteva pa pri tem, kar se samo ob sebi razume, nadzorstvo in odgovornost vodečega učiteljskega.

Kaj naj se pa napravi popoldne z otroci? vprašuje marsikateri, ki kupuje vstopnico. Pustite jih doma, ako jih ljubite. Dete ne spada v areno, kjer je zbranih čez 100.000 ljudi. Samo iz tega vzroka ne bode dovoljeno seboj jemati otroke na sedišča, in iz tega vzroka bodo izdani otroški (za odraslejšje otroke) listki samo na tribuno za stati (izven oddelka stalnih vstopnic).

Pred časom je naprosil slavnostni odbor soharje br. St. Sucharda, Kovko in Halmanna, naj izdelajo načrt Tyrš-Fügenerovega spomenika, katerega naj bi Sokolstvo poklonilo Pragi. Vsi trije umetniki so se za to zavzeli in oddali načrte odboru, kateri bode sodil o teh skicah. Naklonjenost, s katero so umetniki ugodili prošnji odbora, se je vzela z veseljem na znanje.

V založništvu »Minerva« (Praga II., Spálená ul.) so izšle nove karakteristične dopisnice: podobe prostih vaj ženskih in moških z godbo Pospíšilovo. Ena serija (5 dopisnic) prodaja se v kuverti za 30 v. Društva imajo 20%, župe 40% popusta (pri 100 serijah). V najkrajšem času izide 10 umetniško izdelanih razglednic iz Prage, delo akad. slikarja Jar. Šetelika. Izkupek za razglednice je eden najboljših denarnih virov zleta.

Lep dokaz požrtvornosti je dalo delavstvo firme Fučíkovský v Karlinu. Oddali so 100 K v zletno blagajno in tako dobili 2 diplome po 50 kron.

Društvom se ravno pošiljajo dodatki k »Navodilom«. Vsebujejo praktično razlago o zletnih legitimacijah, vstopnicah in pod. Na člansko

tribuno imajo pristop samo člani v kroju, telovadci in telovadke. S tem je dana direktiva ostalim članom, kateri ne bodo telovadili, niti ne pridejo v kroju, da naj si permanentne listke oskrbe tako, ako se nočejo zadovoljiti z mestom v »ochozu«. Sicer je to denarna žrtev, toda s tem se prepreči nesporazumljenje. Sicer pa naj si člani, ki hočejo prenočevati v skupnem stanovanju oskrbe zletno legitimacijo.

Tudi zunanja reklama zleta dobiva nove oblike. Vedno več se pri-glasuje čeških listov, ki vpeljujejo stalne rubrike v listu. Tudi ostali slovanski listi, kakor slovenski, srbski, hrvaški in ruski dobivajo pravilne vesti o zletu. Tudi v esperantu se je izdala brošura »Bohema gimnastika Societo »Sokol« s članki o zletu, Vaničku itd. Brošuro razpošilja Unija esperantistů na Češkem v vse dele sveta kot informacijo za razne liste. V Neubertovi tiskarni se pravkar tiska ogromni Hornikov plakat, tretji afiše zletov. Dalje se pripravlja letak o Pragi v jeziku češkem, francoskem, angleškem in ruškem. V kratkem izide podrobni načrt telovadščice, cene prostorov, spored zleta itd. Izide v 20.000 iztisih in se bode zastoj razpošiljal.

Najlepše se bode pa oslavlil zlet z ljudsko izdajo Tyrševih »Uvah a řeči«. Cena enemu iztisu bode le 20 do 30 v, tako da bode vsakemu pristopni.

Vstopnice bodo v dveh mesecih razprodane. Lože so bile razprodane v 24. urah. Stalne vstopnice se kmalu začno razprodajati in veljajo za vse zletne dni od 26. maja dalje in na vsa zabavišča. Za imetnike teh legitimacij je pripravljeno mesto na tribunah.

»Spolku pro pšlování her české mládeže« se dovoli, da pobira sedaj vstopnino 10 v za sedanje gledalce stavbe. Na zdar!

Zletna legitimacija in vstopnice na telovadščice. Bratje, ki se udeležijo zleta bodisi v kroju ali brez kroja, dobijo legitimacijo, ki stane 7 K in katero preskrbe društva še o prave-m času, ko bode izdana. Kdor ima legitimacijo, ima pravico:

1. do brezplačnega prenočišča, 2. prost vstop k vsem zabavam, ki bodo še imenovane, k sokolski razstavi, k tekam in na telovadščice,

3. prost vstop k javni telovadbi — tu pa velja sledeče: Bratje, ki imajo legitimacijo in so v kroju, smejo iti na tribuno, ki je določena za Sokole v kroju in telovadce (30.000 prostorov); ako pa tu ni več prostora, morajo ostati v »ochozu«, to je prostor med telovadščicami in tribunami (v isti višini s telovadščicami); vstop na drugo tribuno ali k sediščem ni dovoljen brez posebne vstopnice. Bratje, ki se udeležijo zleta v civilu, in imajo legitimacijo, ostanajo v »ochozu« — vstop na tribune ni dovoljen. Ako si hoče torej kdo preskrbeti sedišče na tribuni, mora si kupiti posebno vstopnico.

Cene za sedišča so sledeče: a) sedišča na visoki tribuni (polovico severni in polovico južni) do 1. maja 6 K, od 2. maja 8 K; b) sedišča na visoki zahodni tribuni do 1. maja 8 K, od 2. maja 10 kron;

c) sedišča na visoki zahodni tribuni (zraven reprezentančne tribune) do 1. maja 12 K, od 2. maja 15 kron;

d) sedišča na glavni tribuni do 1. maja 15 K, od 2. maja 20 K. Lože so že razprodane. Posamezne lože stanejo 120—200 K; za vse tri dni 240—400 K. Zgoraj navedene vstopnice veljajo samo za en dan — ali za 29. junija ali pa za 30. junija. Za 1. julija so vse cene polovične.

Kdor si hoče preskrbeti vstopnico, naj pošlje naznačeno vsoto na naslov: Finančni odbor v. sle. tu všesokolského Praha II.; Vodič-kova, Lucerna in naj priloži znesek 40 v za rekomandacijo. Navesti je treba za kateri dan izmed navedenih treh hoče vstopnico.

Ustna voda

KALODONTI
Zobna krema

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za preganje peg ter za pridobitev in ohranitev ne ne, mehke polti ni boljšega mila nego svetovnoznano **liliskomlečno mlo s konjčkem**, znanka konjček tvrdke Bergmann & Co., Dečín n. L. — Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — Istotako se Bergmannova liliska krema, »Mama« čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V pušicah po : : 70 vin. se dobiva povsod. : :

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglaševalec in trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Glasovirje, pianine in harmonije iz prvovrstnih dvornih in komornih trvdik imam v lastni zalogi bogato izbiro po solidnih cenah. Jamčim pisмено 10 let! Tudi stare glasovirje imam vedno v zalogi. Vglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Glasbeni Matiči in drugim slovenskim zavodom uglašuje glasovirje izključno le

koncesijonirana trgovka G. F. Jurásek.

Svoji k svojim!
Zastonj
dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. ::

: Zastonj :

dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej

Avtomati že od 30 K naprej

tudi na prav primerne mesečne obroke. Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih trgovnic, kakor znamenje Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

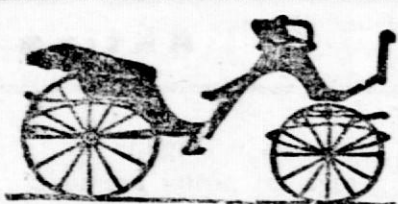
Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

□□□□□□□□□□

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine, že obrabljene vozove in konjske oprave.

□□□□□□□□□□

Specialna trgovina

finih

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica šte. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

SALVATOR

gumijevi podpetniki

Nedosegljive trdnosti.

Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana.

Dobiva se povsod.

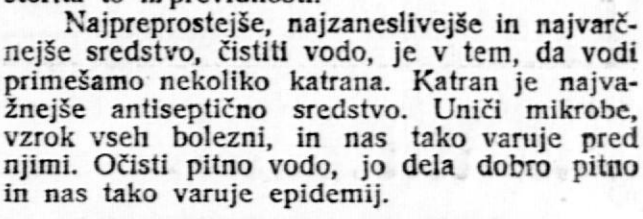
Sredstvo, čistiti vodo

da se zanesljivo varujemo

epidemičnih bolezni.

Vsakdo ve, da so dandanes vsi zdravniki edini o tem, da povzroča voda največ epidemičnih bolezni kakor tifus, rdeča driska, kolera, hripa in influenza. V vodi je nešteta množina živali, ki jih zovemo mikrobe, katerih mnogostere so kal najnevarnejšim boleznim. Voda, ki ima v sebi te nevarne mikrobe, je nezdružljiva. Ako ne moremo dobiti prav čiste vode, zlasti ob času, ko so v deželi epidemije, je pametno, da se bolezni obvarujemo, čistiti pitno vodo. Ob veliki vročini, kadar mnogo pijemo, naj vsakdo, zlasti pa delavec in kmetovalec storita to iz previdnosti.

Najpreprostejše, najzaneslivejše in najvarčnejše sredstvo, čistiti vodo, je v tem, da vodi primešamo nekoliko katrana. Katran je najvažnejše antiseptično sredstvo. Uniči mikrobe, vzrok vseh bolezni, in nas tako varuje pred njimi. Očisti pitno vodo, jo dela dobro pitno in nas tako varuje epidemij.

Mikrobi v nečisti vodi. Goudron

Guyot uniči vse,

Pred kakimi 30. leti se je posrečilo H. Guyotu, znamenitemu lekarnarju v Parizu, kotran v vodi raztopiti.

Po tej iznajdbi se lahko dobi dandanes pri vseh lekarnarjih pod imenom »Goudron Guyot« neko s katranom zmešano pijačo, ki v potrebi služi kot jako dobra katranova pijača. Zadoštuje kozarcu vode ali kakršne si bodi druge pijače pridati eno ali dve kavni žlici. Rahljanje zdravila »Goudron-Guyot«, pri vsaki jedi, in sicer enakomerno in zaporedoma, zadostuje, da v kratkem odpravi najhujši katar, kakor tudi vnetje sapnika. S pomočjo tega zdravila zamore ozdraviti celo najhujša obolenja sopl kajti katran zadržuje razdelitev raznih mikrobnih vzlovov, s tem, da uničuje mikrobe same.

V slučaju, da bi se komu ponujalo kako drugo sredstvo, namesto pravega »Goudron-Guyot« tedaj naj se v lastnem interesu vsakdo varuje.

Ako se hoče kdo zdraviti od vnetja v sapniku, od katara, tedaj naj zahteva v lekarni le pravi »Goudron-Guyot«. Dobiva se tega iz neke posebne vrste smreke, ki raste na norveškem obrežju, in je napravljen lastnorodno od Guyota, izumitelja raztopljivega kotrana, in tako tudi uspešnejši kot vsa druga sredstva. Za odstranitev vsake pomote naj se natančno pazi na znamko: Goudron-Guyotova nosi ime »Guyot« natiskano v velikih črkah svoj podpis v vijoličasti, zeleni in rdeči barvi, kakor naslov: **Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.**

To zdravilo stane 10 vinarjev na dan in tudi odzdravi.

Zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris in v vseh lekarnah. V Ljubljani se dobi v lekarnah: **Gabr. Piccoli; Fr. Sušnik; U. pl. Trnkoczy.**

KASLJAJOCIM

otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkaja in odločuje slez, lajša in pomirjuje dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku **Thymomel Scillae** pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosimo vprašajte svojega zdravnika.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko ako se pošlje naprej 2-90 K. 3 steklenice ako denar naprej 7-10 K. 10 steklenic ako denar naprej za 20-10 K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah. Jos. Mayr, dr. G. Piccoli in Jos. Čizmař.

Mesta notarskega kandidata išče

abs. jurist z vsemi drž. izpiti, ki je že bil v not. pisarni dalje časa uporabljen kot stenograf Vstop 15. ev že 1. maja. Prijazne ponudbe z navedbo plače na uprav. »Slovenskega Naroda« 1043

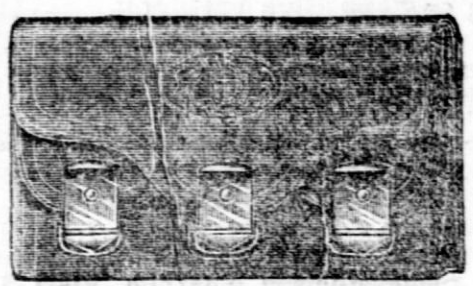
Samo K 1-80

najnovejši amer. fotografski aparat „Piccolo“.

Elegantna in precizna izvršitev, pripravno tudi za potovanje. 4 x 6 cm. veliko, kompl. z optiko, poskusno sliko in šolo, po kateri vsak začetnik takoj brez kakšnega znanja lahko fotografira in slike izvrši.

Po povzetju za samo K 1.80 pošilja Leop. Schaechter, Dunaj 203 XVI. Lerchenfeldergürtel Nr. 5.

Dobra denarnica cenó!

Št. 7292, zganjena iz enega kosa močnega gladkega usnja in širini predelki, biljetnim predalcom s 3 zapornimi, 9 cm dolga, 8 cm široka. Polje denarnice po K 1-80, 2, 3, 4 in 5 v zalogi. Razpošilja proti pošiljavi denarja naprej, pristevši 20 h za poštino ali po povzetju — c. kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica, Most štev. 1164 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo gratis in franco.

Platnine in pavolnine

8283 kupite naravnost pri izdelovalcu najceneje.

Novosti finih flanel in barhentov.

Zgotovljeno perilo. Popolne opreme za neveste in opreme za hotele, zavode itd.

Vzorci gratis in franco.

Tkalnica Bratje Krečar, Dobruška 305, Češko.

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatino in srebrnino 1954 zapriseženi cenilec

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnikar izšli

najnovejši cenik.

Cigaretni papir „Ottoman“

je pristen samo s to glavo!

Zavrnilo vsake ponaredbo.

366

Zavrnilo vsake ponaredbo.

Mit voč bogastva kamilcev cigaret Ottoman, kar se s sodbo upravnega sodišča na Dunaju od 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.

Izjavljam, posestvo

da je zanesljivo razkuževalno sredstvo potrebno pri vsaki hiši. Za čiščenje ran, oteklin, za irigacijo pri damah, za razkuževanje pri belnikih in odpravljanje slabega duha, tudi pri potenju nog, je steklenica

lyzoforma

„desinfekcijskega sredstva, priznana najboljšega!“ Dobiva se z navodilom vred v vsaki lekarni in drogeriji po 80 vinarjev v originalnih steklenicah. — Lyzoformovo toaletno milo komad 1 krono.

Posojilnica v Logatcu

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

1127

Vabi cenjene zadružnike k

rednemu občnemu zboru,

ki se vrši

dne 14. aprila 1912

ob 2. uri popoldne v posojilnični pisarnici v Dolenjem Logatcu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenjje računa za leto 1911.
4. Razdelitev dobička.

5. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Predlogi in nasveti zadružnikov.

Ravnateljstvo.

Cista bilanca dne 31. decembra 1911.

T. št.	Aktiva	K	v.	T. št.	Pasiva	K	h.
1.	Gotovina v blagajni	16.559	88	1.	Zadružni deleži	26.590	—
2.	Vloga pri poštini hranilnici	10.383	38	2.	Nevzdvignjena dividenda zadr. deležev	2.580	36
3.	Vrednostni papirji	16.520	—	3.	Predplačane obresti posojil	2.791	42
4.	Posojila	1.279.035	98	4.	Hranilne vloge	1.203.357	81
5.	Zastane obresti posojil	26.744	90	5.	Tekoči račun strank	315	72
6.	Troški posojil	275	23	6.	Tekoči račun pri denarnih zavodih	6.964	—
7.	Prehodne obresti reeskonta	510	77	7.	Menični reeskont	40.935	60
8.	Inventar	2.417	64	8.	Lombard	20.698	19
9.	Posojilnično posestvo	56.051	10	9.	Rezervni fond:		
					splošni: K 7822-09		
					posebni: K 83467-36	91.289	45
				10.	Dobiček v letu 1911	12.976	33
		1.408.498	88			1.408.498	88

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. Telefon štev. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 29. sv. 1912

K 73,530.866.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vozal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bližini „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter ra. konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejše varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev — Promese za vsa zbiranja. Isplacila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Dinamo stroji in električni motorji. Naprave za električno razsvetlavo in prevajanje električne sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji, Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. Vse potrebe za instaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovskega jekla, ameriška kovna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Anton Presker
krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plašče za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna**

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

Največji izbor
Skrbno
Preobleke Popravila
L. MIKUSCH
tovarna dožnikov
Ljubljana, Mestni trg 15

Krasne novosti za spomladansko sezijo

in po že znane najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Sterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklince itd. .

Zadnji mesec! — Nepreklicno 10. aprila vlečenje.

LOTERIJA ZA OGREVALNICE.

4650 dobitkov efektivne vrednosti kron 80.000

Prvi trije glavni dobitki K 35.000, 5000, 1500,

se na željo dobitelja odvesti 10% in zakoniti dobitveni davek izplačajo v gotovini.
Srečke po 1 K se dobivajo po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah in v loterijski
pisarni L. Goldschmiedgasse št. 8.

Najboljši češki nakupni vir. **Ceno posteljno perje!**

Kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljsega 2-40 K; prima
polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K;
kg velečnega snežobelega, puljenega, 6-40 K; 8 K; kg puha.
sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K.
Naročila od 5 kg naprej franko. 2682

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, mo-
drege, belega ali rumenega
nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60
cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napoi
puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K.
3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K, 16 K, 17 K, 80, 21 K, zglav-
nica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K, 50, 5 K, 20, 5 K, 70, spodnja pernica iz močnega,
črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K, 80, 14 K, 80. Razpošilja se po povzetju.
od 12 K naprej, franko. Lahko se franko zamenja za nengajajoče se vrne denar —
Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in har-
monijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

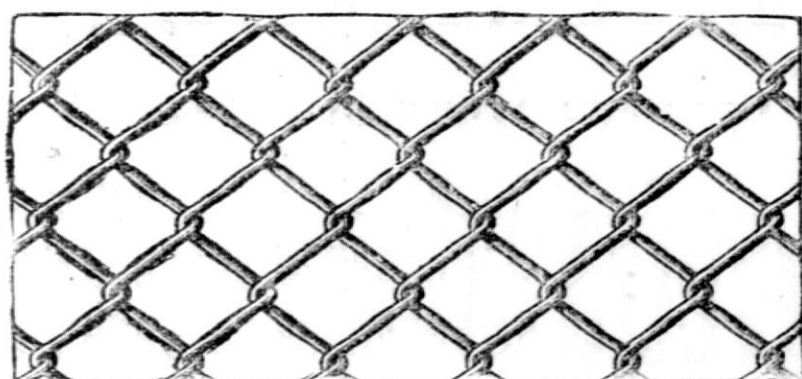
Ljubljana, Kongresni trg št. 15

(nasproti dunski cerkvi).

Klavirje dvorne tvrde Bösen-
dorfer, Czapka, Böhl & Heitz-
mann, Stelzhammer in Hor-
gel (amer. harm.) imam le jaz
izključno edini zastopnik za
Kranjsko v velikanski zalogi
in izbiri. Ne dajte se varati
po navidezno cenem, vsiljivem
blaga, osobito, ker nudim
vsakomur, da si po kolikor mo-
goče najnižji ceni ali na ču-
dovito majhne obroke brez
vsakega zadatja nabavi prvo-
vrstni instrument z resnično
pismeno 10 letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica naj-
več a. Popravila in ugaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v
zalogi. Violine, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov. rogovji in strune po to-
varniških cenah. — Ves dan odprto!

Štiriloglate strojne žične pletenine

surove ali na ognju pocinkane, vseh debelosti in širokosti pentelj

posebno pripravne za ograjevanje gozdov, travnikov, vrtov, za voliere, okenske mreže ter
mreže za pesek in gramoz, dalje material za ograjevanje, različnih debelosti jeklena
bodeča žica za plotove, večkrat sukana, šesterogolata, v ognju pocinkana
strojna žičasta pletenina za varstvo proti zalcem, pasjake, voliere, voliere,
lawn-tennise, Rabitzve stene, monirske stavbe, žičaste in ograje iz kovanega
železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobe, probnice, pročelja
in balkone ter vsa zadenje fabrikate dobavljajo po najnižjih cenah po priznani najboljši kakovosti

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 23

tvornica sitarskega in klobučevinskega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in franko.

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40 % delavske sile pomanjšanim ravnotežem nove sestave, ki od desne
in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje
brizgalnic nepotrebno.

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnice sledeča gasilna društva
Kranjsko, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šentur, Koroska Bela
Hrušica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predoslje, Sora, Stob
Trzin, Zabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Štožice, Valta vas
Št. Peter na Dolenjskem.

R. A. SMEKAL
v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic,
cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih stro-
jer ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke.

129 odlikovanj!

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost,
izborna hrana, v južna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak tork popoldne.

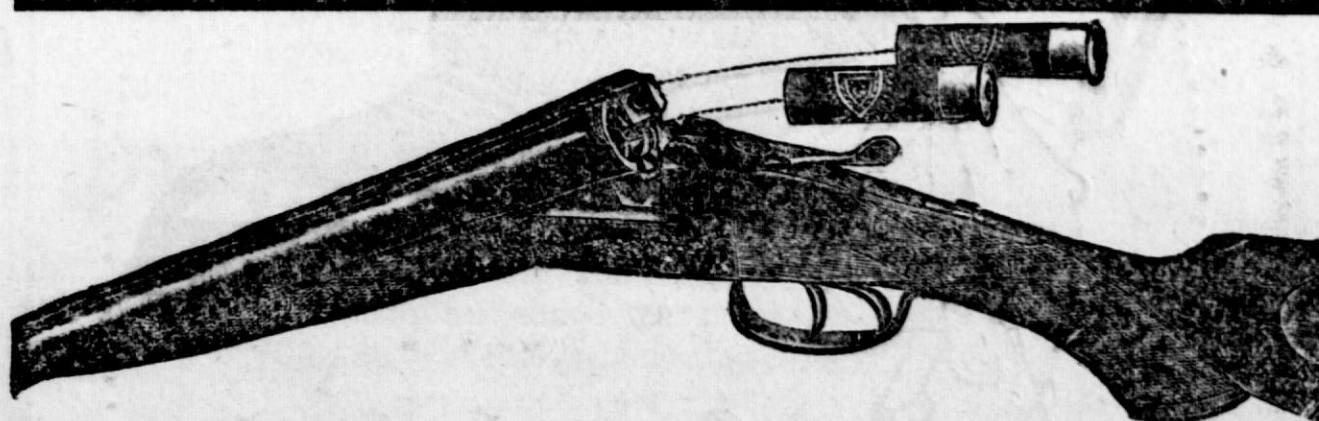
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc Anversa
v Ljubljani, New York

Kolodvorska ulica odsej stev. 26,

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“

Ljubljana

Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, švabskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastopnik in poštne preste.

Tovarna olinatih barv, laka in firmeža
 Ob-
 raba
 L. 1012

Brata EBERL
 in pohišvena plekarja
 243

Prodajalnica:
 Miklošičeva ulica št. 6.
 nasproti hotela „Union“.

Liubljana
 Delavnica:
 Igriska ulica šteč. 6.
 Električna sila.

LAURIN & KLEMENT

Avstrija:
 P. J. brat Thla, 1884. narečila
 LAURIN & KLEMENT

Rusija:
 Najbolje oblači se postavlja
 LAURIN & KLEMENT

Egipt:
 (Glasnik Kufic vasi)
 LAURIN & KLEMENT

Japonsko:
 Vojni artiljeristi
 LAURIN & KLEMENT

vozi najodličnejša
 gospoda.
Laurin & Klement d. d., Miada Boleslava.

FR. IGLIČ
 3964
 Ljubljana
 mestni trg 11-12.
 Ob nedeljah se dobivajo vencji v isti hiši v l. nadstr.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi
 vijudno priporočam največjo zalogo krasnih
nagrobnih vencev
in trakov z napisi.
 Znamnja naravnih se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
 V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
 komad, tako da si vsakdo lahko izbere

Ustanovljena leta 1900.
 OGLEDOVANI
 Tržani 1906.
 London 1906.

Obnova
 in po niski ceni so naša
 brne vrste elegantna
 Alfred Grünhel kom. dr.
 Največje podjetje svoje vrste v moraviji.
 Prodajalnica v Ljubljani:
 Stritarjeva ulica

130 lastnih
 podružnic doma
 in v inozemstvu.
 957

Ključavničarstvo
 Ig. Faschinga vdova
 Poljanski nasp št. 8.
 Reichova hiša.
 Velika zaloga
štedljivih ognjišč.
 Izvrstne in solidne dele.
 Cene zmerno. Popravila se
 : : : točno izvršujejo. : :

Žime.
 M. Pakić
 v Ljubljani.
 Krasna narečila se
 pedij s parafin.

Največja zaloga narečanih do najfinjših
otroških vozičkov
 in narečanih do najfinjših

Josip Rojina
 krojač prve vrste
 se nahaja sedaj v lastni hiši
Frana Jožeta cesta 3.
 konkurent z največjimi tvrdkami
 glede finega kroja in ele-
 gantne izvedbe.
 Tvoriška zaloga najfinjših angl.
 in franc. specijalitet blaga.
 Zavod za uniformiranje.

Orlovi lekarni
 Ph. Mr. Josip Cizmar
 v Ljubljani.
 Kupujte zdravila le domače izdelke

Najboljši kozmetički predmeti
 za olepšanje polti in telesa so:
da : : : malo po 80 h.
da : : : cream po 1 K.
da : : : Essentiel : :
 za usna voda po 1 K.
 zobni prašek po 60 h.
 za obratitev in rasti las:
 za lase po 1 K.
 za lase po 1 K.
 za lase po 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so obilastveno
 varovani, so naprodaj le v
 v Ljubljani.

Ta lekarna obstoj že nad 300 let.

Prva kranjska
tvornica blazijev
 Ljubljana
 Mišarjeva ulica 5 Rečerjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK
 Ekspor v vse dežele.

Jamstvo šest let.

Priporočajo svoje prve vrste, za vsa področja
 solidno narečene blazine, kiserje in
 harmonije tudi samostojne
 za gotov denar, za delna od-
 plačila ali naposled.
 Poprave in ugaševanja se izvršujejo točno
 in računsko najceneje.
 Največja tvornica na avstrijskem jugu

Lekarnarja Schumann
želodčna sol
 in želodčne pastile
 je 30 let preizkušeno sredstvo proti vseh vrst želodčnim
 in boleznim, motenju prebave in shujšanju. : :
Schaumannova želodčna sol
 skatlica K 150. Želodčne pastile omarica K 150. Razpošilja po povzetju
 od 2 skatlic naprej. — Lekarna Schumann, Stockerau pri Dunaju.
 Dobiva se po vseh lekarnah in drogerijah. 3902

Napomeni učinek

1887 — 1912
1887 — 1912
Prosiva, pošijite po vzorce.
V. J. Havlicek in brat, kopališče Poděbrady, češko.
 Predobro znana, leta 1887 ustanovljena izvozna tvrdka.
 Modno blago — celirji — pomladne in jesenske novosti 1912.
 Kanalas, brisalke, žepni robci, platnine, namizne
 in kavne garniture, batisti, pralna svila itd., itd.
! Damasti — opreme za neveste !
 Zavoja s 40 metri sortiranih ostankov pralnega blaga v kosih
 po 2 — 8 m pošiljamo za 18 K s poštnim povzajem franko.
 od teh ne pošiljamo vzorcev. Havlicekove tkanine 1 kos
 23 metrov za K 12 — 1320, 16 — 1750, 20-49, 22-10.
 Izborom nakupni vir. : :
 : : XXV. poslovalno leto. : :
 Pospešuje tek.

Mihael Kastner
Najcenejši nakup za :
 specerijsko blago, kuhinjsko in živinjsko sol. Petrolej,
 tudi v originalnih pločevinastih kanjarjih, obdavljeni in
 neobdavljeni bencin (za motorje in avtomobile). Gaso-
 lit, ligroin (za razsvetljavo). Kurilno olje za Dieslove
 motorje. Vsehn vrst strojna olja. Parafin. Vse mineralne
 vode in vsi proizvodi izvrškov vedno sveži v zalogi.
Ljubljana, Kongresni trg 10.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
 Ljubljana, Turjaški trg šteč. 7.
 237

Največja zaloga pohištva
 za spalne in jedilne sobe, salone in gospodke
 sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
 zimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Bremna
New York
 2911

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severnoameriškega Lloydja“
 iz
 s cesarskimi brzojariki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
 WILHELM“, „KAISER WILHELM D. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
 Natančen, zanesljiv punkt in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
 parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
 v Ljubljani edino le pri
EDWARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šteč. 35
 nasproti obceznani gostilni „pri Starem Tislerju“.
 Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
 pojavnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. —
 Postrežba poštena, rečena in solidna.
 Pomnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colarado, Nebrasko, Kalifornijo
 Arizono, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudijo naše društvo posebno
 ugodno in izredno ceno čez **Atlantico**. Odhod na tej proci iz Bremna
 u se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta kakor
 Brazilijo, Kabo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore in Avstralijo. itd

Pozor!! Berite!!

V CELJU! Slovenska tvrška. V CELJU!
 Izdeluje velike mostne tehnice za tehtanje živine in vozove vseh sistemov in velikosti.
Prevzame jih tudi v prenovljenje.
 Stavbni in umetni ključavničar **IVAN REBEK** Celje, Poljanska ulica št. 14.

Močni salon M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam
 klobuke te najfinerše izvršbe.
 Satni klobuki vedno v zalogi.
 Prešernova ulica. — Jatača mešne hranilnice.

Austro-Amerikana

Trst — New-York — Buenos Aires.

Za potnike v južno in severno Ameriko
 najcenejša in najpripravnostna črta.

Potovanje po sredozemskem morju

od 8. — 22. maja t. l. z najhitrejšim in največjim brzoparnikom avstro-ogrške trgovske mornarice „Cesar Franc Jožef I.“, kateri obišče na tem potovanju sledeča pristanišča: Pulj, Ragusa, Corfu, Malta, Tunis, Ajaccio, Villefranche, (Nizza in Monte Carlo), Taormina, Katakolon, (Olympia) Catara, Spljet in Zara. — Vozna cena s kabino in hrano od 310 K naprej. Članom „Avstrijskega plovnega društva“ 10% popusta. — Prijave prevzema kakor tudi polasnila daje generalni zastopnik

Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Dr. Dralleja :: Malattine kreme za kožo

Neprekosljivo **Puder**

proti krhki in
 razpokani
 koži.
 Ne mastno.
 Čudovitega
 učinka na polt
 in kožo.

Glicerinev in strdni geli.
 Poska K — 70 in 120.

Dralle

M 110 Bruselj 1910:

Turin 1911:

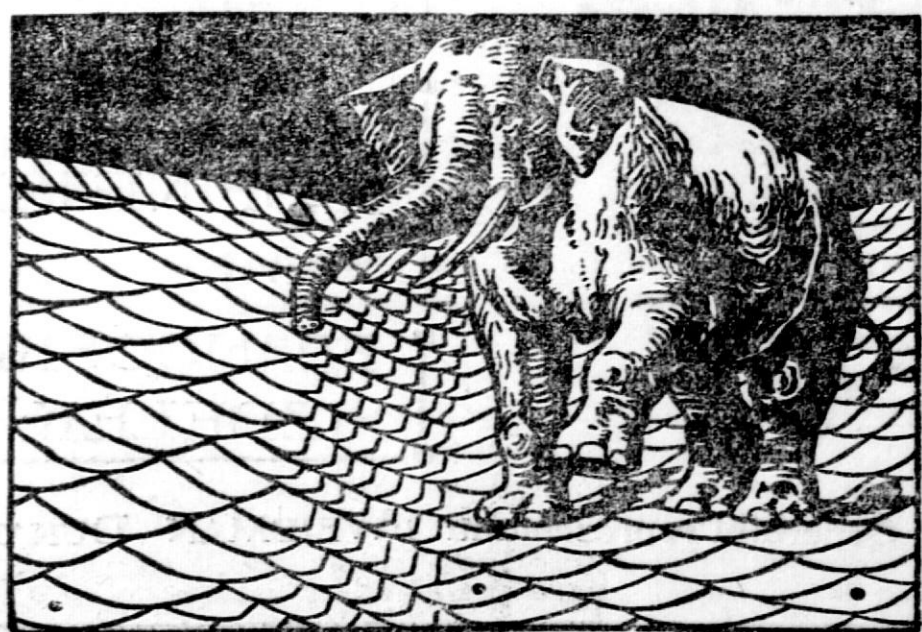
Grand Prix.

Mednarodna
 higienična
 razstava

Draždane 1911:

Veliko darilo.

Podmokli n. l.

:: Najboljši strešnik je ::

kamenita asbestno-cementna skril

Najbolj trpežna in proti ognju varna streha.
OTON WITHALM, LAŠKI TRG.

Zastopstvo v Ljubljani:

Mihael Prestenjaki in dr.

krovec, Kolodvorska ulica šte. 28.

Prevzemanje kritja streha in prodaja blaga po nizki ceni.

August Repič

sodar v Ljubljani v Trnovem,
 izdeluje in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.
 Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
 priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovije fasone

po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Najcenejše

dežnike in solčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si
 moje bogato zalogo pravih, na finjših
 švicarskih ur iz
 zlata in srebra, ure
 za dame z diamanti
 in briljanti, zapest-
 nice, uhane, vratne
 veržice, poročne
 in druge prstane,
 krasne nastavke iz
 kina srebra, na-
 mizna orodja itd.
 Zahtevajte cenik,
 pošljem ga zastonj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni
 delavnici točno in solidno.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivač streh in klepar, vpeljač
 strelovodov, ter instalater vodovodov
 Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se si občinstvu za izvrše-
 vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
 krivanje z angleškim, francoskim in
 tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patentiranih Natschek
 z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
 cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
 parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Miša in kuhinjska oprema. Postavljanje posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

CERESIT

dela mokre kleti, vlažna
 stanovanja
 zjamčeno suha
 I. REFERENCE. AVSTR. PATENT
 PROSPEKTI ZASTONJ.

Avstroceresitna družba z. o. o. Dunaj, VIII, Martins-Strasse 71. /T. Tel. 22288.

Filip Haas & sinovi

c. kr. priv. tvornica
 preprog in pohištvenega blaga.

Zaloga Gradec, Sandhaus.

Oddetek za izdelovanje avtomobilov in voz.

Blago za vozove
 Sukna
 Struke
 Velurji

1075

Manchester
 Svilnati pliši
 Preproge
 Kokosove preproge

Gumaste preproge
 Usnjate cunje
 Sedlarski cvilhi
 Konjske in vozne plahte

Največja izbira. :: Najnižje tvorniške cene. :: Vzorci.

Priporoča se domača najnovejša
 konfekcijska trgovina

Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri,
 ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

Priporočamo

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

LJUBLJANA, STARI TRG 9.

Velika izbira, posebno:

fini kostumi, prašni plašči in krila
 izdeluje tudi po meri.

KRASNE BLUZE

nočne halje, predpasnike, perilo, moderce, športne čepice in klobučke.

Potrebščine za otroke in novorojenčke
 v največji izbiri.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Preblavske rudninske vode.

Staroslavne natronske kiselice velike vrednosti in
 izvrstnega okusa, neprekosljive čistosti in velike vsebine
 ogljikove kisline.

Preblavska slatina,

najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna
 pri motenjih prebave in menjavanja snovi, katarjih, kamenu,
 boleznih v mehurju in na ledicah.

Preblavski livadni vrec,

ogljikove kisline velebogati, naraven natronski kislec,
 vsled prijetno rezočega okusa prav posebno pripraven za
 brizganje vina, za mešanje s sadnimi sokovi in je tudi brez
 vsake primesi uživan izborno osvežilna pijača.

1082

Dobiva se v Ljubljani pri:

**A. Sarabonu, Mihaelu Kastnerju, Petru
 Lassniku, A. Stacnu, T. Mencingerju,**
 ter po vseh lekarnah, špecerijskih trgovinah ter pri vrelski
 razpošiljalnici

Preblau, Koroško.

Modna trgovina

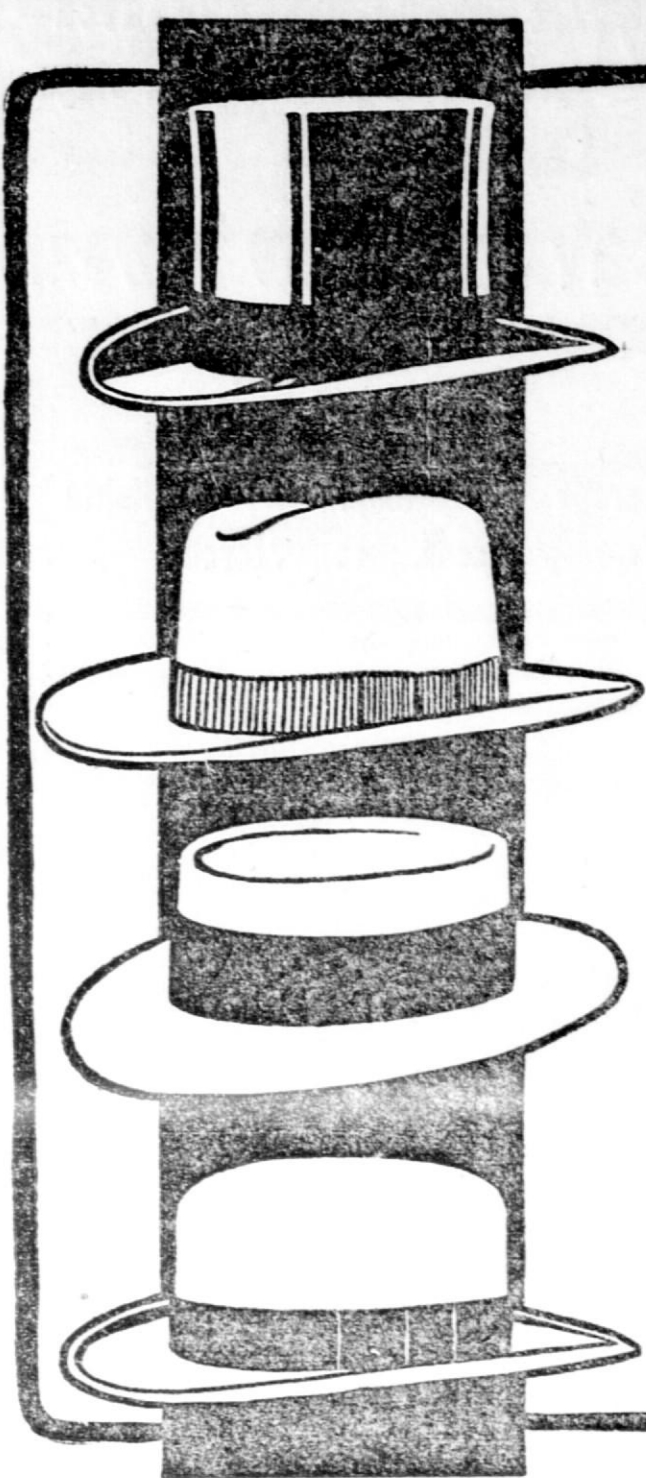
v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštno prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Klobuki

najmodernejše oblike in
:: barve vsake cene. ::

**Cilindri, čepice,
kravate**

vedno najnovejši vzorci
:: in barve. ::

Rokavice

iz usnja in sukanca la
:: kakovosti. ::

Srajce

bele in barv. vsake izvršbe.

Palice, dežniki, noga-
:: vice, žepni robci, ::
naramnice itd.

Modna in športna trgovina
P. Magdič

Ljubljana, Franca Jožefa c.
nasproti glavne pošte.

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana. Pod trančo 1

prilaga svoje bogato
zalogo naočnikov, ští-
palnikov, daljnogledov
in vse v to stroko spa-
:: dajoče predmete. ::

Najstarejša domača tvrdka

juvelov, zlatni-
ne, srebrnine in
raznih ur.

Popravila in
nova dela se
izvršujejo v
lastni delavnici.

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zaprišeženi sodni cenec,
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Zahtevajte najnovejši cenik.

PATENTE

vseh dežela izposiujete inženir

20

M. GELBHAUS. oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Modni salon**Stuchly - Maschke**

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

naznanja in priporočila častitim damam tu in na deželi
svojo krasno izbiro ravno kar došlih

dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 2306 Cene brez konkurence!

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVRINI POLNITVI.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporočila:

Oljnate
barveSuhe
barveEmajlne
barveFasadne
barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
:: firnežev, ::
:: čopičev, ::
:: lakov, ::

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

171

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Dolžnost

vsakega zavednega Slovenca in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čistilo
(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.

Skatljica stane 24 vinarjev.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter
vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne

Edino le čistilo v tej
obliki in z zamko

4306

se prodaja

v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

MOËT & CHANDON

C IN KR DVORNA
IN KOMORNA
DOBAVITELJA

KRALJ ANGL
DVORNA
DOBAVITELJA

V EPERNAJU
USTANOVLJENE

1743

NAJFINEJŠI
ŠAMPANJEC

FRANCOSKI
IZDELEK

Generalni reprezentant: J. WEIDMAN · DUNAJ · III

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

:: tovarna zarezanih strešnikov ::
ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

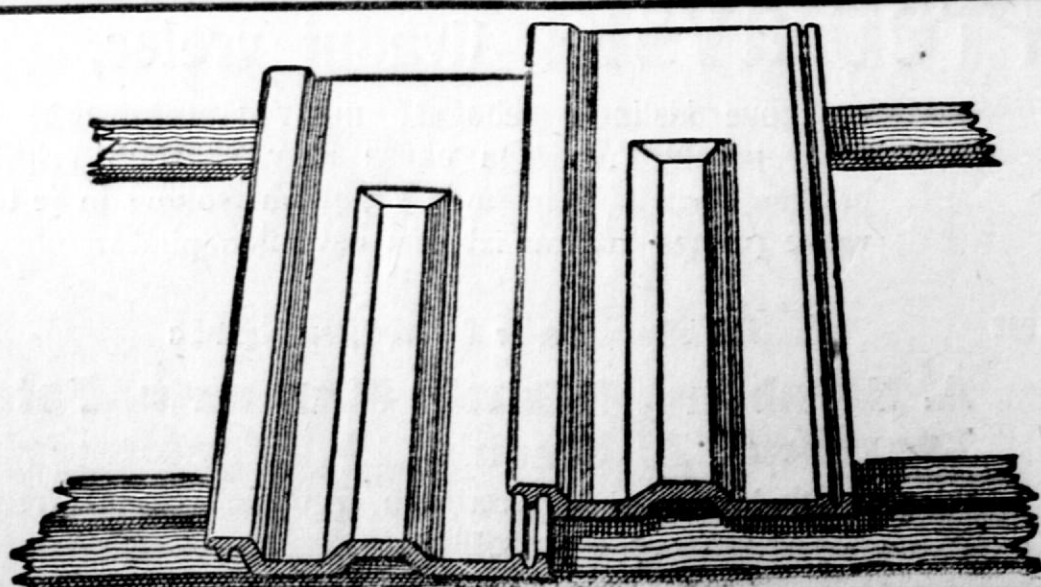
s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem MARZOLA“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše krille streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Dijaški vestnik.

»Zadača omladine v narodni borbi.«
(Konec.)

»Naše delo zahteva najživahnejše stike, skoro stopenje z narodom. Naša borba pa se ne samo popolnoma pokriva z narodno, ampak ji je so-sedna v svoji koncepciji, obsegu in metodi. Zato nam nastaja dolžnost, da vsako narodno delovanje katere koli stranke podpiramo, ne da se pri tem angažujemo za njene strankarske interese. To naše stališče urejuje naše odnose ravno tako nasproti hrvatsko-srbski koaliciji, kakor proti uredniku »Riječkog Novog Lista«. Odkrito povemo: nas ne more popolnoma zadovoljiti niti nagodbeni revizionizem koalicije, niti negativni kritizem gosp. Supila, čeprav je ravno tako na eni, kakor na drugi strani mnogo takega, kar moramo odobravati. Tako je pri koaliciji propagiranje narodnega edinstva in stremeljenje za izgradnjo ustavnega življenja v onem delu našega naroda, ki živi v Hrvatski in Slavoniji, pri gosp. Supilu pa široka politična koncepcija in obsojanje vsakega separatizma. Brezpogojno odobravanje pa ne more od nas zahtevati niti ena politična stranka, niti hrvatsko-srbska koalicija, ki je tudi le guvernamentalna, ne pa narodna stranka, in dokler traja sedanja delitev našega naroda, je izključeno, da bi mogla kaka vladina večina uživati simpatije hrvatsko-srbske napredne omladine.

V dnevi narodni borbi pa bo napredna omladina prva, da vzdrži v sebi jači narodno samozavest; prevzemajoča najtežji in najopasnejši posel: agitacijo in organizacijo narodnega odpora. Pri tem hoče pozabiti na vse strankarske spore in upa, da se bo ob času velike narodne pogibelji združila z vsakim, ki hoče braniti obstanek naroda. Nesoč v boj čiste, patriotske motive, hočemo biti inkarnacija navdušenja, pogumnosti in požrtvovalnosti. Narod pred vsem in nad vse.

To je v teh težkih dneh izkušnja z delom dokazala ne samo napredna, ampak v obče vsa hrvatsko-srbska omladina. Ona je prebudila uspravno zavest v javnosti in provzročila izlive narodnega ogorčenja in prva poskropila s svojo krvjo zagrebski, praški in sarajevski trg, vspevajoč davljeni in uničevani narod.

Tako je v bojni dobi. V mirni dobi je naravno, da se vrne iz polja dnevnih politike delovanje dijaštva na kulturno polje. Tukaj hoče hrvatsko-srbska napredna omladina razviti največjo delavnost in to najprej v lastnih vrstah in za tem v narodu samem. Treba je, da se prinesejo nove misli in nova metoda dela, drugačna, kakor so bile misli in metode starejših generacij.

Da se pa more emancipirati od starih grehov, mora biti omladina svobodna v svojem razvoju in od vseh političnih strank neodvisna.

Naših simpatij ne uživa nobena stranka; vendar nam moreje biti simpatična poedina njihova dela, če so v resnici narodna in napredna. V narodni borbi pa je naše mesto v prvi vrsti tam, kjer odločuje čin, a ne beseda.

Tak je nekaj politični program H. S. N. O. Ne oporekamo mu v teoretičnem oziru, a da se praktično ne bo izkazal, je več ko gotovo. Dasi je mnogokrat mogoče, da se v politiki ne najde nikake, s svojimi nazori absolutno skladne stranke, vendar se more priklopiti najsorodnejši, če hoče, da se omogoči smotrni in trajni politični razvoj. Kakor rečeno, o splošnem nam nazori H. S. N. O. ugajajo, kajti vso preidealno teorijo bo že vsakdanje življenje opnilo v našem zmislju.

Dijaški štrajk na hrvatskih srednjih šolah.

Kakor smo že poročali, je izbruhnil po vseh hrvatskih srednjih šolah občni štrajk. Javnost ga je povsod simpatično pozdravila. Vladni (to je Cuvajev organ) »Narodne Novine« seveda s stališča »bezučnega« čuvanja šolske discipline v najostrejših besedah obsojajo »upor« dijaštva. Seveda nihče ne namerava podpirati nediscipliniranosti, ali pri stranki, hlapčevsko obnašanje šolskih direktorij na eni in kruto in pedantsko postopanje na drugi strani, je ono, proti čemur moramo odločno ugovarjati, ker imamo do tega tudi pravico.

Na vsak način pa je hotelo hrvatsko dijaštvo gotovost, da se tisto število kolegov, ki jih je narodno navdušenje v teh vročih dneh zaneslo med demonstrante, in so bili aretirani, ne izključijo, ker niso zakrili nič več, kakor oni, ki so po srečnem slučaju odšli aretaciji.

Da pa dijaštvo in sploh mlada kri ne bo aktivno sodelovala pri narodnih manifestacijah, tega pa ne prepreči niti sto pedantskih prepovedi. To naj bi si okosteneli šolski ravnatelji zapomnili!

Sicer je pa sedanj dijaški štrajk v Hrvatski prezanimiv pojav, ki zasluži večje pozornosti, kakor samo šablonskega »posvetovanja« »profesorске konferencie«. Do sedaj sta se vršila le še dva velika dijaška štrajka. Eden je bil na Francoskem, aranžiran od profesorjev samih, drugi pa v Nemčiji, ki so ga vzporedno ljudsko-šolski otroci pod vodstvom svojih roditeljev. Štrajk hrvatskih srednješolcev pa je spontanski izraz neprenosljivih razmer in dolgo zadrževana reakcija proti neznosnemu sistemu, ki ni dušil dijaštva manj od vsega naroda.

Ze v zadnjem poročilu smo pisali, da je dijaštvo na oni velikanski skupščini 10. marca sklenilo prihodnji dan iti v šole, če se zagotovi s strani šolskih oblasti, da ne bodo postopale z znano ostroščjo proti aretiranim. No, vlada ni niti odgovorila in tako sama provzročila, da dijaštvo, nepoučeno o usodi svojih kolegov, ni smelo odstopiti od štrajka, ki se je takoj v ponedeljek, 11., splošno obnovilo. Vlada je namenoma zavlačevala od govor, samo, da more sedaj kazati na »razne politične vplive«, da se umetno vzdržuje razburjenje med narodom, ki je za odgojenje volitev v sabor potrebno in da zakriva svojo nesposobnost. Ker kljub pozivu dijaštvo 13. marca ni prišlo v šole, je kr. hrv. slav. dalm. zem. vlade odjel za unutarnje poslove v službenih »Narodnih Novinah« 14. t. m. razglasilo naredbu, ki slove med drugim:

»Budno, da se uzrujanost i uzbudjenje velikoga dijela školske mladosti još nije slegla, to se u smislu priopćenja ove kr. zemaljske vlade od 12. ožujka o. g., te na temelju unijena ravnatelja svih srednjih i njima sličnih škola zagrebačkih u svim školama danas moralo poučavati na neizvorno vrijeme obustaviti iz kasnijoj naknadi I. t. d.«

Kako veliko je število štrajkujočih dijakov in kako impozantne so njihove manifestacije, vidimo že iz samo statistike zagrebskih štrajkujočih dijakov. Sodeluje namreč v Zagrebu pri štrajku 11 šol, namreč: gornjogradski gimnazij (573 dijakov), donjogradski gimnazij (približno 400 dijakov), realna gimnazija (1040 dijakov), trgovaška akademija (306 dijakov), ženski licej (413 učenk), stručna (strokovna) škola (250 gojencev), obrtna i graditeljska škola (52 dij.) in višja djevojaška škola (kućanski smjer 410 in trgovački smjer 420 učenica), muška preparandija (157 dij.) in samostanske šole (400 učenecv).

V dneh štrajka so se vedno pojavljale manifestacije po ulicah, skupščine itd.

Dne 15. marca se manifestacije niso več ponovile. Dijakinje so sicer razdajale letak: »Ocevi i majke!«, v katerem se poudarja, da mora tudi javnost in občinstvo pomagati dijaštvu za skupno domoljubno stvar, kar pride po živahni promeni iz kavarn »Corso« sušaški okrajni predstojnik baron Zmajić, ki je z orožniki vdrl v sušaški gimnazij in s tem, da je aretirati deveterico dijakov, provzročil pozneje tako veliki štrajk. Ker je baron Zmajić pričel groziti demonstrantom, je bil oklofutan in opljuvan, da je komaj ušel v hotel »Royal«.

Centralni odbor dijaški je po g. dr. Vrbaniću prošil g. župana zagrebskega, Holjaca, da posreduje pri vladi med šolskimi oblastmi in dijak. Gosp. Holjac se je odzval temu pozivu in takoj vprašal vlado, če se hoče spustiti v pogajanja. Na to je vlada odgovorila, da ne more ničesar brez profesorjev. Zato namerava gospod Holjac pozvati profesorje in dijaške odposlance, da s enajde izhod iz te težke situacije.

Vse zagrebske srednje šole so tedaj do 10. aprila t. l. zatvorjene. V tem času bo prišla vlada vsaj do sapa, če ne že do zavesti. Da bo morala opustiti vsake drakonske nastope, to je več, ko gotovo, in s tem štrajk uspešno izvojevan.

O dijaških manifestacijah in štrajku na izvenzagrebskih srednjih šolah priobčimo poročilo prihodnjic. Vodstvena seja O. s. n. u. d. bo v petek, dne 5. aprila t. l. ob pol 3. popoldne v čitalničnih prostorih ljubljanskega »Narodnega doma«. V sled važnega sporeda vabi predsedstvo vse člane k zanesljivemu obisku.

Za kratek čas.

— Čudne navade imajo ti Turki. Zenin in nevesta na primer se ne moreta pred poroko videti!
— Pri nas se pa navadno zgodi, da se po poroki ne moreta videti...

Fajmošter Jaka se ga je na volilnem shodu nekrščansko nalezal in je potem težkih korakov ubiral pot proti domu. Z eno roko se je opiral ob zid, z drugo pa ob palico. Nesreča je nanesla, da mu je palica, lepa nova palica padla iz rok. Fajmošter Jaka jo je nekaj časa zamišljeno gledal in potem je rekel:

dal in potem je rekel:

Ce te vzdignem, padem sam, če pa padem, me pa ti ne boš vzdignila...

In pustil je novo lepo palico na cesti...

— O, gospodična, kako ste lepi! Kakor pomladansko jutro. Ves očaran sem. Tako lepa ste, tako ljubezniva...

— Žal mi je, gospod, da jaz ne morem kaj takega o Vas reči.

— Ali ne morete? Pa si pomagajte, kakor sem si jaz: zlažite se!

Natakarica: Gospod, eden gostov bi rad z vami govoril.
Krmar: Če je to tisti gost, ki je dobil zajca, potem recite raje, da me ni doma.

— Gospod primarij, ne najdem besedi, da bi vam primerno izrazil svojo hvaležnost. S svojo čudovito spretnostjo in znamenito vednostjo ste s težko operacijo moji ženi ohranili življenje in lepoto, rešili mojim otrokom mater, meni ljubljeno družico...

— Nič se mi ne zahvaljujte, saj to je vse skup od muh.

Pepček je pregovoril očeta, da ga je peljal v menazarijo. Ves iz sebe se je Pepček zapodil naprej.

Oh, ata, pogledite no, kakšne zverine so tu. Oh, ata, pogledite, to je pa kamela! Oh, ata, pogledite, to je pa afna. Oh, ata, pogledite, to so pa naš kaplan.

Stotnik: Vi ste prostovoljno prišli k vojakom. Lepo, lepo! Kaj pa ste po poklicu?

Vojak: Slikar. Moja posebna stroka je slikanje vojnih prizorov.

Stotnik: A tako — in zdaj najbrž mislite, da bomo zaradi vaših packarij hitro začeli vojsko z Italijo.

Fajmošter Jaka ni hotel dovoliti bogatemu samomorilcu cerkvenega pogreba. Samomorilčeva vdova se je pismeno obrnila do škofa. Pismu priloženi bankovci so škofa prepričala, da je mrlič vreden cerkvenega pogreba in pokopanja v blagoslovljeni zemlji. Škofu povelju je se Jaka uklonil, koj po pogrebu je pa neotlačni vdovi s krščansko nežnočutnostjo rekel:

Veste, obveljala je pa le moja! Dal sem namreč izkopati devet čevljev globok grob, zemlja je pa samo šest čevljev globoko blagoslovljena.

Gospa A.... in te vojske, ki jih imam z možem zaradi oblek! Strašno!

Gospa B.: V tem oziru se pa jaz ne morem pritožiti. Moj mož mi nikoli ne odreče ne klobuka, ne obleke. Lahko si kupim kar hočem, samo če dobim vse — na puf.

Zdravnik: Mrzlico ste imeli? Hudo mrzlico?

Pacijentka: Strašno mrzlico!

Zdravnik: Ali ste celo z zobmi šklepetali?

Pacijentka: Z zobmi — veste — te sem pa ravno takrat imela na mizi.

Oče: Vi bi vzeli mojo hčer tudi če bi ne imela nobenega groša dote?

Snubec: Da, če bi ne imela niti ficka, bi jo vzel...

Oče: Po tem takem vam je pa ne dam; tretelna pa le ne maram imeti v družini.

— Glej to je profesor Sitnač — to ti je glavica — devet jezikov ve...

— Beži, beži! Ko sem ga nampal za 20 K, še slovenski ni razumel.

Mežnar: E, gospod tehan, slab postajam... noge mi pešajo...

Tehant: E, starava se pač, starava...

Mežnar: E, kaj vi, gospod tehant... a jaz sem še starejši osel, kakor ste vi.

Silno zadolžena gospa Valjavka se je zaprla pred svojo plačilo starih dolgov zahtevajoč šiviljo in je pooblastila svojega služkinjo, naj odpravi šiviljo, kakor ve in zna.

Sele čez dve uri je služkinja potrkala na vrata jedilne shrambe v znamenje, da je šivilja odšla.

Služkinja: Oh, gospa, to vam je bila vojska. Šivilja se je vsedla kraj vaše postelje in je prišla, da ne gre proč, dokler ne dobi denarja, pa magari če začne hiša goreti. Dve uri se je z menoj prepirala.

Gospa: In kako si jo na vse zadnje vendar odpravila?

Služkinja: Ujeto miš sem spustila pred njo, pa je bežala, kakor bi sam zlodej podil.

V času okrovanja.

Povsod, kjer je treba, da se moči nekoliko zvečajo, torej posebno za časa okrovanja po prestani bolezni, se je obnesla

Scottova emulzija

že večkrat in sijajno. Scottova emulzija, ki je že sama na sebi bogata na redilnih snoveh, napravila istočasno tek, kar je glavna stvar. Pritem je Scottova emulzija čisto lahko prebavljiva in tako okusna, da jo odrasli kakor otroci jako radi uživajo in dobro prenašajo.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana še čez 35 let in launči za dobro kakovost in učinek.

Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni

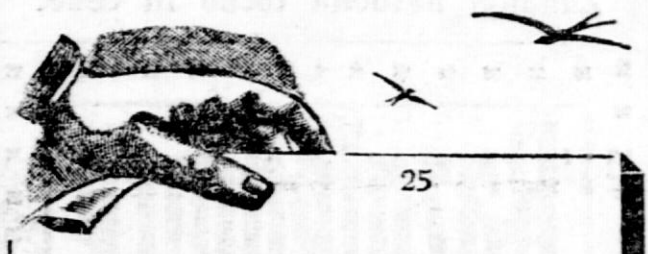
Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečine olajšujoče in odvrtačoče mazanje pri prehladu itd. zavzema v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. s »sidrom« nadomestilo za »Pain-Expeller s sidrom«, prvo mesto. Cena je nizka: 80 h, K 140 in K 2 — steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni škafliji in jo je spoznati po znanem sidru.

Pazite na vsak lahek kašelj, praskanje po vratu in hripavost, ker te stvari, zanemarejene, lahko dovedejo do hudega trpljenja. Dobrodejno, točno učinkujoče sredstvo za odstranitev teh neprilicnosti je Thymomel Seillae iz lekarne B. Pragner v Pragi. Skoro vsi lekarnarji imajo te steklenice po 2 K 20 vin. naprodaj, treba je pa paziti na ime izdelka ter izdelovalca.

Gladkost, svežost, mehkost kože se doseže le z uporabo

Brázayevega mila s francoskim žganjem.

Dobiva se povsod. Dobiva se povsod,

Priporočamo
manufakturno trgovino
J. Ciuha
Stari trg št. 1
Pod Trančo.

Odlikovana z najvišjo odliko grand prix : na svetovni razstavi St. Louis 1904. :
Najboljši skrob na lesk
GLANZINE
FABRIK SCHULTZ & Co. d. dr.
Ustje, Češko.
Za vsa stekla na svetovni razstavi v Parizu 1900, Zlati stekelj na Dunju 1902.
Po Glanzinu je likano perilo najlepše.
V tablicah po 10 vin. se dobi povsod.

Nič
ni boljšega
za hitro prireditve jako okusne
goveje juhe kot
MAGGI JEVE
kocke za govejo juho
5 vinarjev.
MAGGIJEVE kocke za govejo juho so čista, najboljše goveje juha v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebne soli in dišave.
Prave samo s kockami MAGGI in varovane znanbo zvezde s krilom.

Spretni zastopniki

za provizijsko prodajanje šivalnih strojev in zmerna delna odplačila sprejme J. Kilmesch, veletrgovina s šivalnimi stroji, Praga-Smichov 595. 719

Sialni krajevni agenti

zmogni nemščine se sprejemajo ali pa postavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »Merkur«, Brno, Neugasse 20. 971

V najem se da ali prodam mesarija

z vso pripravo in hlevom v industrijskem kraju na Gorenjskem. — Več pove Ter. Varl v Kropi. 1078

Trgovski pomočnik

mešana stroka želi premeniti službo. 1100
Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Glasovir

dobro ohranjen in novo popravljen, se takoj za vsako ceno prodaja. 1064

Pojasnila: Poljanska cesta 13/L, Ljubljana.

Izurjen strojnik-monter

vajen vseh v to stroko spadajočih popravil, naj že spadajo v to ali ono obrt, želi s 15. junijem premeniti službo. 1081

Kdo, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Lepi
ceni
dobri

so naši izdelki. 6 velefinih, popolnoma platnenih rjuh 150/200 cm vel. K 15—, iste 150/220 cm vel. K 1650. Kos Krejcarjeve tkanine, velefino beljene 20 m K 18— 30 m sortiranih ostankov K 18—. Vzorci samo najboljših tkanin za gospodinjstvo in opreme gratis in franko.

Tvornica platnine Bratje Krejcar, Dobruška, Češko.

Kupiti želim 1134

hišo v Ljubljani

z dobro vpeljano trgovino,

najraje v sredini mesta. — Ponudbe z opisom in zadnjo ceno pod šifro »R. O.« na upravništvo »Slov. Naroda«.

Marxov email in glazure za pode,

izvrstne specialitete, ki se hitro suše in jih lahko vsak uporablja.

Zaloga tovarne lakov Ljudvika Marxa.

Depot: 1041

Brata Eberl v Ljubljani.

Biser vsake kuhinje

redilna snov, ki ga cenijo vse gospodinjje, je

Vértesov guljažev pridelatek.

Preizkušen od c. kr. preizkuševališča na Dunaju. Tablica, zadosti za okoli 1 kg mesa, 2 kg krompirja, zelja, fižola itd. stane 20 v. Zajamčeno najčistejša prirodna živalska mast in druge primere, brez kakršnekoli rastlinske masti. Dobiva se po vseh boljših trgovinah. Pristen samo »Vértes«.

Vanillo obl. varovan, se z velikim uspehom rabi namesto vanilije, ker je mnogo zdravjši, stanovitejši, izdatnejši, cenejši. Majhna primes daje močnatim jedem, sladoledu, čaju, likerjem, rumu itd. prijazni okus vanilije. Cena 10 h. — Edina izdelovalnica: Tvornice živil Vértes & Co., Lugos Slov. 491 (Južno Ogrska).

Naprodaj je takoj prtilična

HIŠA

v Ljubljani, Krakovsko predmestje z vrtom za primerno ceno. Potrebna glavica K 5000—, drngo ostane vključeno z nizkimi obrestmi. Več se izve v pisarni dr. A. Švigelja, odvetaika v Ljubljani. 1070

SUKNA in modno blago za gospode in ženske priporočila izroba hita

ZEFIRE

PROKOP SKOKOVSKI in SIB v Humpolcu na Češkem

Vse na zahvalo franc. kralja. Zelo smerno. Na žalje da takaj ingotitv oblike na gosp.

Izurjena 1172

gostilničarka

dobra kuharica, išče gostilno v najem ali na račun. Gre tudi na deželo. Ponudbe poste restante pod M. E.

Sprejme se takoj

sedlarski in tapetniški pomočnik

1149 proti dobri plači. — Janez Čarman, sedlar in tapetnik v Beljaku, Koroško.

Gospodična

srednje starosti, vajena nekoliko v trgovini mešanega blaga, knjigovodstva in vsakega domačega dela, išče primerne službe. Cenj. ponudbe pod »Delavnost« poste restante Ljubljana. 1162

Novo motor-kolo

model 1911, 3 1/2 HP svetovne znamke »Neckarsulm« (kupna cena K 1180) prodaja se za K 750. Motor-kolo »Fuch« z vozom 5 HP dobro ohranjeno se prodaja za K 380 v Celju. Zavoden 49. 1168

Enega ali dva 1165

kovaška pomočnika

se sprejmeta takoj v trajno delo. Istotam se tudi sprejme

učenec

z vsjo hrano in stanovanjem.

Mihael Weiss, kovaški mojster, Ljubljana, Konjušna ulica.

PREKLIC. Spodaj podpisana preključujem in obžalujem vse žaljive besede, ki sem jih govorila zoper poštenje gospodične Ivanke Rošak in se ji zahvaljujem, da ni sodnim potem nastopila proti meni. 1150 Kranj, dne 27. marca 1912. M. A.

Obvestilo.

Vrnišvi se ravno kar z Dunaja od nakupa modelov ter najnovejšega nakita za klobuke, si dovoljujem častitim damam naznaniti, da otvorim v teku tega tedna popolnoma novi

modni salon

v Ljubljani na Glavnem trgu, Pred Škofijo 21, III. nadstr.

ter se cenjenim damam za še nadaljnjo naklonjenost najvdaneje priporočam.

Alojzija Vivod-Mozetič.

Sprejemam tudi že sedaj vsa popravila klobukov.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

pod nadzorstvom e. kr. avstrijske in angleške vlade. Od e. kr. avstrijske vlade za vernost v Avstriji zavarovanih pripoznana vrednost

K 36.433,020-65

Izredno liberalni pogoji polic.

Pri kritnih policah nudi družba

takoj po sklenitvi zavarovanja odškodnino za smrt po samomoru ali dvoboju

Novo in hasnovite tarife — Informacije in prospekti zastoj. Podružnica za Avstrijo.

Gresham Life Assurance Society Limited Dunaj I., Gisela str. 1. Generalna agentura v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2.

VIKTOR MORO.

V zavarovalništvu uvedene osebe, ki imajo v mestu in na deželi dobre zveze, se sprejmo pod ugodnimi pogoji 345

Iščem voznika

od 24 do 40 let starega, neoženega, za prevažanje raznovrstnega blaga. Plačilo po dogovoru s 1156

Karlom Sisković, Čermikal, Istra.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 273

Proda se takoj po nizki ceni

300 centov detele

(Lucerna) izvrstna krma. — Natančne poizvedbe v pisarni 1135

Ivana Mathiana, Ljubljana, Dunajska c. 14.

Naznanilo.

Čast. damam si dovoljujem vladno naznaniti, da sem z današnjim dnem na novo otvorila

v Gosposki ulici 7

trgovino s klobuki

ter vsemi modistovskimi potrebščinami

ter se cenjenim damam prav toplo priporočam.

S spoštovanjem

Ana Pogačnik.

Zunanja naročila točno in ceno.

Razglednice

umetniške, in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica 7.

Udovec

1856 gospodinja za Ljubljano ne izpod 30 let, k trem otrokom od 8 do 12 let. Sivilje ali kuharice imajo prednost. Ponudbe pod »Slučaj« na uprav. »Slov. Nar.« 1170

Redka prilika! Redka prilika!

Zelo dober pianino

se po ceni proda na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeškega cesti 2, I. nadstr.

Za v mesto se sprejme

starejša gospodična

ki je zmožna

.. samostojno voditi knjigovodstvo. ..

Ponudbe se prosijo 1118

pod »št. 200« upravi »Slov. Naroda«

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Riza odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.

Ros. dr. A. Riza, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.

Resna ženitna ponudba.

Mlad, podjeten trgovec in obrtnik v neposredni bližini Ljubljane se želi poročiti z gospodično v starosti od 20 do 24 let, ki bi imela veselje do trgovine in nekoliko trgovske naobrazbe. Na doto se ne gleda, ampak na dobro srce in pridnost. Resne ponudbe, opremljene s podpisom, se pošiljati pod šifro »Fortuna« do 15. aprila na upravištvu »Slov. Naroda«, Ljubljana. — Anonimni dopisi gredo v koš. 1151

Najfinejši

špirit

iz žita, najboljša: kakovost za žganje

se dobi edino v množinah od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni pri tvrdki

M. Rosner & Ko.

Ljubljana, poleg pivovarne »Union«.

Kupujte v slovenski trgovini!

Otročje predpasnike, obleke, avbice, čepice, klobučke, nogavice, perilo, kakor tudi raznovrsto perilo in modno blago za dame in gospode

kuplj. najceneje v

modni trgovini

O. Jezeršek

v Ljubljani, nasproti rotovža.

Dijakom in dijakinjam popust!

Odda ses prvim aprilom

lepo mehlovana

soba

s posebnim vhodom, krito verando 1155 in kopalnico ter hrano. Kje, pove upravištvu »Slov. Naroda.«

Zahvala.

Podpisani se tem potom s polnim srcem hvalečnosti zahvaljujemo g.

Dr. Albin Češarku,

okrožnemu zdravniku v Mokronogu, da je s toliko ljubeznivostjo in hitrostjo našo težko bolno mater popolnoma ozdravil.

Marija, Josip in Viktor Wittek, Trst-Mokronog.

Malo rabljeni 1173

pisalni stroj

Remington X., zadnji model z vidno pisavo

se takoj prodaja.

Vprašanja na naslov: Poštni predal št. 76, Ljubljana.

Pozor! 1152 Pozor!

Po naročilu tvornice kot njen pooblaščenec kupim vsako množino

suhih drv

domačega kostanja

po 1 do 1 1/2 metra dolga na vagon, to je 10 000 kg. Odpošiljatev drv meseca oktobra, novembra in dec. letos.

Pooblaščenec

Ig. Kozjek, Novi Vodmat 95 pri Ljubljani. Prejšnji pooblaščenec O. Szauer iz Zagreba.

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredevalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Poljanska cesta št. 6, pritličje

2 minuti od tržnega prostora (preje Gosposka ulica št. 6), išče nujno: za sezijo kuharice in na hišno k posamezni dami (grotici) v Zagreb, likarico, kuhinjsko blaginčarko, kopalno strežnico za kopalnice pri Trstu, bono za Gorenjsko, kočijaža in strežaja itd.

Priporočila se pridno, zanesljivo osobje vseh vrst s prav dobrimi izkazili.

Pri vnanjih vprašanjih se prosil znak za odgovor.

Stražnik se sprejme

pri gospodarskem odboru trga Ribnice na Dolenjskem. 1157

Nastop službe 1. julija t. l.

Natančnejši pogoji izvedo se pri gospodarskem odboru v Ribnici, kamor je tudi prošnje pošiljati.

„Jos. Pogačnik“

krojaški mojster v Radovljici.

Odlikovan leta 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomu, velikim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno.

Priporočila cenj. p. n. občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in lovskih oblek ter ogrinjal. — Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in bruskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju, točno in cenno ter se sprejemajo popravila. — Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. — Zajamčena je izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranem kroju ter po želji naročnika, vsled česar zamore glede izpeljave naročenih izdelkov v okusu, elegantnosti, vestnosti, zmerni ceni in točni postrežbi konkurirati za vsako drugo, tudi večjo tvrdko. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bode stalen naročnik.

Lončarski pomočnik 1103

oženjen, se sprejme za izdelovanje peči z dobro plačo takoj v lončarsko tovarno Griže nad Celjem, Štajersko.

Sprejme se takoj

kavarniški vajenec

s primerno šolsko naobrazbo v kavarno »Central« v Ljubljani. — Pismene ali ustmene ponudbe naravnost na kavarno. 1154

2 stanovanji.

1. z 2 sobama, kuhinjo in pripadki se odda takoj ali za maj,

2. z 1 sobo, kuhinjo in pripadki se pa odda za maj, na Vodovodni cesti št. 28. 1140

Motorno kolo

Nekarsulm 2 1/2 HP, ali pa Peugeot 3 1/2 HP. se ceno prodaja.

Nasl. Vrhovnik pri deželni vladi.

Ceno se prodaja

mizarski stroj

za dolblanje (Stemm-Maschine). Več se izve na Karlovski cesti št. 10 1130 v Ljubljani.

Išče se 1132

krojaški pomočnik

za fino veliko delo.

Ponudbe pod »A. B.« upravištvu »Slov. Naroda«.

Lepa prilika za mlade trgovce!

V najem se da, oziroma prodaja takoj iz proste roke radi preselitve dobro idoča

trgovina in gostilna

tik farne cerkve. Zraven je približno 16 ha zemljišča. 1166

Kdo, pove upravištvu »Slov. Naroda«.

„Absolviran gimnazijski šestšolec se sprejme v lekarno kot praktikant“

začetkom julija t. l.

Ponudbe na

Mr. Ph. Prorazil, lekarnar

v Konjicah, Štajersko. 1131

Kila

Vsem, ki trpe na kili pošljem brezplačno pisanje o temeljitem ozdravljenju kile. (Brez operacije). 1060 F. Rainer, Landsberg, Bavarsko 120.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

„- - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -“
Rezervni fond K 55,755.289-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115,390.903-01.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lastni bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občo-koristne namene.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 42

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Združeni čevljarji v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14

priporočajo si občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih

najfinejših in modernih čevljev
do preklica pod lastno ceno.

Gostilna in kavarna

se odda takoj v najem

v „Društvenem domu“ v Kamniku

na Glavnem trgu sredi mesta in najzibavnejšega prometa. — Oprema moderna. — Prostorji lepi z razgledom na krasne planine. — Najemnina zmerna.

Ponudbe sprejema do 15. aprila t. l. in daje potrebna pojasnila

dr. Alojzij Kraut
v Kamniku.

Zahtevajte Nutrigen zastonj!

Vsakemu, kdor se skliče na ta list, pošljemo **brezplačno poizkušnjo Nutrigena in zanimivo knjigo**, ki razlaga temeljne principe primerne preživetja.

Nutrigen, ki se po pravici imenuje kralj živil, spaja v sebi najzlahnejša živila, potrebna za ojačanje organizma, o čemer so na razpolago poverljive kemične preizkave. Doslej se je še vsakdo, ki je rabil to živilo priznalo izrazil o doseženem uspehu.

Zadošča dopisnica, da dobite brezplačno poizkušnjo ter brezplačno knjigo.

„Nutrigen“-Unternehmung Budapešta, Erzsébet-körút 15, Parterre 173.

E 657/11-10

Dražbeni oklic.

Vsled izvršilnega sklepa z dne 12. marca 1912. l. E 26/12-7 vršila se bo

10. aprila 1912 ob 9. uri dop. v Postojni št. 80

javna dražba

trgovske zaloge raznega galanterijskega, porcelanastega in steklenega blaga, dveh vozov, 1 konja in železnega štedilnika.

1163

C. kr. okrajno sodišče v Postojni,

odd. I., dne 12. marca 1912.

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Delniška glavica. K 6.000.000

Družba zavaruje:

Stanje zavarovanih svot . . . K 230.000.000
Premijske rezerve 60.000.000
Letni dohodki na premijah . . . 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

a) za slučaj smrti: da je glavica plačiljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;

b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti, nadalje sprejema

c) zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanja otroških dot. plačiljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;

d) zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica šte. 1.

Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

4 tedne na poizkušnjo

in v pogled pošljem svojo preizkušeno koleso. — Vse pojasnila daje: Čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Stenografirajo

veščo pisanja na stroj, 1139

sprejme takoj dr. Igo Janč, odv. v Postojni.

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

Za žago Jelendol pri Ribnici

1067 se išče sposoben

kantiner.

Prednost imajo oženjeni, katerih žena zna dobro kuhati. Ponudbe na:

I. Šutej, Zagreb.

Eleganten in stanoviten je pristni

Palma

kavčukov podpetnik.

Zajamčen uspeh

ali denar nazaj. Zdravniški izkaz o izvršnem učinku.

Buine, lepe prsi

dobite ob rabi med.

dr. J. Rixa kreme za prsi

oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8—

Razpošiljanje strogo diskretno. 830

Kos dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Bergasse 17/E.

Zbirka

avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim

tlakovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K,

po pošti 6 K 20 vrn.

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

Za trgovce in podjetnike!

V lepem gorenjskem kraju je naprodaj **tovarna za lesne izdelke z žagami**. Vodna moč se lahko dvigne na 100 konj. sil. Naročil vedno več kot produkcije. Cena 40.000 K. — Kapital se že sedaj zanesljivo obrestuje po 7%.

Nova trg. hiša v slovečem zdravilišču Spodnje Štajerske. — Cena 20.000 K. plačati le 8000 K. 1136

Nadalje so trgovine same in z gostilnami ter posestvi na Dolenjskem, Notranjskem, Koroškem, Štajerskem in v Istri. Vile v Rog. Slatini, na Bledu, Celju, Gorici, pri Ljubljani in na Koroškem. Graščine, večja in manjša posestva. Vprašati pod »Podjetnost« na upravništvo »Slov. Naroda« s priloženo znamko.

:: Praktični zdravnik in zobozdravnik ::

dr. Vinko Hudelist

ordinira v Brežicah vila Livada

od 14. aprila naprej.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

:: znamenite Groharjeve slike ::

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

== Cena s pošto K 3.20. ==

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Radi draginje! Radi draginje!

Brez razprodaje

75% ceneje!

Namesto, da veliko anonciram, odločil sem se otvoriti separatni oddelek v su-terenu 3 za gospode in dame za blago zadnje sezije s 75% znižano ceno.

Do velikonočnih praznikov prodajam občin-stvu, ki reflektira na ceni in dober nakup.

Kostum ali plašč za dame, prej K 30— in višje, sedaj K 7-50 in višje	Krilo ali blaza za dame, „ „ 8— „ „ 2— „ „
Svilnata spodnja krila ali spalne obleke za dame „ „ 20— „ „ 5— „ „	Obleke za otroke „ „ 6— „ „ 1-50 „ „
Obleka ali površnik za dečke „ „ 30— „ „ 7-50 „ „	Posamezne hlače ali telovnik „ „ 8— „ „ 3— „ „
Klobuk, slamnik ali cepica „ „ 4— „ „ 1— „ „	Dežni plašč ali pelerina „ „ 30— „ „ 7-50 „ „

Ogromna zaloga svežih najnovejših oblek za gospode, dečke in otroke ter konfekcija za dame in deklice vse po znižanih cenah. — Pošiljam tudi na deželo na izbiro.

„Angleško skladišče oblek“

:: O. Bernatovič ::

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

ŽGANJARNA ROBERT DIEHL

Priporočila svoje doma žgane
štajerske slivovke, bo-
rovničevce, brinjevec,
tropinovec,
vinsko žganje in konjak.

CELJE

Konfekcijska trgovina in zavod za
izdelovanje oblek po meri

A. KUNC

LJUBLJANA,

prilagojena svoje izbrane izdelke vsakovrstnih

pomladnih oblačil.

Strogo solidna postrežba.

Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

ad št. 23667/11.

1147

Razglas.

Mestni magistrat odreja, da se omogoči uspešnejše nadzorovanje tržnega prometa z živil in točno izvrševanje predpisov o tržnem prometu, nastopno:

Vsak prodajalec živil in potrošnin

izjemni trgovci s specerijskim in kolonialnim blagom in delikatesami, ki nima stalnega obrtovališča, marveč prodaja blago na stojnici, na javnem trgu ali v neki drugi veži, ali na zasebnem prostoru, mora imeti na svoji stojnici in če tudi te ne uporablja, na košari

napis, ki mora vsebovati popolno krstno in rodbinsko ime njegovo in kratko označbo obrta n. pr. branjarija, prodaja živil in enako. Napisi mora biti pritrdjen na takem mestu, da ga sleherni nadzorovalni organ in vsak kupovalec lahko čita. Na pisne tablice naj bodo iz lesa ali iz pločevine ali pa iz lepenke. Natančnejša pojasnila glede tega daje mestno tržno nadzorništvo. Ta odredba temelji na § 26 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana in prestopki se bodo kaznovali po § 70 l. c. — Ta odredba stopi takoj v moč.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 27. marca 1912.

Zupan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

To briga vsakega!

Najboljše in najfinije 569

svilnatogomaste specialitete

3 vzorci K 1—, 6 vzorcev K 1:80, 12 vzorcev K 3:40 — tudi v pisemnih znamkah poučna, ilustrovanja z zdravniškimi nasveti opremljena brošura gratis in franko (zaprt 20 v.) Higijenična namiznatura I. Slager, Dunaj 1., Wieselgassestr. 8 F.

Ženitna ponudba!

30 letni uradnik v stalni službi, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično ali vdovo, ki ima nekaj premoženja. — Pisemne ponudbe s sliko pod šifro „Srečna bodočnost“ na anonimno pisarno „Hermes“, Kolodvorska ulica 41. — Na anonimna pisma se ne ozira. Tajnost strogo zagotovljena.

Kazensko-pravni red

z dne 23. maja 1873. št. 119
državnega zakonika z
dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Keil^{ov} lak

najboljši plesk za mehka tla.

Keil-ova bela glazura za umivalne mize . . . 90 v
Keil-ova voščena pasta za parkete . . . 90 v
Keil-ov lak za pozlatenje okvirov . . . 40 v
Keil-ov lak za slavnike v vseh barvah
Keil-ova pasta za čevlje . . . 30 v

1141 Dobiva se vedno pri Leskovici & Medenu v Ljubljani.

Škofja Loka: Matej Žigon.

Idrija: Valentin Lapajne.

Crnomelj: Anton Zorc.

Radovljica: Otton Homan.

Kamnik: Edvard Hajek.

Kranj: Franc Dolenz.

Novo mesto: Ivan Picik.

Kočevje: Franc Loy.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj prilježni,
lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji
za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

Kr. dež. zdravilišče Topusko.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Indikacije: revmatične in razna vnetja členkov in mišičevja, protin, nevralgije, zlasti ishias, ženske bolezni.

Temperatura vode 59° C. Močna radioaktivnost vode in črsta.

Čreselne kopeli in kopeli z ogljikovo kislino, masaža in elektroterapija.

Ugodno milo podnebje. Vožovod in električna razsvetljava.

Železniška postaja proge Karlovec-Caprag, pošta, brzojav, javna lekarna.

Krasna izprehajališča, koncerti, tomlje, vojaška godba.

Radi navala gostov je potrebno, julija in avgusta sobe naprej naročiti.

Prospekte in potrebna navodila daje brezplačno:

Ravnateljstvo kr. deželnega zdravilišča.

Narodna knjigarna.

Prešernova ulica št. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7

zdržena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporočila slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,
komptuarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrijski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najprostejših do najfinijih vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalac priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najprostejše in najfinije, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in pozicije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.

Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na
pisalne stroje

vseh sistemov

po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture, trgovska pisma itd. itd.